

**Základní škola, Slavkov u Brna, Malinovského 280, příspěvková
organizace**

**Školní vzdělávací program
Základní školy speciální,
zpracovaný podle RVP ZŠS**

OBSAH

1.	Identifikační údaje.....	3
2.	Charakteristika školy.....	4
3.	Charakteristika ŠVP.....	5
4.	Učební plán.....	6
5.	Učební osnovy	
	Vzdělávací oblast Jazyková komunikace	
	Čtení.....	7
	Psaní.....	19
	Řečová výchova.....	31
	Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	
	Matematika.....	44
	Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie	
	Informatika.....	72
	Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	
	Člověk a jeho svět.....	79
	Vzdělávací oblast Člověk a společnost	
	Člověk a společnost..	100
	Vzdělávací oblast Člověk a příroda	
	Člověk a příroda.....	114
	Vzdělávací oblast Umění a kultura	
	Hudební výchova.....	132
	Výtvarná výchova.....	138
	Vzdělávací oblast Člověk a zdraví	
	Zdravověda.....	142
	Tělesná výchova.....	148
	Vzdělávací oblast Člověk a svět práce	
	Pracovní vyučování.....	158
6.	Hodnocení žáků.....	173
7.	Autoevaluace školy.....	177
8.	Přílohy	
	a. Klíčové kompetence - výchovně vzdělávací strategie.....	179
	b. Metody, formy a aktivity.....	191
	c. Průřezová témata.....	200

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní školy speciální, zpracovaný podle RVP ZŠS

Název organizace: Základní škola, Slavkov u Brna, Malinovského 280, příspěvková organizace

Sídlo organizace: Malinovského 280, 684 01 Slavkov u Brna

IČ: 711 97 770

RED-IZO: 650 072 031

Ředitel: Mgr.Karel Durda

tel: 544221610

e-mail: zvs@sky.cz

web: www.zsmalina.cz

Zřizovatel: Jihomoravský kraj

Sídlo zřizovatele: Žerotínovo náměstí 3/5, Brno

tel: 541651111

IČ: 70 888 337

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr.Zlata Hynštová

Spoluautoři a realizátoři: učitelé ZŠ Malinovského

Schválil ředitel školy pod číslem jednacím

Platnost dokumentu od 1. 9. 2010

razítko a podpis ředitele

2. Charakteristika školy

Základní škola Slavkov u Brna, Malinovského 280 poskytuje úplné základní vzdělání a základy vzdělání žákům s mentálním postižením. Základní škola praktická má 5 a speciální 2 třídy. Kapacita základní školy speciální je 14 dětí. Součástí školy je školní družina, která má jedno oddělení a kapacitu 14 dětí. Přednostně jsou do školní družiny přijímány děti z nižších ročníků základní školy praktické a speciální.

Škola má výhodnou polohu. Nachází se v blízkosti středu města. Nedaleko školy je přilehlý zámecký park a alej. Do budovy je umožněn bezbariérový přístup. Kapacita školy je 74 žáků. Většina dojíždí z okolí. Dopravní spojení plně vyhovuje všem žákům. Škola má 13 učeben. K odborným učebnám patří – knihovna, logopedická poradna, dvě učebny pro praktické činnosti, PC učebna, posilovna, cvičná kuchyň. V budově školy je také ředitelna, sborovna, kabinet na pomůcky, vyhovující sociální zařízení na každém patře, šatny pro žáky i pro učitele. V hodinách tělesné výchovy využíváme areál TJ Sokol Slavkov u Brna, tělocvičnu na ZŠ Komenského a sál v nadstavbě budovy. Škola má zajištěny i pozemky pro zahradnickou činnost. Škola je vybavena pomůckami na velmi dobré úrovni.

Školu navštěvují i žáci s přidruženým postižením (řečové, tělesné a sluchové postižení). Jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu. Třídy mají nižší počet žáků a pedagogové tak mohou uplatňovat individuální přístup.

Pedagogický sbor je tvořen ředitelem školy, zástupcem ředitele, jednotlivými učiteli, asistenty pedagoga a vychovatelkou školní družiny. Vedení školy se snaží o plnou kvalifikaci zaměstnanců. Všichni se společně schází ve sborovně a jsou schopni týmové práce, vzájemné komunikace a spolupráce. Počítačová gramotnost pedagogického personálu je na dobré úrovni. Na škole působí jeden výchovný poradce a metodik prevence. Náprava komunikačních schopností u žáků je zajištěna činností logopedky dvě hodiny týdně. K dalším pracovníkům na škole patří ekonomka, školník a pracovnice úklidu.

Škola se zapojuje do různých projektů. Zahraniční spolupráci v této době nemá.

Škola pořádá pravidelné rodičovské schůzky třikrát ročně a individuální konzultace a schůzky dle dohody. Prostřednictvím dotazníků zjišťujeme názory rodičů na dílčí problémy vzdělávání na škole. O své činnosti škola informuje veřejnost prostřednictvím webových stránek, Dnů otevřených dveří a výstav. Poskytujeme praxi studentům pedagogických škol. Školská rada byla zřízena v roce 2005 a má šest členů – 2 zástupce rodičů, 2 zástupce školy a 2 zástupce zřizovatele. Škola spolupracuje s SPC Brno Ibsenova, PPP Vyškov, Brno, DDM Slavkov u Brna, Zámek a muzeum Slavkov u Brna., Policie ČR, Lesy ČR, Město Slavkov u Brna, ZŠ Komenského, MŠ a ZŠ Vyškov.

3. Charakteristika ŠVP

1. Zaměření školy

Naše škola se ve svém výchovně vzdělávacím procesu zaměřuje na poskytování vzdělávání žáků s různým postižením na základě jejich individuálních potřeb. Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci školy se podílí na vytváření pohodového, podnětného a bezpečného prostředí. Vhodnou komunikací rozvíjí u žáků vzájemnou sounáležitost a podporují kladné mezilidské vztahy.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Učitelé rozvíjí klíčové kompetence k učení různými metodami a postupy.
(viz. Příloha a. – tabulka)

3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci s kombinovaným postižením jsou vzděláváni formou individuálních vzdělávacích plánů, které zpracovávají učitelé jednotlivých předmětů ve spolupráci s SPC. Škola pro tyto žáky zabezpečuje vhodné didaktické pomůcky a materiální vybavení třídy pro jejich specifické potřeby. Učitelé uplatňují ve zvýšené míře individuální přístup.

4. Průřezová témata

Průřezová témata jsou začleňována do výuky formou integrace do předmětů a projektů, případně zájmových dnů.
(viz. Příloha c. – tabulka)

4. Učební plán

I. stupeň								
Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Disponibilních hodin	Za předmět
Čtení	2	3	3	3	3	3	1	17
Psaní	2	2	2	2	2	2	2	12
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	-	12
Matematika	2	2	2	3	3	3	3	15
Informatika	-	-	-	-	1	1	-	2
Člověk a jeho svět	4	3	3	2	2	2	-	16
Hudební výchova	2	2	2	2	2	2	-	12
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	-	6
Tělesná výchova	3	3	4	4	4	4	4	22
Pracovní vyučování	3	3	3	4	4	4	-	21
Celkem	21	21	22	23	24	24	10	135

II. stupeň						
Předmět	7.	8.	9.	10.	Disponibilních hodin	Za předmět
Čtení	3	3	3	3	-	12
Psaní	2	2	2	2	1	8
Řečová výchova	1	1	1	1	-	4
Matematika	3	3	3	3	-	12
Informatika	1	1	1	1	-	4
Člověk a společnost	2	2	2	2	-	8
Člověk a příroda	3	3	3	3	-	12
Hudební výchova	2	2	2	2	4	8
Výtvarná výchova	1	1	1	1	-	4
Zdravověda	1	1	1	1	2	4
Tělesná výchova	4	4	4	4	4	16
Pracovní vyučování	5	5	6	6	-	22
Celkem	28	28	29	29	11	114

Poznámky k učebnímu plánu:

Z tabulace učebního plánu jsou zřejmé povinné předměty i počty hodin předmětů v ročnících. Čtení, psaní, řečová výchova byly vytvořeny z oblasti jazyk a jazyková komunikace, matematika z oblasti matematika a její aplikace, informatika z oblasti informační a komunikační technologie, hudební, výtvarná výchova z oblasti umění a kultura, tělesná výchova a zdravověda (obor výchova ke zdraví) z oblasti člověk a zdraví, pracovní vyučování z oblasti člověk a svět práce. Předmět řečová výchova není klasifikován. Součástí tělesné výchovy je zdravotní tělesná výchova pro žáky se změněným zdravotním stavem. Disponibilní časová dotace byla použita k posílení jednotlivých vzdělávacích oblastí a oborů, a to na I. stupni ve čtení, psaní, matematice a tělesné výchově a na II. stupni v psaní, hudební výchově, zdravovědě, tělesné výchově.

5. Učební osnovy

Vzdělávací oblast: Jazyková komunikace

Vyučovací předmět: **ČTENÍ**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Jazyková komunikace je rozdělena na *čtení, psaní a řečovou výchovu*. Obsahem předmětu **Čtení** je postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako zdroj informací.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na I. stupni v 1. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2.-6. ročníku 3 hodiny týdně. Na I. stupni jsme využili 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Na II. stupni má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Nebyla využita žádná z disponibilních hodin.

Výuka probíhá většinou ve třídě základní školy speciální, také v prostorách školní knihovny a družiny.

Do vyučovacího předmětu čtení jsou zařazena tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova - OSV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Zpestřují výuku zábavnými úkoly a hrami s množstvím názorných obrázků
- Podporují žáky v nošení vlastních knih do školy, učí žáky porozumět čtenému
- Zařazují prvky čtení do všech vyučovacích hodin
- Zadávají žákům vyhledávání obrázků a textů v učebnici
- Používají dostupné učební prostředky, pomůcky, nástroje, nářadí, programy a informačními technologie a seznamují s nimi žáky
- Prokládají výuku relaxačními technikami
- Navozují klidnou a příjemnou atmosféru
- Spravedlivě hodnotí všechny žáky
- Podněcují žáky pochvalou k další činnosti
- Zařazují do výuky hry

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Rozvíjí sebeovládání, sebedůvěru, sebevědomí žáka
- Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě
- Rozvíjí komunikační schopnosti
- Zavádí modelové situace, dramatizace, didaktické hry, uplatňuje zásady psychohygieny
- Spolupracuje s rodinou
- Využívá dostupných výukových a mediálních materiálů a pomůcek
- Upevňuje naučené stereotypy, procvičování, opakování
- Motivace, pochvala, kladné hodnocení
- Vyzvedává přednosti žáka

Kompetence komunikativní

Učitel

- Rozvíjí slovní zásobu
- Náznorně a srozumitelně podává sdělení
- Zadává kontrolní otázky, aby si ověřil pochopení
- Zadané úkoly kontroluje po jednotlivých krocích
- Vede žáky nebát se projevit
- Zařazuje slovní hry
- Učí žáky dle jejich možnosti různé druhy písemného projevu a komunikace
- Vede rozhovory s žáky
- Používá dopis, periodika, pohled
- Zařazuje taktilně-haptické komunikační prostředky
- Využívá co nejvíce mimiky
- Organizuje návštěvy kulturních a společenských akcí,

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Navštěvují společenské a kulturní akce
- Organizuje exkurze, výlety
- Zařazuje skupinové práce
- Vede žáka k pomoci ostatním
- Zařazuje hry, dramatizace, modelové situace
- Rozvíjí empatii

Kompetence občanské

Učitel

- Zapojuje do výuky pravidla slušného chování
- Uvádí příklady ze života
- Zařazuje sledování TV pro školy

Kompetence pracovní

Učitel

- Vede žáka k samostatnosti
- Vhodně motivuje žáka k práci
- Neustále opakuje, pomáhá radou
- Používá dílčí hodnocení

I. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

ČTENÍ		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dbát na správnou výslovnost	Rytmizace Gymnastika mluvidel Cvičení dechová a artikulační	ŘV – výslovnost, individuální logopedie
➤ Znat daná písmena, číst dané slabiky	Hláška a písmeno Aa, li, Mm,Ee,Uu,Oo,Ll Písmena a slabiky	Ps – psaní písmen
➤ Poznat co je na obrázku	Povídání podle obrázků Motivace	OSV - komunikace
➤ Zvládat pravolevou orientaci na stránce	Pravolevá orientace Prostorová orientace	M – pravolevá orientace
➤ Na základě učitelových otázek orientovat se v obrázku	Orientace v obrázku Zrakové, sluchové vnímání Motivace	OSV - komunikace

ČTENÍ		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dbát na správné tempo řeči	Rytmizace, melodie řeči Gymnastika mluvidel Cvičení dechová a artikulační	ŘV – výslovnost, individuální logopedie
➤ Číst dané slabiky , číst dvojslabičná slova	Hláška a písmeno Vv,Tt, Opakování písmen z 1.ročníku Písmena a slabiky Čtení dvojslabičných slov	ŘV, HV – zrakové a sluchové vnímání Ps – psaní písmen, slabik, slov
➤ Říct co je na obrázku	Povídání podle obrázků	OSV - komunikace
➤ Zvládat orientaci na řádku s pomoci učitele	Pravolevá orientace Prostorová orientace	M – pravolevá, prostorová orientace
➤ Rozumět slovům vztahujícím se k obrázku	Orientace v obrázku Zrakové, sluchové vnímání Slovní zásoba	OSV - komunikace

ČTENÍ		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	Rytmizace, melodie řeči Gymnastika mluvidel Cvičení dechová a artikulační	ŘV – výslovnost, individuální logopedie
➤ Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	Hláska a písmeno Yy, Ss, Jj Opakování písmen z 2.ročníku Písmena a slabiky Čtení slabik a dvojslabičných slov Sluchová analýza, syntéza	ŘV, HV – zrakové a sluchové vnímání Ps – psaní písmen, slabik, slov
➤ Tvořit věty podle obrázků	Povídání podle obrázků Jednoduché věty	
➤ Orientovat se na stránce i řádku	Pravolevá orientace Prostorová orientace	TV – pravolevá, prostorová orientace
➤ Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	Orientace v obrázku Zrakové, sluchové vnímání Slovní zásoba	OSV - komunikace

ČTENÍ		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	Opakování z 3.ročníku Hláška a písmeno Pp,Nn,Šš,Dd, Písmena a slabiky	ŘV – sluchové a zrakové hry Ps – psaní písmen, slabik, slov
➤ Seznámit se stejně znějícími slovy různého významu	Homonyma	ŘV – sluchové a zrakové hry
➤ Umět reprodukovat slova vztahující se k textu, příběhu	Povídání, vyprávění, reprodukce slov Zrakové a sluchové vnímání	ŘV – sluchové a zrakové hry OSV – <i>rozvoj schopností poznávání</i>
➤ Poznat, že věta je zakončena tečkou, vykřičníkem, otazníkem	Tečka, vykřičník, otazník Zrakové a sluchové vnímání Věta	ŘV – sluchové a zrakové hry
➤ Číst s porozuměním slova, slovní spojení	Dvojslabičná a trojslabičná slova Jednoduchá slovní spojení	
➤ Naučit říkadla	Poslech, přednes říkadel	ŘV – sluchové a zrakové hry

ČTENÍ		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	Opakování z 4.ročníku Hláška a písmeno Zz,Kk,Bb,Cc, Písmena a slabiky Dvojhláška ou, au	ŘV – sluchové a zrakové hry Ps – psaní písmen, slabik, slov
➤ Rozlišit stejně znějící slova různého významu dle názoru	Homonyma	ŘV – sluchové a zrakové hry, fonemický sluch
➤ Umět reprodukovat jednoduché věty vztahující se k textu, příběhu	Povídání, vyprávění, reprodukce vět Zrakové a sluchové vnímání	ŘV – sluchové a zrakové hry
➤ Poznat začátek a konec věty	Věta	ŘV – pohádky, dramatizace
➤ Číst s porozuměním jednoduché věty s pomocí učitele	Čtení jednoduchých vět s porozuměním	ŘV – didaktické hry, vyprávění
➤ Naučit se krátké básničky	Poslech, přednes básniček	ŘV – sluchové a zrakové hry

ČTENÍ		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	Opakování z 5.ročníku Hláška a písmeno Rr,Čč,Hh,Žž, Písmena a slabiky	ŘV – sluchové a zrakové hry Ps – psaní písmen, slabik, slov
➤ Rozlišit stejně znějící slova různého významu	Homonyma	ŘV – sluchové a zrakové hry, fonemický sluch
➤ Umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	Povídání, vyprávění, reprodukce krátkého textu Zrakové a sluchové vnímání	ŘV – sluchové a zrakové hry, pohádky, dramatizace, návštěva divadla, filmu
➤ Orientovat se ve větě	Věta Pravolevá, prostorová orientace	TV, PV – prostorová orientace
➤ Číst s porozuměním jednoduché věty	Čtení jednoduchých vět s porozuměním	ŘV – didaktické hry, vyprávění
➤ Přenášet krátké říkanky a básničky	Poslech, přednes Říkanky, básničky	ŘV – sluchové a zrakové hry

II. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

ČTENÍ		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Číst naučená tiskací i psací písmena	Písmena Ff, Gg, Řř, Ch ch, Číst slabiky di –dy, ti –ty, ni -ny	Ps – psaní písmen, slabik, slov ŘV – měkčení
➤ Zvládat čtení slov a vět	Čtení slov a vět a obsahově přiměřených snadných textů	
➤ Zvládat základní orientaci v textu – vyhledávání slov	Pravolevá orientace Vyhledávání slov v jednoduchém textu.	M – pravolevá orientace
➤ Zapamatovat si obsah jednoduchého textu a na základě otázek učitele umět odpovědět	Čtení snadných textů s porozuměním	OSV - komunikace
➤ Přednášet básničky	Čtení krátkých básniček a učení se jich z paměti s přednesem.	ŘV – přednes básní
➤ Seznamovat se s literaturou	Čtení leporel a jednoduchých dětských knih	ŘV – návštěva knihovny
➤ Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků (kalendář)	Kalendáře, katalogy – orientace dle obrázků	

ČTENÍ		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Číst naučená tiskací i psací písmena	Čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti a slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	Ps – psaní slabik, slov
➤ Zvládat čtení vět a obsahově přiměřených snadných textů	Opakování a upevňování čtenářských dovedností. Čtení slabik a slov, které žáci sami píší.	Ps – psaní slabik, slov
➤ Orientace v textu tichým čtením	Tiché čtení – orientace v textu	M – pravolevá orientace Pozornost, soustředění OSV – rozvoj schopností poznávání
➤ Zapamatovat si obsah jednoduchého textu a na základě otázek učitele umět odpovědět	Čtení s porozuměním	
➤ Přednášet básničky	Básničky, říkadla - recitace	ŘV – přednes básní
➤ Číst jednoduché dětské knihy, leporela	Dětské knihy, leporela	ŘV – návštěva knihovny
➤ Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků (katalog, reklamní leták)	Katalog, reklamní leták	PV, TV – procházka po okolí

ČTENÍ		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat všechna tiskací i psací písmena	Číst všechna psací a tiskací písmena abecedy	Ps – psaní písmen
➤ Zvládat čtení snadných textů	Opakovat a upevňovat čtenářské dovednosti.	Ps – psaní slabik, slov ŘV – pohádky
➤ Upevnit dovednost orientovat se v daném textu	Pravolevá orientace Vyhledávání slov v jednoduchém textu.	M – pravolevá orientace Pozornost, soustředění
➤ Umět reprodukovat přečtený text	Reprodukce textu s akcentem na čtení s porozuměním. Dramatizace	ŘV - dramatizace
➤ Umět texty písni zpaměti	Čtení textů k písničkám a jejich učení zpaměti.	ŘV – přednes
➤ Číst knihy pro děti a mládež, časopisy	Knihy pro děti a mládež – krátké povídky a pohádky	ŘV – návštěva knihovny
➤ Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků (kuchařské knihy)	Kuchařské knihy	ŘV – návštěva knihovny PV – práce v domácnosti

ČTENÍ		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Číst všechna tiskací i psací písmena	Čtení všech tiskacích a psacích písmen abecedy	Ps – psaní písmen
➤ Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	Opakovat a upevňovat čtenářské dovednosti. Návody k použití a k různým činnostem	Ps – psaní slabik, slov PV – práce s materiály, práce montážní a demontážní
➤ Orientovat se ve čteném textu	Pravolevá orientace Vyhledávání slov ve větě	M – pravolevá orientace Pozornost, soustředění
➤ Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	Reprodukce textu s akcentem na čtení s porozuměním. Dramatizace	ŘV - dramatizace
➤ Přednášet říkanky a básničky	Básničky, říkanky	ŘV – přednes
➤ Získat pozitivní vztah k literatuře	Dětské knihy Knihy pro mládež Literární pojmy – spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec	ŘV – návštěva knihovny, kina, divadla, koncertu OSV - psychohygiena
➤ Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	Encyklopedie – nápisy a texty k obrázkům, mapy, plány města	ŘV – návštěva knihovny TV, PV – procházka po okolí ČaPř – poznatky ze zeměpisu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Jazyková komunikace je rozdělena na *čtení, psaní a řečovou výchovu*. Předmět **Psaní** rozvíjí grafické dovednosti žáků, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Získávání grafických dovedností, postupné zvyšování kvality a rychlosti písma a praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na I. a II. stupni 2 hodiny týdně. Na I.stupni byla použity 2 hodiny a na II. stupni 1 hodina z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá většinou ve třídě základní školy speciální, také v prostorách školní knihovny a družiny.

Do vyučovacího předmětu psaní jsou zařazena tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Používají dostupné učební prostředky, pomůcky, nástroje, nářadí, programy a informačními technologie a seznamují s nimi žáky
- Vyhledávají pro žáky novinky v oblasti pomůcek
- Prokládají výuku relaxačními technikami
- Navozují klidnou a příjemnou atmosféru
- Spravedlivě hodnotí všechny žáky
- Podněcují žáky pochvalou k další činnosti

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Rozvíjí sebeovládání, sebedůvěru, sebevědomí žáka
- Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě
- Spolupracuje s rodinou
- Společně řeší problémy
- Využívá dostupných výukových a mediálních materiálů a pomůcek
- Upevňuje naučené stereotypy, procvičování, opakování
- Motivace, pochvala, kladné hodnocení
- Vyzvedává přednosti žáka
- Uplatňuje zásady psychohygieny

Kompetence komunikativní

Učitel

- Rozvíjí slovní zásobu
- Náznorně a srozumitelně podává sdělení
- Zadané úkoly kontroluje po jednotlivých krocích
- Vede žáky nebát se projevit
- Učí žáky dle jejich možnosti různé druhy písemného projevu a komunikace
- Používá dopis, periodika, pohled
- Zařazuje taktilně-haptické komunikační prostředky
- Respektuje individuální formy písemné komunikace
- Vede žáka k tomu, aby porozuměl, pochopil jednoduché písemné komunikaci jiných osob

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Navštěvují společenské a kulturní akce
- Zařazuje skupinové práce
- Vede žáka k pomoci ostatním
- Zařazuje hry, dramatizace, modelové situace
- Rozvíjí empatii

Kompetence občanské

Učitel

- Zapojuje do výuky pravidla slušného chování

Kompetence pracovní

Učitel

- Vede žáka k samostatnosti
- Vhodně motivuje žáka k práci
- Neustále opakuje, pomáhá radou
- Používá dílčí hodnocení

I. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

PSANÍ		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Uchopit dle možností psací náčiní	Správný úchop psacího náčiní Hygiena psaní	TV, PV - motorika
➤ Poznat co je na obrázku	Orientace na obrázku Hledání písmen	ČT – písmena
➤ Seznámit se s délkou samohlásek	Zrakové a sluchové vnímání	HV, ŘV – fonemický sluch
➤ Psát různá grafomotorická cvičení s pomocí učitele	Grafomotorika	VV – uvolňovací cvičení
➤ Připravovat se na psaní písmen	Grafomotorika Uvolňovací cvičení Rozvoj jemné motoriky Motivace	VV – kreslení, malování PV, TV – motorika
➤ Být seznámen se základními hygienickými návyky spojenými se psaním	Hygiena psaní	TV, PV – hygiena, hygiena práce
➤ Napsat začáteční písmeno svého jména	Hůlkové písmo Vybraná písmena	

PSANÍ		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Držet správně psací náčiní	Správný úchop psacího náčiní Hygiena psaní	TV, PV - motorika
➤ Znat určitá písmena	Orientace na obrázku Hledání písmen	ČT – písmena
➤ Odlišovat délku samohlásek s pomocí učitele	Zrakové a sluchové vnímání	HV, ŘV – fonemický sluch
➤ Psát velká hůlková písmena s pomocí učitele	Grafomotorika Hůlkové písmo	VV – uvolňovací cvičení TV, VV – jemná, hrubá motorika HV - tanec
➤ Psát vybraná písmena	Grafomotorika Uvolňovací cvičení Rozvoj jemné motoriky Motivace Psaní i, e, m, u	VV – kreslení, malování PV, TV – motorika
➤ Znat základní hygienické návyky spojené se psaním	Hygiena psaní	TV, PV – hygiena, hygiena práce
➤ Napsat svůj monogram	Hůlkové písmo Vybraná písmena	ČT – písmena

PSANÍ		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dodržovat správné držení psacího náčiní	Správný úchop psacího náčiní Hygiena psaní	TV, PV - motorika
➤ Vyvodit písmena podle obrázků	Orientace na obrázku Hledání písmen	ČT – písmena
➤ Odlišovat délku samohlásek	Zrakové a sluchové vnímání	HV, ŘV – fonemický sluch
➤ Psát velká hůlková písmena	Grafomotorika Hůlkové písmo	VV – uvolňovací cvičení TV, VV – jemná, hrubá motorika HV - tanec
➤ Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	Grafomotorika Uvolňovací cvičení Rozvoj jemné motoriky Motivace Psaní a, o, l, M, A, O, v, V Psaní slabik s procvičenými písmeny	VV – kreslení, malování PV, TV – motorika
➤ Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	Hygiena psaní	TV, PV – hygiena, hygiena práce
➤ Napsat hůlkovým písmem své jméno	Hůlkové písmo Vybraná písmena	ČT – písmena

PSANÍ		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Psát písmena, která umí číst	Psaní písmen V,t,y,s,j, Grafomotorika Jemná motorika Uvolňovací cvičení	ČT – písmena, slabiky, slova VV, PV – jemná motorika TV – protahovací cvičení
➤ Opisovat slabiky	Opisování slabik	ČT – písmena, slabiky, slova
➤ Psát vybraná hůlková písmena	Hůlkové písmo	ČT – písmena, slabiky, slova
➤ Psát písmena podle diktátu	Diktát	ČT – písmena, slabiky, slova
➤ Obtáhnout číslice	Číslice Obtahování	M - číslice

PSANÍ		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Psát písmena, která umí číst	Grafomotorika Uvolňovací cvičení Rozvoj jemné motoriky Motivace Psaní p,n,N,š,d,z,k,	ČT – písmena, slabiky, slova VV, PV – jemná motorika TV – protahovací cvičení
➤ Opisovat a přepisovat slabiky	Psaní slabik Opis, přepis slabik	ČT – písmena, slabiky, slova
➤ Umět psát hůlkovým písmem s pomocí učitele	Hůlkové písmo	ČT – písmena, slabiky, slova
➤ Psát slabiky podle diktátu	Diktát	ČT – písmena, slabiky, slova
➤ Psát číslice s pomocí učitele	Psaní číslic	M - číslice

PSANÍ		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Psát písmena, která umí číst	Grafomotorika Uvolňovací cvičení Rozvoj jemné motoriky Motivace Psaní b,c,C,r,č,Č,h,ou,au,ž,Ž,f,g,ř,	ČT – písmena, slabiky, slova VV, PV – jemná motorika TV – protahovací cvičení
➤ Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	Psaní slabik Opis, přepis slabik Opis, přepis slov a krátkých slovních spojení	ČT – písmena, slabiky, slova, věty
➤ Ovládat psaní hůlkového písma	Hůlkové písmo	ČT – písmena, slabiky, slova
➤ Psát písmena a slabiky podle diktátu	Diktát	ČT – písmena, slabiky, slova
➤ Opsat číslice	Opis číslic	M - číslice

II. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

PSANÍ		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět používat názorné předlohy písma - psaní psacích písmen	Tabule psacího písma a různé malé tabulky psacího písma Psaní písmen Ch, ch, U, E, I, J, H, K, P, B, rR, řŘ	ŘV – zrakové vnímání
➤ Zvládnout nadiktovaná snadná dvojslabičná slova	Diktát jednoduchých dvojslabičných slov	ŘV, HV – fonemický sluch
➤ Zvládnout opis slov	Opis a přepis snadných slov	
➤ Zvládnout opis z tiskacího písma na psací	Přepis písmen	ČT – čtení tiskacích a psacích písmen
➤ Umět přepis slov	Přepis slov Napsat své jméno	VV, PV – podpis výrobků
➤ Napsat své křestní jméno	Nácvik psaní svého jména	VV, PV – podpis výrobků
➤ Opsat text podle předlohy	Opis snadných vět.	
➤ Zvládnou psaní číslic s pomocí učitele	Psaní číslic	M - číslice

PSANÍ		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dodržovat dostatečné odstupy mezi jednotlivými písmeny a slovy	Estetika písemného projevu	VV- estetické cítění
➤ Zvládnout víceslabičná slova v diktátu	Diktát víceslabičných slov	ŘV, HV – fonemický sluch
➤ Zvládnout opis slovních spojení, psaní psacích písmen	Opis slovních spojení Psaní písmen T, Ě, F, S, Š, L, D, G	ČV – čtení vět
➤ Umět opsat text pod obrázkem	Opis snadných vět	ČT – čtení tiskacích a psacích písmen, slov, vět
➤ Přepisovat slovní spojení	Přepis slovních spojení	
➤ napsat své příjmení	Nácvik psaní svého příjmení	VV, PV – podpis výrobků
➤ Opsat text podle předlohy (adresa)	Nácvik psaní své adresy. Psaní pohlednic a krátkých dopisů dle vzoru (dle schopností žáka)	ČaS – člověk ve společnosti OSV - komunikace
➤ Opsat číslice	Psaní číslic	M - číslice

PSANÍ		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dbát na správný sklon písma a přítlak psacího náčiní	Estetika písemného projevu	
➤ Diktát slovních spojení	Diktát slovních spojení	ŘV, HV – fonemický sluch
➤ Zvládnout opis jednoduché věty	Opis jednoduchých vět Psaní na PC	ČT – čtení vět Inf – práce na počítači
➤ Napsat text pod obrázek	Psaní jednoduchých textů s obrázkem	ČT – čtení tiskacích a psacích písmen
➤ Přepisovat krátké věty ➤ Naučit psát slova se podobou	Přepis krátkých vět Napsat svou adresu Spodoba ch x h, p x b, f x v, 't x 'd, s x z, š x s	
➤ Napsat vybraná jména svých spolužáků	Psaní jmen svých spolužáků	
➤ Opsat krátký dopis	Krátký jednoduchý dopis - opis	ČaS – člověk ve společnosti
➤ Umět psát čísllice podle diktátu	Diktát číslic	M - číslice

PSANÍ		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dbát na čitelný písemný projev	Úprava psaného textu Estetika písemného projevu	VV – estetické cítění
➤ Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	Psaní slabik a jednoduchých slov Diktát slabik a jednoduchých slov	ŘV, HV – fonemický sluch
➤ Opsat slova a jednoduché věty	Opis slov a vět Psaní PC	ČT – čtení vět Inf – práce na počítači
➤ Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	Psaní krátké korespondence Psaní jednoduchého sdělení	ČaS – člověk ve společnosti
➤ Přepsat krátký jednoduchý text	Přepis krátkého jednoduchého textu	
➤ Podepsat se psacím písmem	Podepisování psacím písmem	PV – modelování písmen z hlíny, těsta
➤ Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	Psaní krátké korespondence – písemnosti, přání, dopis	ČaS – člověk ve společnosti
➤ Psaní číslic i podle nápovědy	Psaní číslic Diktát číslic	M - číslice

Vyučovací předmět: **ŘEČOVÁ VÝCHOVA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Jazyková komunikace je rozdělena na *čtení, psaní a řečovou výchovu*. Předmět **Řečová výchova** se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání. Předmět není klasifikován.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na I. stupni 2 hodiny týdně, a II. stupni byla použita hodina týdně. Nebyla využita žádná hodina z disponibilní dotace.

Výuka probíhá většinou ve třídě, ale také v prostorách celé školy, zvláště pak ve školní knihovně, družině, logopedické poradně i venku.

Do vyučovacího předmětu psaní jsou zařazena tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Používají dostupné učební prostředky, pomůcky, nástroje, nářadí, programy a informačními technologie a seznamují s nimi žáky
- Prokládají výuku relaxačními technikami
- Navozují klidnou a příjemnou atmosféru
- Při každodenním kontaktu se žáky rozvíjí komunikační schopnosti žáků, jejich vyjadřování
- Využívá motivační a dramatické hry z každodenního života k rozvoji komunikace a odstranění ostychu z mluvení
- Procvičují se žáky modelové situace každodenního života
- Zařazují do výuky hry, soutěže a procházky, při kterých se žáci s termíny, znaky a symboly mohou setkat
- Využívá situace ze života, naučí žáka znát základní termíny, znaky a symboly, které využije v každodenním životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Rozvíjí sebeovládání, sebedůvěru, sebevědomí žáka
- Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě
- Spolupracuje s rodinou
- Společně řeší problémy
- Využívá dostupných výukových a mediálních materiálů a pomůcek
- Upevňuje naučené stereotypy, procvičování, opakování
- Motivace, pochvala, kladné hodnocení
- Vyzvedává přednosti žáka
- Uplatňuje zásady psychohygieny

Kompetence komunikativní

Učitel

- Rozvíjí slovní zásobu
- vede žáka nebát se komunikovat, projevit své názory
- Pomáhá překonávat strach z komunikace z jinými lidmi
- Seznamuje žáka se základními pravidly komunikace
- Co nejvíce používá názoru, pomůcek, dostupných výukových materiálů, počítače, DVD
- Zavádí diskusní kroužky
- Vede rozhovory s žáky
- Učí žáka obhájit svůj názor
- Vyбираá a navrhuje vhodná témata k rozhovorům
- Názorně a srozumitelně podává sdělení
- Vede žáky nebát se projevit
- Učí žáky dle jejich možnosti různé druhy komunikace
- Používá periodika
- Zařazuje taktilně-haptické komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Navštěvují společenské a kulturní akce
- Zařazuje skupinové práce
- Vede žáka k pomoci ostatním
- Zařazuje hry, dramatizace, modelové situace
- Rozvíjí empatii

Kompetence občanské

Učitel

- Zapojuje do výuky pravidla slušného chování
- Ověřuje znalost společenských norem formou her
- Navozuje modelové situace
- Učí žáky pozorovat ostatní spoluobčany kolem sebe
- Uvádí příklady ze života
- Používá vhodné výukové materiály
- Zařazuje výchovné filmy

Kompetence pracovní

Učitel

- Vede žáka k samostatnosti
- Vhodně motivuje
- Učí žáka nebát se říct si o pomoc
- Neustále opakuje, pomáhá radou

I. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

ŘEČOVÁ VÝCHOVA		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Reprodukovat jednoduchá říkadla	Poslech říkadel Reprodukce říkadel Dechové, hlasová, artikulační cvičení Výslovnost	ČT – poslech říkadel, výslovnost
➤ Odpovídat na otázky jedním, více slovy	Odpovědi na otázky	
➤ Dokázat se koncentrovat na mluvní projev učitele a ostatních žáků	Koncentrace, pozornost, poslech, komunikace Sluchové vnímání, fonematický sluch	OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace
➤ Jednoslovně popsat jednoduchý obrázek	Popis obrázku Slovní zásoba Zrakové, sluchové vnímání	ČT – čtení podle obrázků
➤ Umět jednoslovně odpovědět na otázku učitele	Jednoduché odpovědi na otázky	

ŘEČOVÁ VÝCHOVA		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Reprodukovat jednoduché básničky s pomocí učitele	Básničky, říkadla Poslech, reprodukce, přednes Výslovnost	ČT – poslech říkadel, výslovnost Individuální logopedie
➤ Odpovídat na otázky jednoduchou větou	Odpovědi pomocí jednoduché věty Slovní zásoba Komunikace Sluchové vnímání, fonemický sluch	HV, ČT – sluchové vnímání, fonemický sluch
➤ Koncentrovat se na poslech krátkých pohádek	Koncentrace, pozornost Pohádky, poslech Sluchové vnímání	PV, VV – koncentrace na práci ČT – poslech pohádky
➤ Popsat děj na obrázku jednoduchou větou	Popis Komunikace Zrakové vnímání	VV, PV - soustředění, pozornost
➤ Odpovědět jednoduchou větou na otázku	Otázky a odpovědi Slovní zásoba	

ŘEČOVÁ VÝCHOVA		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Reprodukovat jednoduché říkanky, básničky	Báseň, říkanka Poslech, reprodukce Slovní zásoba Sluchové vnímání Výslovnost	ČT – poslech říkadel, výslovnost Individuální logopedie
➤ Odpovídat na otázky jedním, více slovy, větou	Odpovědi Komunikace Slovní zásoba Sluchové vnímání Dechová, hlasová a artikulační cvičení	HV, ČT – sluchové vnímání, fonemický sluch, dechová a sluchová cvičení ČT – rozvoj slovní zásoby
➤ Koncentrovat se na poslech pohádek a krátkých příběhů	Koncentrace, pozornost, Pohádky, krátké příběhy Slovní zásoba	PV, VV – koncentrace na práci ČT – poslech pohádky
➤ Popsat jednoduché obrázky	Popis Obrázky Slovní zásoba Zrakové vnímání	VV, PV - soustředění, pozornost ČT – rozvoj slovní zásoby
➤ Reprodukovat krátký text podle otázek	Poslech, reprodukce Texty Otázky, odpovědi Slovní zásoba	OSV – rozvoj schopností poznávání

ŘEČOVÁ VÝCHOVA		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Reprodukovat krátké texty s pomocí učitele	Poslech, reprodukce Krátké texty Sluchové vnímání Výslovnost Dechová, hlasová a artikulační cvičení	ČT – poslech říkadel, výslovnost Individuální logopedie
➤ Vyprávět krátký oblíbený televizní pořad	Vyprávění Komunikace Televizní pořady	HV, ČT – sluchové vnímání, fonematický sluch, dechová a sluchová cvičení ČT – rozvoj slovní zásoby
➤ Umět se orientovat v příběhu podle obrázků	Krátké příběhy Orientace v příběhu Zrakové vnímání	
➤ Popsat předměty podle reálu nebo vyobrazení s pomocí učitele	Zrakové a sluchové vnímání Fantazie x skutečnost Popis předmětů Slovní zásoba	VV, PV - soustředění, pozornost ČT – rozvoj slovní zásoby
➤ Dokázat vyřídit jednoduchý vzkaz	Slovní zásoba Sebevědomí v komunikaci Vzkazy Komunikace s okolím	
➤ Zvládat základy slušného chování	Pravidla slušného chování	ČaJS – lidé kolem nás
➤ Dramatizovat jednoduchou pohádku se zvířátky	Dramatizace	ČT - pohádky

ŘEČOVÁ VÝCHOVA		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Reprodukovat krátké texty	Poslech, reprodukce Krátké texty Sluchové paměť Výslovnost Dechová, hlasová a artikulační cvičení	ČT – poslech říkadel, výslovnost Individuální logopedie
➤ Vyprávět jednoduchý televizní, filmový nebo divadelní příběh s pomocí učitele	Vyprávění Film, divadlo Slovní zásoba Zážitek	HV, ČT – sluchové vnímání, fonemický sluch, dechová a sluchová cvičení ČT – rozvoj slovní zásoby
➤ Vyprávět příběh podle obrázků s pomocí učitele	Obrázkové příběhy Vyprávění Slovní zásoba	ČT – poslech příběhů, výslovnost
➤ Popsat osoby podle reálu nebo vyobrazení s pomocí učitele	Popis Fantazie x skutečnost Zrakové vnímání Slovní zásoba	ČT – rozvoj slovní zásoby
➤ Odstranit ostych z komunikace se známými osobami	Komunikace Sebevědomí Základní pravidla komunikace	ČaJS – lidé kolem nás
➤ Užívat výrazy vhodné pro slušné chování, vyhýbat se vulgarismům	Pravidla slušného chování	ČaJS – lidé kolem nás
➤ Dramatizovat jednoduchou pohádku s lidskými postavami s pomocí učitele	Dramatizace	ČT - pohádky

ŘEČOVÁ VÝCHOVA		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	Poslech, reprodukce Slovní zásoba Sluchové vnímání, paměť Texty, osnova Výslovnost Dechová, hlasová a artikulační cvičení	Výslovnost, Individuální logopedie HV – dechová a sluchová cvičení
➤ Vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	Zrakové, sluchové vnímání Paměť Slovní zásoba Divadlo, film Zážitek	HV, ČT – sluchové vnímání, fonemický sluch, dechová a sluchová cvičení ČT – rozvoj slovní zásoby
➤ Vyprávět jednoduchý příběh podle obrázků	Vyprávění Zrakové vnímání Slovní zásoba Obrázky	ČT – poslech příběhů, výslovnost VV – obrázky k pohádkám, příběhům
➤ Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	Popis osoby, předmětů Otázky, odpovědi Slovní zásoba Komunikace	ČT – rozvoj slovní zásoby
➤ Domluvit se v běžných situacích	Komunikace s okolím Pravidla komunikace Slovní zásoba	ČaJS – lidé kolem nás
➤ Zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	Pravidla slušného chování Základy společenského styku Sebevědomí	ČaJS – lidé kolem nás
➤ Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z žákům blízké oblasti	Dramatizace	ČT - pohádky

II. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

ŘEČOVÁ VÝCHOVA		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dbát na srozumitelný mluvený projev	Komunikace Slovní zásoba Expresní a impresivní složka řeči	ČT – čtení, správná výslovnost OSV - komunikace
➤ Používat slovní spojení, jednoduché věty gramaticky správně	Komunikace Slovní zásoba Jednoduché věty Gramatika	
➤ Seznámit se s kulturou mluveného projevu	Kultura mluveného projevu	ČaS – základní pravidla komunikace ve skupině, společnosti
➤ Seznámit se základními pravidly komunikace	Základní pravidla komunikace	ČaS – základní pravidla komunikace ve skupině, společnosti
➤ Popsat děje na obrázcích	Popis děje Zrakové vnímání Obrázky Slovní zásoba	ŘV – vyprávění, popis, rozvoj komunikační dovednosti
➤ Umět odpovídat na učitelovy dotazy týkající se vlastních zážitků	Otázky a odpovědi Slovní zásoba Zážitky	VV – kresba, malba zážitku
➤ Umět odpovídat na učitelovy dotazy týkající se zhlédnutého představení	Otázky a odpovědi Slovní zásoba Zrakové a sluchové vnímání Divadelní představení	VV – kresba, malba zážitku
➤ Dramatizovat jednoduchou pohádku s pomocí učitele	Dramatizace	ŘV - dramatizace

ŘEČOVÁ VÝCHOVA		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Snažit se o zřetelnou výslovnost	Expresivní a impresivní složka řeči Komunikace Edukace a reedukace řeči	ČT – čtení, správná výslovnost
➤ Používat věty se správnými gramatickými strukturami s pomocí učitele	Slovní zásoba Komunikace Věty, gramatika vět	PS – psaní slov, vět
➤ Zvládat jednoduchý dialog se známou osobou	Dialog Slovní zásoba Sebevědomí Pozornost, zájem o komunikaci	
➤ Komunikovat vhodně v běžných situacích se známými lidmi	Konverzační cvičení Slovní zásoba	ČaS – základní pravidla komunikace ve skupině, společnosti
➤ Popsat osoby na obrázcích	Popis osoby Slovní zásoby Zrakové vnímání, paměť	ŘV – vyprávění, popis, rozvoj komunikační dovednosti
➤ Vyprávět samostatně pomocí jednoduchých vět vlastní zážitky	Vyprávění Slovní zásoba Zážitky	VV – kresba, malba zážitku
➤ Vyprávět samostatně pomocí jednoduchých vět zhlédnuté představení	Vyprávění Slovní zásoba Zrakové a sluchové vnímání Divadelní představení	VV – kresba, malba zážitku
➤ Dramatizovat jednoduchý příběh s pomocí učitele	Dramatizace	ŘV - dramatizace

ŘEČOVÁ VÝCHOVA		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Díky svojí zásobě rozumět běžným komunikačním situacím	Slovní zásoba Impresivní složka řeči	ČT – čtení, správná výslovnost <i>OSV - komunikace</i>
➤ Používat věty se správnými gramatickými strukturami s pomocí učitele	Komunikace Věty, gramatika vět Slovní zásoba Expresivní složka řeči	
➤ Dbát na kulturu mluveného projevu	Kultura mluveného projevu	ČaS – základní pravidla komunikace ve skupině, společnosti
➤ Komunikovat vhodně v běžných situacích s cizími lidmi	Konverzační cvičení Slovní zásoba	ČaS – základní pravidla komunikace ve skupině, společnosti
➤ Popsat jevy na obrázcích	Popis jevů Slovní zásoby Zrakové vnímání, paměť	ŘV – vyprávění, popis, rozvoj komunikační dovednosti
➤ S pomocí učitele popsat své pocity	Popis Slovní zásoba Pocity	<i>OSV - psychohygiena</i>
➤ Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh	Vyprávění Slovní zásoba Zrakové a sluchové vnímání, paměť	
➤ Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	Dramatizace	ŘV - dramatizace

ŘEČOVÁ VÝCHOVA		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	Expresivní, impresivní složka řeči Slovní zásoba Komunikace Srozumitelnost mluveného projevu	ČT – čtení, správná výslovnost
➤ Používat věty se správnými gramatickými strukturami	Komunikace Výslovnost Věty, gramatika vět	PS – psaní vět
➤ Dbát na kulturu mluveného projevu	Kultura mluveného projevu	ČaS – základní pravidla komunikace ve skupině, společnosti
➤ Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	Základní pravidla komunikace Slovní zásoba Sebevědomí	ČaS – základní pravidla komunikace ve skupině, společnosti
➤ Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	Popis Děje, jevy, osoby Slovní zásoba Zrakové vnímání, paměť	ŘV – vyprávění, děje, rozvoj komunikační dovednosti
➤ Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	Vyprávění Zážitky, pocity	VV – kresba, malba zážitku
➤ Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	Vyprávění Poslech, sluchové a zrakové vnímání, paměť Divadlo, film	VV – kresba, malba zážitku
➤ Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	Dramatizace	ŘV - dramatizace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využívají v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulatoru. Matematiky prolíná celým základním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na I. stupni v 1. až 3. ročníku 2 hodiny týdně, od 4. až do 10. ročníku 3 hodiny týdně. Na I. stupni jsme využili 3 hodiny z disponibilní časové dotace, na II. stupni žádnou.

Výuka probíhá většinou ve třídách, učebnách družiny a informatiky.

Obsah předmětu **matematika** je rozdělen na tématické okruhy:

- *Řazení a třídění předmětů*
- *Čísla a početní operace*
- *Závislosti, vztahy a práce s daty*
- *Základy geometrie*

Tematický okruh *Řazení a třídění předmětů* se zařazuje na prvním stupni. Žáci se učí tvořit skupiny podle velikosti, řadit předměty podle vlastností a společných jevů. Rozvíjí prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť, učí se chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy..

V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* je zařazen na I. i II. stupni. Žáci se seznamují s reálnými čísly, osvojují si rozklad čísel, vytváří se konkrétní představu o číslech, osvojují si postupy matematických operací. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení. Dovednosti jsou procvičovány při manipulaci s penězi.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* se žáci učí třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Osvojují si základy měření, seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas, učí se základní jednotky délky, hmotnosti a obsahu.

V tematickém okruhu *Základy geometrie* žáci rozeznávají a pojmenovávají základní geometrické útvary, poznávají geometrická tělesa, která se vyskytují v jejich okolí. Učí se zacházet s geometrickými pomůckami.

Do vyučovacího předmětu matematika jsou zařazena tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Navozuje klidnou a příjemnou atmosféru
- Poskytuje dětem radu, pomoc
- Vysvětluje, podporuje logické myšlení
- Zařazuje neustálé opakování, procvičování a hodnocení důležitých a podstatných znalostí
- Využívá ve výuce všech možných a dostupných prostředků, pomůcek, nástrojů, náradí, programů, inf. technologií a seznamuje s nimi žáky
- Využívá mezipředmětových vztahů
- Zařazuje neustálé opakování a procvičování učiva
- Naučí žáky pracovat s učebnicí, učebními materiály a pomůckami
- Neustále opakuje
- Zařazuje relaxační chvíle a střídá činnosti, aby se žáci nepřetěžovali
- Mění činnosti
- Využívá situace ze života, naučí žáka znát základní termíny, znaky a symboly, které využije v každodenním životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- navozuje modelové situace
- pomáhá řešit problémy žáků
- podněcuje žáky k další činnosti
- povzbuzuje tvořivé myšlení (neuráží, nezraňuje)
- radí žákům a dává možnost výběru
- Spolupracuje s rodinou
- Uplatňuje sociální učení, modelové situace, hry, dramatizace

Kompetence komunikativní

Učitel

- Podporuje sebevědomí žáka
- Srozumitelně podává veškeré informace s ohledem na možnosti každého žáka
- Názorně a srozumitelně podává sdělení, ověřuje pochopení a porozumění sdělení
- Zadává kontrolní otázky
- Zadané úkoly kontroluje po jednotlivých krocích
- Respektuje sdělení, chování, reakce každého žáka
- Co nejvíce používá názoru, pomůcek, dostupných výukových materiálů, počítače, DVD, radiomagnetofony, knihy
- Neustále opakuje, procvičuje, motivuje
- Kontroluje správnost chápání informací
- Vzbuzuje zájem u žáků o nové informace
- Výuku zaměřuje na praxi, výuka pro běžný život

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří společně s žáky pravidla chování ve své třídě
- podporuje pozitivní vztahy mezi žáky
- vede výuku ve skupinách, dvojicích
- vede žáky k respektování ostatních lidí a jejich názorů
- oceňuje i dílčí výsledky žákovy práce
- žáky vhodně motivuje k práci a k dosažení výsledku

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje žáka
- vytváří modelové situace, vede žáky k řešení modelové situace

Kompetence pracovní

Učitel

- dbá na správné provádění zadaných úkolů
- motivuje žáka pochvalou, povzbuzením
- motivuje žáka k dokončení práce

I. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

MATEMATIKA - řazení a třídění předmětů		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Na reálných předmětech pochopit pojmy všechno-nic, hodně-málo, malý-velký, dlouhý-krátký, umět zaznamenat na obrázku	Správné pojmenování předmětů, na konkrétních předmětech pochopení a procvičení pojmů všechno-nic, hodně-málo, malý-velký, dlouhý-krátký. Nácvik spojování čarou-kam patří, kam zařadíš	OSV – rozvoj schopností poznávání
➤ Manipulovat s předměty na ploše – nad, pod, před, za, vedle – dle pokynů učitele	Správná reakce na pokyny učitele, kam patří předměty -nad, pod, před, za, vedle	TV – pravolevá orientace
➤ Vědět, která je levá a pravá strana	Praktická cvičení na vlastním těle, hry	TV – pravolevá orientace
➤ Manipulovat a třídit předměty podle velikosti a barev	Třídění předmětů podle velikosti, barev, pracovní listy, námětové hry	PV, VV – třídění předmětů

MATEMATIKA - číslo a početní operace		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat číslice 1,2, umět psaní číslice 1,2	Vytváření konkrétních představ o čísle Čtení a psaní číslic 1, 2	ČT – čtení číslic PS – psaní číslic
➤ Orientovat se v řadě 1-2	Orientace v číselné řadě v oboru 1-2	
➤ Počítat do 2 s užitím názoru	Počítání předmětů v daném oboru do 2 s užitím názoru	PV – manipulace s předměty
➤ Seznámit se s pojmy +,-,=	Symboly +, -, =	
➤ Umět rozklad v oboru do 2	Rozklady v oboru do 2	
➤ Psát číslice 1,2 dle diktátu	Procvičování psaní číslic - diktát	PS – psaní číslic

MATEMATIKA - závislosti, vztahy a práce s daty		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Ukazovat na obrázcích podle pokynu učitele výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	Úlohy na orientaci v prostoru a čase Práce s obrázky dle pokynů učitele – nácvik pojmů – pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	TV – prostorová orientace
➤ Používat učební pomůcky pomocí učitele	Vhodné využívání učebních pomůcek – s pomocí učitele	
➤ Pracovat pomocí názoru a učebních pomůcek s čísly 1 - 2	Seznámení s čísly 1-2, využití vhodných učebních pomůcek	
➤ Zvládat hru na obchod	Nácvik hry na obchod – seznámení se s pojmem peníze	ŘV – didaktické, tématické hry

MATEMATIKA - základy geometrie		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Poznat základní geometrické tvary	Nácvik a určování základních geometrických tvarů na reálných předmětech	PV – manipulace s předměty
➤ Na názorných předmětech rozlišit základní geometrické tvary	Poznávání geometrických tvarů ve třídě	ŘV – didaktické hry
➤ Porovnávat délky předmětů s pomocí učitele	Práce podle pokynů učitele- dlouhé-krátké	PV – práce s materiály

MATEMATIKA - řazení a třídění předmětů		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět se orientovat v pojmech stejně-více-méně, široký-úzký, na obrázku i na reálných předmětech	Objasnění a procvičení pojmů stejně-více-méně, široký-úzký na reálných předmětech i v pracovních sešitech	
➤ Manipulovat s předměty i umět zakreslit – vedle, na začátku, na konci, nahoře-dole	Nácvik a procvičení manipulace s předměty a nákres – vedle, na začátku, na konci, nahoře, dole	TV – pravolevá orientace
➤ Zvládat psaní a řazení předmětů zleva doprava s pomocí učitele	Pochopení a zvládnutí psaní zleva doprava. Řazení předmětů zleva doprava.	TV – pravolevá orientace PS – psaní
➤ Manipulovat a třídit předměty podle tvaru a obsahu	Manipulace a třídění předmětů podle tvaru a obsahu-reálné předměty, obrázky, pracovní sešity	PV, VV – třídění předmětů
MATEMATIKA - číslo a početní operace		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat číslice 3,4, psaní číslic 3,4,	Představy o číslech 3, 4 Čtení a psaní číslic 3, 4 Vytváření různých souborů o daném počtu prvků	CT, PS – čtení a psaní číslic PV – manipulace s drobným materiálem
➤ Orientovat se v řadě 1-4	Orientace v číselné řadě – vzestupná, sestupná 1-4	
➤ Počítat do 4 s užitím názoru	Sčítání a odčítání čísel v oboru do 4 s užitím názoru	PV – manipulace s drobným materiálem
➤ S pomocí umět zapsat pojmy +, -, =	Zápis symbolů: +, -, =	PS – grafomotorická cvičení
➤ Umět rozklad v oboru do 4	Rozklady čísel v oboru do 4	
➤ Psát číslice 1 – 4 dle diktátu	Psaní číslic – procvičení - diktát	PS – psaní číslic

MATEMATIKA - závislosti, vztahy a práce s daty		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umístit učební pomůcku (hračku) podle pokynu učitele – pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu a jmenovat při tom tyto výrazy	Práce dle pokynů učitele – reakce na výrazy – pod, nad, před... Orientace v prostoru a čase	TV, PV – pravolevá, prostorová orientace
➤ Napodobovat jednoduché modelové situace podle učitele	Modelové situace s využitím pomůcek – pomoc učitele	
➤ Podle číselných karet, počítadla a prstů zvládnout číselnou řadu 1-5	Orientace na číselné řadě 1-5	TV, PV – pravolevá, prostorová orientace
➤ Poznat mince 1 – 5 a jejich hodnotu	Seznámení s hodnotami mincí 1-5	

MATEMATIKA - základy geometrie		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Pojmenovat základní geometrické tvary	Základní geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník	PV – předměty
➤ Na tištěných předlohách rozlišit základní geometrické tvary	Práce na pracovních listech – upevňování pojmů GT	
➤ Rozlišovat kratší a delší s pomocí učitele	Práce s učitelem – kratší než, delší než – zafixování pojmů	

MATEMATIKA - řazení a třídění předmětů		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Orientovat se v pojmech všechno-nic, hodně-málo, malý-velký, dlouhý-krátký, stejně-více-méně, široký-úzký	Upevňování a orientace v pojmech všechno-nic, hodně-málo, malý-velký, dlouhý-krátký, stejně-více-méně, široký-úzký	PV – práce s drobným materiálem
➤ Orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře-dole	Manipulace s předměty, orientace v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře-dole	TV – prostorová orientace PV – práce s drobným materiálem
➤ Řadit předměty zleva doprava	Praktická cvičení – práce s předměty – řazení předmětů zleva doprava	TV – pravolevá orientace PV – práce s drobným materiálem
➤ Třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	Procvičování třídění předmětů podle velikosti, barev, tvaru, obsahu	PV, VV – třídění předmětů

MATEMATIKA - číslo a početní operace		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	Číslice 5-10 – čtení, psaní, používání číslic Počítání předmětů v daném souboru	ČT – čtení číslic PS – psaní číslic
➤ Orientovat se v číselné řadě 1 až 10	Nácvik vyjmenování vzestupné a sestupné číselné řady 1-10, orientace v číselné řadě	
➤ Sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	Sčítání a odčítání v oboru do 5 Manipulační činnost	PV – manipulace s předměty
➤ Znat matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	Zápis matematických symbolů: +, -, =	PS – grafomotorická cvičení

➤ Umět rozklad čísel v oboru do 5	Rozklad čísel v oboru do 5	
➤ Psát číslice 1-5 i podle diktátu	Hry s číslicemi, opakování psaní, diktát	PS – psaní číslic

MATEMATIKA - závislosti, vztahy a práce s daty		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	Orientace v prostoru a čase Používání výrazů – nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	ČaJS – místo, kde žijeme, lidé a čas
➤ Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	Vytváření jednoduchých modelových situací za využití různých vhodných pomůcek	ŘV – tématické a didaktické hry
➤ Doplnovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	Jednoduché tabulky – posloupnost čísel v oboru do 10	
➤ Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	Počítání drobných mincí při manipulaci s nimi, při hře na obchod	PV, TV – jemná motorika, koordinace pohybu Tématické a didaktické hry

MATEMATIKA - základy geometrie		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	Procvičování pojmů čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník	PV – práce s drobným materiálem VV – kresba, malba, vykreslování dle pokynů
➤ Rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	Poznávání geometrických tvarů v reálném prostředí, na různých předmětech	PV – práce s drobným materiálem VV – kresba, malba, vykreslování dle pokynů
➤ Porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší	Rozlišování délky různých předmětů, porovnání krátký-dlouhý	VV – pojmenování, rozeznání předmětů dle pokynů

MATEMATIKA - řazení a třídění předmětů		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Pochopit a používat pojmy větší-menší	Upevnění a používání pojmů větší-menší	PV – práce s drobným materiálem VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Bezpečně znát pojmy vpravo, vlevo	Zafixování pojmů vpravo, vlevo	TV – prostorová orientace
➤ Třídít předměty na ploše	Manipulace s předměty, třídění předmětů na ploše	TV – pravolevá orientace PV – práce s drobným materiálem VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Umět vytvořit skupinu o daném počtu prvků	Tvoření skupin o stejném počtu prvků, tvoření skupin o o daném počtu prvků	PV, VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Třídít předměty podle pořadí	Řazení předmětů podle pořadí dle pokynů učitele, práce na ploše	PV, VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Naučit se a znát číselnou řadu	Nácvik číselné řady-vzestupná, sestupná	Tv – pravolevá orientace

MATEMATIKA - číslo a početní operace		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Seznámit se s nulou, číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10 na číselné ose, numerace do 100	Seznámení s nulou Zápis, čtení a porovnávání čísel v oboru do 10 na číselné ose Numerace do 100	ČT – čtení číslic PS – psaní číslic
➤ Umět rozklad čísel do 10	Rozklad čísel do 10	
➤ Počítat do 10 s názorem	Sčítání, odčítání s názorem v oboru do 10	PV – manipulace s předměty

➤ Psát čísla do 10	Nácvik psaní čísel do 10	PS – grafomotorická cvičení
➤ Zvládat snadné příklady v oboru do 10	Snadné početní operace, příklady v oboru do 10	
➤ Zapsat jednoduché příklady v oboru do 10 podle diktátu	Diktát jednoduchých příkladů	PS – psaní číslic
➤ Seznámit se slovními příklady	Jednoduché slovní úlohy z praktického života	ŘV - dramatizace
➤ Seznámit se s kalkulaátorem	Seznámení se s kalkulaátorem	PV, TV – jemná motorika

MATEMATIKA - závislosti, vztahy a práce s daty		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Ukazovat na obrázcích podle pokynu učitele výrazy vpravo - vlevo	Orientace vpravo-vlevo, práce a hry s obrázky	TV – pravolevá orientace
➤ Znat pojem den,týden,měsíc	Rozlišování pojmů – den, týden, měsíc	ČaJS – místo, kde žijeme, lidé a čas
➤ Podle obrázku určit v kolik hodin se odehrávají jednotlivé denní úkony	Jednotky času – celé hodiny	ČaJS – místo, kde žijeme, lidé a čas
➤ Dokázat vyhodnocovat výšku a váhu žáků ve třídě	Měření žáků ve třídě -porovnávání	PV – práce montážní a demontážní
➤ Vyjmenovat číselnou řadu do 10	Numerace 1-10 a zpět	ŘV – hry na zapamatování, rozvoj paměti
➤ Používat správně mince 5 - 10	Správná manipulace s mincemi 5-10 – hra na obchod	ŘV - dramatizace

MATEMATIKA - základy geometrie		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět načrtnout čáry	Čmáraní tužkou- rovné čáry od ruky, nácvik	VV – kresba, malba, grafomotoriky PS – psaní písmen, slabik
➤ Pochopit rozdíly mezi čarou a přímkou	Práce s pravítkem – seznámení, rozdíl mezi čarou a přímkou	VV – kresba, malba, grafomotoriky PS – psaní písmen, slabik
➤ Seznámit se s pravítkem	Rýsování přímek podle pravítka	PV – práce s drobným materiálem, pracovní pomůcky, nástroje
➤ Seznámit se s měřítkem na pravítku	Zakreslování různých délek – seznámení se s měřítkem na pravítku	PV – práce s drobným materiálem, pracovní pomůcky, nástroje

MATEMATIKA - řazení a třídění předmětů		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Pochopit a používat pojmy v praxi kratší-delší, širší-užší	Úlohy na orientaci v prostoru – pojmy kratší-delší, širší-užší	TV – orientace v prostoru VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Umět se orientovat v prostoru i na ploše - vpravo, vlevo, uprostřed	Orientace vpravo, vlevo, uprostřed – hry, úlohy	TV – prostorová orientace
➤ Orientovat se na ploše dle pokynů učitele	Manipulace s předměty, orientace na ploše	TV – pravolevá orientace PV – práce s drobným materiálem VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Porovnávat skupiny o daném počtu prvků	Porovnávání prvků, tvoření skupin prvků (hodně-málo...)	PV, VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Třídít předměty do skupin	Třídění předmětů podle různých kritérií (stejně-více-méně...)	PV, VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Přiřazovat předměty podle číselné řady s pomocí učitele	Nácvik číselné řady, přiřazování předmětů	Tv – pravolevá orientace

MATEMATIKA - číslo a početní operace		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	Čtení, psaní, porovnávání čísel v oboru do 20, na číselné ose Numerace do 100	ČT – čtení číslic PS – psaní číslic
➤ Umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku s pomocí učitele	Rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku – s pomocí učitele	
➤ Počítat do 20 bez přechodu přes 10 s názorem	Sčítání, odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku – s pomocí učitele	PV – manipulace s předměty
➤ Psát čísla do 20	Nácvik psaní čísel do 20	PS – grafomotorická cvičení
➤ Zvládat snadné příklady v oboru do 20 bez přechodu přes desítku	Početní operace v oboru do 20 bez přechodu přes desítku	
➤ Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle pokynů	Diktát čísel a jednoduchých příkladů v oboru do 20	PS – psaní číslic
➤ Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10	Jednoduché slovní úlohy z praktického života v oboru do 10	ŘV - dramatizace
➤ Umět udělat jednoduchý zápis na kalkulačce v oboru do 20	Správné používání kalkulačky – zápis	PV, TV – jemná motorika

MATEMATIKA - závislosti, vztahy a práce s daty		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Za pomoci her rozpoznávat výrazy vpravo – vlevo v reálných situacích	Orientace v prostoru – vpravo-vlevo – úkoly na orientaci	TV – pravolevá orientace, tématické hry
➤ Znat pojem den, měsíc a rok	Rozlišování pojmů den-měsíc-rok Úlohy na orientaci v čase	ČaJS – místo, kde žijeme, lidé a čas
➤ Nastavit čas na modelu hodin (celé hodiny)	Práce a procvičování znalostí na modelu hodin Nácvik nastavení času-celá hodina	ČaJS – místo, kde žijeme, lidé a čas
➤ Rozlišovat délku a hmotnost	Jednotky hmotnosti a délky Praktické úkoly	PV – práce montážní a demontážní
➤ Orientovat se na číselné ose do 20	Orientace na číselné ose v oboru do 20	TV – pravolevá orientace
➤ Při hře na obchodu používat mince do 20	Úkoly na procvičení znalostí mincí do 20 – hra na obchod	ŘV – dramatizace OSV – rozvoj schopností poznávání

MATEMATIKA - základy geometrie		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Rozlišit křivé a přímé	Pojem křivka, přímka	VV – kresba, malba PS – grafomotorika
➤ Umět načrtnout čáru a narýsovat přímku s pomocí učitele	Rýsování přímky s využitím pravítka, nácvik načrtnutí čáry	VV – kresba, malba PS – grafomotorika
➤ Používat pravítko	Rýsování s využitím pravítka	PV – práce s drobným materiálem, pracovní pomůcky, nástroje
➤ Umět s měřítkem pracovat	Měření a zakreslování různých délek pomocí pravítka	PV – práce s drobným materiálem, pracovní pomůcky, nástroje

MATEMATIKA - řazení a třídění předmětů		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Orientovat se v pojmech větší-menší, kratší-delší, širší-užší	Úlohy na orientaci v prostoru – pojmy kratší-delší, širší-užší	TV – orientace v prostoru VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Rozlišovat vlevo-vpravo, uprostřed	Orientace vpravo, vlevo, uprostřed – hry, úlohy	TV – prostorová orientace, pravolevá orientace
➤ Orientovat se na ploše	Orientace na ploše, manipulace s předměty	TV – pravolevá orientace PV – práce s drobným materiálem VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	Tvoření skupin prvků, porovnávání (hodně-málo, všichni-nikdo...)	PV, VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Třídít předměty podle pořadí ve skupinách	Třídění předmětů podle pořadí	PV, VV – třídění předmětů dle pokynů
➤ Přiřazovat předměty podle číselné řady	Číselná řada – přiřazování předmětů	Tv – pravolevá orientace

MATEMATIKA - číslo a početní operace		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100	Čtení, psaní, porovnávání čísel v oboru do 20, na číselné ose Numerace do 20	ČT – čtení čísl PS – psaní čísl
➤ Umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	Rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku	
➤ Sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	Sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku – s názorem	PV – manipulace s předměty
➤ Psát čísla do 100	Psaní čísel do 100	PS – grafomotorická cvičení
➤ Zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	Početní operace v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	
➤ Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	Diktát jednoduchých příkladů v oboru do 20	PS – psaní čísl
➤ Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	Jednoduché slovní úlohy z praktického života v oboru do 20	ŘV – dramatizace, tématické hry
➤ Umět použít kalkulačku	Správné používání kalkulačky - zápis	PV, TV – jemná motorika, koordinace pohybu

MATEMATIKA - závislosti, vztahy a práce s daty		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Používat výrazy vpravo-vlevo	Úlohy na orientaci v prostoru – znalost pojmů vpravo-vlevo	TV – pravolevá orientace, tématické hry

➤ Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	Pojmy den-měsíc-rok Úlohy na orientaci v čase	ČaJS – místo, kde žijeme, lidé a čas
➤ Určit čas s přesností na celé hodiny	Práce s modelem hodin Procvičování znalostí nastavování času	ČaJS – místo, kde žijeme, lidé a čas
➤ Znat základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	Jednotky hmotnost a délky Praktické úkoly	PV – práce montážní a demontážní
➤ Doplnovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	Jednoduché tabulky – posloupnost čísel do 20	TV – pravolevá orientace
➤ Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	Manipulace s penězi – procvičení znalostí, uplatnění v praxi	ŘV – dramatizace

MATEMATIKA - základy geometrie		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Kreslit křivé a přímé čáry	Zábavné kreslení křivých a přímých čar – fantazijní obrázky	VV – kresba, malba, grafomotorika
➤ Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	Pojmy – čára, přímka – rozdíly	VV – kresba, malba, grafomotorika
➤ Používat pravítko při rýsování přímek	Rýsování přímek s použitím pravítka	PV – práce s drobným materiálem, pracovní pomůcky, nástroje
➤ Změřit délku předmětu	Nácvik a procvičení měření délky předmětu s využitím pravítka	PV – práce s drobným materiálem, pracovní pomůcky, nástroje TV – motorika, koordinace pohybu

II. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

MATEMATIKA - číslo a početní operace		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 100 s pomocí učitele	Čísla v oboru do 100 Číselná řada 0-100	ČT – čtení číslic PS – psaní číslic
➤ Doplnovat číselné řady 1 – 100 s pomocí učitele	Číselné řady 0-100 Doplňování	
➤ Sčítat a odčítat desítky do 100, přičítat a odčítat jednocif. čísla k dvoucifer. bez přechodu přes desítku s názorem	Sčítání a odčítání typu $30+4, 24-1$ do 100 bez přechodu Využití názoru	
➤ Umět sčítat po desítkách do sta, po 5 do padesáti, po 2 do dvaceti	Násobky čísla 10, 2	
➤ Seznámit se s řešením jednoduchých slovních úloh v oboru do 100 v návaznosti na probranou látku	Jednoduché slovní úlohy s čísly do 100	ŘV – didaktické hry
➤ Seznámit se s počítáním příkladů na kalkulatoru	Počty s využitím kalkulatoru	PV, TV – jemná motorika

MATEMATIKA - závislosti, vztahy a práce s daty		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Mít představu o velikosti 1m,1cm	Míry 1m,1cm	PV – měření
➤ Umět rozeznat a manipulovat s 1,2,5,10,20,50 Kč	Manipulace s penězi v hodnotě 1,2,5,10,20,50	ŘV – didaktické hry, dramatizace
➤ Umět rozlišit čtvrt a půl a pojem obou veličin	Veličiny čtvrt a půl, jejich rozlišení Orientace v čase	ČaPř – orientace v čase
➤ Vybarvovat kolečka a čtverce v narýsované síti	Geometrické tvary – kolo, čtverec	VV – kresba, malba, vykreslování, grafomotorika
MATEMATIKA - základy geometrie		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět používat tužku ➤ Zvládat správné držení tužky	Správné držení tužky Hygiena psaní	PS – hygiena psaní, správný úchop psacího náčiní
➤ Znat bod, čára rovná,čára křivá	Bod, druhy čar	VV, PV – kresba, malba
➤ Vědět co je kruh a čtverec	Geometrické tvary-kruh, čtverec	ČaPř – základní poznatky z fyziky
➤ Umět narýsovat rovnou čáru	Čára Rýsování čar Rýsovací pomůcky	VV, PV – kresba, malba
➤ Poznat rozdíl v délce úseček	Úsečka a její délka Rýsovací pomůcky	PV – práce s technickými materiály
➤ Pochopit rozdíl mezi tělesem a rov. útvarem	Tělesa, rovinné útvary	ČaPř – základní poznatky z fyziky

MATEMATIKA - číslo a početní operace		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 100	Grafická podoba čísel do 100	ČT – čtení čísl PS – psaní čísl
➤ Doplnovat čísla před a za daným číslem	Určování menších a větších čísel Vztahy před a za číslem	TV – pravolevá orientace
➤ Sčítat čísla typu 48+30 vedle sebe a pod sebou, odčítat čísla typu 57-20 vedle sebe a pod sebou – vše s názorem	Sčítání a odčítání typu 48+20 57-20 vedle sebe a pod sebou bez přechodu přes desítku	
➤ Doplnovat čísla v násobkových řadách 2., 5., 10.	Násobky 2, 5, 10	
➤ Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy v návaznosti na probranou látku s pomocí učitele	Jednoduché slovní úlohy s násobky 2, 5, 10 Sčítání a odčítání do 100 (bez přechodu přes 10)	ŘV – didaktické hry
➤ Umět výše uvedené příklady vypočítat na kalkulátoru s pomocí učitele	Počítání příkladů na kalkulátoru	PV, TV – jemná motorika

MATEMATIKA - závislosti, vztahy a práce s daty		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Seznámit se s jednotkami 1 mm, 1 km 1 g, 1 kg, ½ kg, ¼ kg 1 l, ½ l, ¼ l	Jednotky 1l, , ½ l, ¼ l, 1 mm, 1 km 1 g, 1 kg, ½ kg, ¼ kg	PV – měření, vážení, práce s technickými materiály OSV – <i>rozvoj schopností poznávání</i>
➤ Prakticky sčítat a odčítat tyto peníze: (1,2,5,10,20,50 Kč)	Manipulace s penězi do 50	ŘV – didaktické hry, dramatizace
➤ Určovat čas – na čtvrt a půl hodiny – analog.	Orientace v čase Určování času na čtvrt a půl hodiny	ČaPř – orientace v čase
➤ Doplnovat výsledky do předkreslených čtverců	Manipulace Názor Tabulky, grafy	VV – vykreslování
MATEMATIKA - základy geometrie		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět používat rovné pravítko	Pravítko, manipulace s ním Hygiena psaní	PS – hygiena psaní, správný úchop psacího náčiní
➤ Znat přímku a úsečku	Přímka, úsečka	VV, PV – kresba, malba
➤ Poznat rozdíl mezi kruhem a kružnicí	Geometrické tvary-kruh, kružnice	ČaPř – základní poznatky z fyziky
➤ Poznat rozdíl mezi přímkou a úsečkou	Přímka, úsečka	VV, PV – kresba, malba
➤ Pochopit měřítko ➤ Používat jiné formy měření	Praktické využití měrných pomůcek	PV – práce s technickými materiály
➤ Seznámit se s koulí, krychlí, kvádrem	Tělesa-koule,krychle, kvádr	ČaPř – základní poznatky z fyziky

MATEMATIKA - číslo a početní operace		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 100	Číselná řada 1-100	ČT – čtení čísl PS – psaní čísl
➤ Doplnovat čísla před a za daným číslem i přes desítky	Vztahy před a za číslem	TV – pravolevá orientace
➤ Sčítat a odčítat písemně dvojčíselná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	Sčítání typu 45+23 Odčítání typu 46-21	
➤ Upevňovat znalost naučených násobkových řad – příklady násobilky	Násobilka 2,5,10	
➤ Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy v návaznosti na probranou látku	Slovní úlohy	ŘV – didaktické hry
➤ Umět výše uvedené příklady vypočítat na kalkulátoru	Práce s kalkulátorem	PV, TV – jemná motorika, koordinace pohybu

MATEMATIKA - závislosti, vztahy a práce s daty		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Pracovat s jednotkami 1 mm, 1 km 1 g, 1 kg, 1 tuna 1 l, 1 hl	Vážení a měření Počítání s jednotkami 1 mm, 1 km 1 g, 1 kg, 1 tuna 1 l, 1 hl	PV – měření, vážení, práce s technickými materiály
➤ Prakticky sčítat odčítat tyto peníze: (1,2,5,10,20,50,100 Kč)	Sčítání a odčítání v oboru do 100 Manipulace s penězi do 100	ŘV – didaktické hry, dramatizace
➤ Určovat čas - čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá hodina ➤ Orientovat se v digitálním a analogovém čase	Určování času Analogový a digitální čas	ČaPř – orientace v čase
➤ Doplnovat údaje v jednoduché tabulce	Manipulace Názor Tabulky, grafy	VV – vykreslování
MATEMATIKA - základy geometrie		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět používat ostatní pravítka	Pravítka	PS – hygiena psaní, správný úchop psacího náčiní PV – práce s technickými materiály, nástroji, pomůckami
➤ Znat základní rovinné útvary	Měření geometrických obrazců	VV, PV – kresba, malba ČaPř – základní poznatky z fyziky, zeměpisu
➤ Znat všechny základní rovinné útvary	Rovinné útvary	ČaPř – základní poznatky z fyziky
➤ Narýsovat přímku či úsečku	Rýsování –přímka, úsečka	VV, PV – kresba, malba
➤ Měřit pomocí pravítka	Měření, rýsování Manipulace s rýsovacími pomůckami	PV – práce s technickými materiály
➤ Umět rozeznat tělesa koule, krychle, kvádr	Geometrické tvary a tělesa	ČaPř – základní poznatky z fyziky

MATEMATIKA - číslo a početní operace		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100	Počítání po stovkách do tisíce	ČT – čtení čísl PS – psaní čísl
➤ Orientovat se na číselné ose	Číselná osa 10-1000	TV – pravolevá orientace
➤ Sčítat a odčítat písemně dvojčíselná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	Sčítání a odčítání po stovkách do 1000	
➤ Používat násobkové řady 2,5,10 s pomocí tabulky	Násobky 2,5,10	
➤ Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	Slovní úlohy	ŘV – didaktické hry
➤ Pracovat s kalkulaátorem	Počítání s kalkulaátorem	PV, TV – jemná motorika, koordinace pohybu
MATEMATIKA - závislosti, vztahy a práce s daty		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	Vážení, měření Orientace a znalost základních jednotek délky, hmotnosti, času, objemu	PV – měření, vážení, práce s technickými materiály
➤ Zvládat početní úkony s penězi	Počítání s penězi do 100	ŘV – didaktické hry, dramatizace
➤ Orientovat s v čase, určit čas s přesností na čtvrt hodiny	Užívání budíku Orientace v čase Minuty	ČaPř – orientace v čase
➤ Doplnovat údaje v jednoduché tabulce	Manipulace Názor Tabulky, grafy	VV – vykreslování

MATEMATIKA - základy geometrie		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami ➤ Umět použít kružítko	Rýsovací pomůcky, potřeby Manipulace s nimi Kružítko	PS – hygiena psaní, správný úchop psacího náčiní PV – práce s technickými materiály, pomůckami, náradím
➤ Používat základní geometrické pojmy	Základní geometrické pojmy Orientace v geom. pojmech	VV, PV – kresba, malba ČaPř – základní poznatky z fyziky
➤ Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	Základní rovinné útvary Kružnice	ČaPř – základní poznatky z fyziky
➤ Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	Rýsování přímky, úsečky Poznat rozdíl mezi nimi Značení	VV, PV – kresba, malba PS – hygiena psaní, správný úchop psacího náčiní
➤ Měřit a porovnávat délku úsečky	Měření a rýsování úseček různých délek Manipulace s rýsovacími pomůckami	PV – práce s technickými materiály
➤ Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	Základní geometrická tělesa	ČaPř – základní poznatky z fyziky

Vyučovací předmět: **INFORMATIKA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah předmětu zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a poštovním klientem.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni.

Získané dovednosti se stávají pro žáky výhodou v praktickém životě i při pracovním uplatnění.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na I. stupni v 5. a 6. ročníku 1 hodinu týdně.

Na II. stupni činí časová dotace ve všech ročních taktě 1 hodinu Informatiky týdně.

Výuka probíhá v učebně informatiky.

Do vyučovacího předmětu informatika jsou zařazena tato průřezová témata:
Mediální výchova – MeV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Postupuje od jednoduchého ke složitému
- Zpestřují výuku zábavnými úkoly a hrami s množstvím názorných obrázků
- Vede k samostatné práci, zadávají žákům vyhledávání
- Odstraní všechny rušivé vlivy
- Neustále opakuje
- Vytvoří stereotypy v učení
- Snaží se žáky udržet co nejdéle v pozornosti, mění často činnosti, zařazuje odpočinek, hry, rozhovory
- Učí žáky vyhledávat informace (internet, knihy...)
- Využívá situace ze života, naučí žáka znát základní termíny, znaky a symboly, které využije v každodenním životě
- Seznámí žáky se základní prací na počítači, seznamuje žáky s elementární činností na počítači
- Využívá jednoduchých výukových her na PC dle možností a schopností žáka
- Názorně předvádí žákům práci na počítači, často se žáky opakují již naučené způsoby ovládání počítače

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Rozvíjí sebeovládání, sebedůvěru, sebevědomí žáka
- Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě
- Uplatňuje žákovy znalosti v praxi a běžném životě
- Vede rozhovory, společně řeší problémy
- Předkládá reálný pohled na svět
- Motivace, pochvala, kladné hodnocení

Kompetence komunikativní

Učitel

- Vhodně motivuje, vede žáka nebát se komunikovat, projevit své názory
- Srozumitelně podávat veškeré informace s ohledem na možnosti každého žáka
- Zadává kontrolní otázky, aby si ověřil pochopení
- Zadané úkoly kontroluje po jednotlivých krocích
- Respektuje sdělení, chování, reakce každého žáka
- Ověřuje pochopení a porozumění sdělení
- Vzbuzuje zájem u žáků o nové informace
- Výuku zaměřuje na praxi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Vlastní příklad chování pedagogů a nejbližších žáka
- Rozvíjí prostorovou, pravolevou představivost
- Předává základní informace o prostředí
- Vytváří společně se žáky pravidla slušného chování ve třídě, skupině
- Podporuje spolupráci mezi žáky
- Využívá dostupných výukových a informačních materiálů

Kompetence občanské

Učitel

- Přípravuje videoprogramy s chováním ve společnosti
- Uvádí příklady ze života
- Používá vhodné výukové materiály

Kompetence pracovní

Učitel

- Zdůrazňuje nutnost hygieny
- Učí žáka nebát se říct si o pomoc
- Vede žáka k samostatnosti
- Názorně předvede daný úkol
- Dbá na správné provádění pracovní činnosti
- Vede žáka k soustředění na pracovní úkon
- Vede žáka ke spolupráci s ostatními
- Radí a podporuje k další činnosti
- Dbá na dodržování přestávek, zařazuje relaxaci, odpočinek

I. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

INFORMATIKA		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat zapnutí, vypnutí PC, vypnutí a zapnutí PC při a po havárii	Zapnutí, vypnutí PC	PV – manipulace s materiály
➤ Znat vybrané a přiměřené výukové programy	Vybrané a přiměřené výukové programy	
➤ Znat klávesnici, znát základní rozdělení klávesnice	Klávesnice PC a její součásti	ČT, PS – čtení, psaní písmen TV – pravolevá, prostorová orientace
➤ Seznámit se s pravidly bezpečné práce s výpočetní technikou	Pravidla bezpečné práce s výpočetní technikou	TV, PV – hygiena práce, BOZP

INFORMATIKA		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Ovládat základní práci s myší	Základní ovládání myši PC	PV – manipulace s materiály TV – hrubá, jemná motorika, koordinace pohybu
➤ Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými programy podle pokynu a znát zábavné programy	Vybrané a přiměřené výukové programy a zábavné programy	<i>MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>
➤ Zvládat psaní některých písmen, číslic a znaků na klávesnici	Některá písmena, číslice a znaky na klávesnici	ČT, PS – čtení, psaní písmen TV – pravolevá, prostorová orientace
➤ Znat a dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	Pravidla zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	TV, PV – hygiena práce, BOZP

II. stupeň

Všechny dílčí výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

INFORMATIKA		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat psaní písmen a jednoduchých slov	Psaní písmen a jednoduchých slov na klávesnici	PS – psaní písmen, slov
➤ Umět vypnout a zapnout vybrané jednoduché výukové programy	Vypnutí a zapnutí vybraných jednoduchých výukových programů	PV, TV - motorika
➤ Vědět, co je to internet	Internet	ČaS – péče o občana
➤ Vědět, co je výpočetní technika	Výpočetní technika	
➤ Vědět, co je to mobilní telefon	mobilní telefon	Zdr – komunikace se známými, neznámými lidmi

INFORMATIKA		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat psaní krátkých vět	Psaní krátkých vět na klávesnici	PS – psaní spojení, vět
➤ Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými programy	Vybrané jednoduché výukové programy	
➤ Vědět, k čemu internet slouží	Internet a možnosti jeho využití	ČaS – péče o občana Zdr. – nebezpečí internetu
➤ Vědět, co výpočetní technice škodí	Pravidla zacházení s VT vůči její životnosti	PV – zásady BOZP
➤ zvládat základní funkci mobilního telefonu – telefonní hovor	Mobilní telefon – telefonní rozhovor	Zdr – komunikace se známými, neznámými lidmi

INFORMATIKA		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat psaní speciálních internetových znaků	Speciální internetové znaky	
➤ Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými programy a umět zapnout a vypnout herní programy	Vybrané jednoduché výukové programy, herní programy	
➤ Vědět, co jsou internetové vyhledávače a znát některé z nich	Internetové vyhledávače	Zdr. – nebezpečí internetu
➤ Znat pravidla zacházení s VT vůči její životnosti	Pravidla zacházení s VT vůči její životnosti	PV – zásady BOZP
➤ zvládat základní funkci mobilního telefonu – sms, její přijetí a odeslání	Mobilní telefon – sms, jejich přijetí a odeslání	Zdr – komunikace se známými, neznámými lidmi, PV – jemná motorika

INFORMATIKA		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	Psaní jednoduchých slov, krátkých vět na klávesnici, základní symboly alternativní komunikace	PS – psaní slov, vět
➤ Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	Vybrané jednoduché výukové a herní programy	
➤ Vyhledávat informace na internetu podle pokynů	Vyhledávání informací na internetu	Zdr. – nebezpečí internetu MeV – fungování a vliv médií ve společnosti
➤ Dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	Pravidla zacházení s výpočetní technikou	PV – zásady BOZP
➤ Zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS	Mobilní telefon – přijetí hovoru, případně zprávy sms	Zdr – komunikace se známými, neznámými lidmi, PV – jemná motorika, manipulace s předměty

Vyučovací předmět: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah předmětu **Člověk a jeho svět** je rozdělen do tématických okruhů: *Místo kde žijeme*, *Lidé kolem nás*, *Lidé a čas*, *Rozmanitost přírody* a *Člověk a jeho zdraví*. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů prolíná.

Předmět se vyučuje na I. stupni. Časová dotace vyučovacího předmětu činí v 1. ročníku 4 hodiny, ve 2. – 3. ročníku 3 hodiny a ve 4. – 6. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, ale i venku, neboť můžeme využívat konkrétních a praktických ukázek.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí poznávat své nejbližší okolí, orientovat se v něm a cítit se v něm bezpečně. Postupně poznávají nejbližší okolí místa bydliště a školy a dále své znalosti rozšiřují o důležitá místa v obci, regionu, zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* se žáci učí základním způsobům společenského chování a jednání. Při praktických činnostech se učí vzájemně spolupracovat se svými spolužáky. Učí se, jak reagovat při setkání s neznámými lidmi a v krizových situacích.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat se v čase a určovat ho, rozlišovat děj v minulosti a budoucnosti. Důležitou složkou je praktické poznávání způsobu života v nejbližším okolí, návštěva významných historických památek v místě bydliště.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* se žáci seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat, k jakým změnám v přírodě dochází během ročních období. Vytvářejí si vztah k přírodě a poznávají, že pro další život lidí je velmi důležitá ochrana životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají sami sebe prostřednictvím svého těla. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a zvládat sebeobslužné činnosti podle svých možností. Poznávají, co jejich zdraví prospívá a co ho poškozuje, a učí se o ně pečovat.

Do vyučovacího předmětu prvouka jsou zařazena tato průřezová témata:
Environmentální výchova – EV
Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Využívá mezipředmětové vztahy
- Zařazuje neustálé opakování a procvičování učiva
- Zpestřují výuku zábavnými úkoly a hrami s množstvím názorných obrázků
- Seznámí žáky s učebnicemi, učebními materiály a pomůckami, učí žáky vyhledávat nové pomůcky (kabinet, knihovna)
- Mění činnosti
- Dělá výuku pro dítě zajímavou, využívá her a dramatizace
- Využívá situace ze života, naučí žáka znát základní termíny, znaky a symboly, které využije v každodenním životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Rozvíjí sebeovládání, sebedůvěru, sebevědomí žáka
- Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě
- Zavádí modelové situace, dramatizace, didaktické hry
- Vlastní příklad pedagogů
- Spolupracuje s rodinou
- Předkládá reálný pohled na svět
- Uplatňuje zásady psychohygieny, psychoterapeutické hry
- Seznámení s celým pedagogickým sborem, metodikem prevence, výchovným poradcem
- Učí důležitá telefonní čísla (policie, hasiči, záchranka, linka důvěry)
- Uplatňuje sociální učení

Kompetence komunikativní

Učitel

- Rozvíjí slovní zásobu
- Navozuje modelové situace
- Pomáhá překonávat strach z komunikace z jinými lidmi
- Vede žáky nebát se projevit
- Rozvíjí sociální dovednosti
- Srozumitelně podávat veškeré informace s ohledem na možnosti každého žáka
- Náhorně a srozumitelně podává sdělení
- Zadává kontrolní otázky, aby si ověřil pochopení
- Neustále opakuje, procvičuje, motivuje
- Vzbuzuje zájem u žáků o nové informace
- Organizuje návštěvy kulturních a společenských akcí,
- Podporuje spolupráci s jinými školami, organizacemi
- Výuku zaměřuje na praxi, výuka pro běžný život

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Seznamuje žáka s pravidly slušného chování
- Předává základní informace o prostředí
- Organizuje exkurze, výlety
- Zařazuje skupinové práce
- Vede žáka k pomoci ostatním
- Seznamuje žáka se školním řádem
- Vytváří společně se žáky pravidla slušného chování ve třídě, skupině
- Podporuje kamarádké vztahy ve škole a mimo školu
- Učí žáka uvědomit si, že rizikové chování s sebou nese důsledky a možný trest
- Předchází projevům šikany
- Propaguje zdravý životní styl
- Spolupráce s metodikem prevence, výchovným poradcem a dalšími institucemi

Kompetence občanské

Učitel

- Zapojuje do výuky pravidla slušného chování.
- Zařazuje opakování již naučeného chování a jednání žáků v každodenních situacích
- Na reálných příkladech vysvětluje práva a povinnosti občana
- Ověřuje znalost společenských norem formou her
- Učí žáky pozorovat ostatní spoluobčany kolem sebe
- Uvádí příklady ze života
- Opakovaně zdůrazňuje důležitost zdraví
- Organizuje besedy s lékaři
- Vede žáky k lásce k přírodě
- Nacvičuje chování v krizových situacích (cvičný poplach)

Kompetence pracovní

Učitel

- Zdůrazňuje nutnost hygieny
- Vysvětluje význam čistoty v předcházení nemocí
- Vede žáka k samostatnosti
- Učí žáka nebát se říct si o pomoc
- Vede žáka k soustředění na pracovní úkon
- Vede žáka ke spolupráci s ostatními (práce ve dvojici, skupině)
- Zdůrazňuje nutnost bezpečnosti a ochrany zdraví
- Používá výukové materiály (DVD, video k BOZP)
- Provádí praktické ukázky a praktická cvičení žáků
- Upozorňuje před každou činností na nebezpečí úrazu

I. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – místo, kde žijeme		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat název své obce	Obec, město Bydliště Domov a jeho okolí	TV, PV – orientace v prostoru
➤ Zvládat orientaci v okolí svého bydliště	Obec, město Bydliště Orientace v okolí bydliště	TV, PV – orientace v prostoru <i>EV – vztah člověka k prostředí</i>
➤ Poznat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída)	Domov a jeho okolí Škola, prostředí školy, třída	TV, PV – orientace v prostoru
➤ Vědět co je to bezpečnost	Bezpečnost Základy dopravní výchovy	TV – dopravní výchova

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé kolem nás		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět pojmenovat nejbližší rodinné příslušníky-rodíče, sourozence	Já a moje rodina Příbuzenské vztahy	ŘV – povídání o rodině
➤ Znat jméno svého souseda a jméno svého učitele	Já a společnost	
➤ Pozdravit při příchodu a odchodu ze třídy	Základní pravidla společenského chování	ŘV – zásady slušného chování
➤ S pomocí učitele a obrazového materiálu pojmenovat některé lidské činnosti	Lidská práce Pracovní činnosti	PV – lidské činnosti a zaměstnání
➤ Vědět, že nemá nikam chodit s neznámými lidmi a nic si od nich brát	Osobní bezpečí Chování v krizových situacích	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé a čas		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Uvědomovat si, zda je ráno, poledne, večer	Orientace v čase Pojmy - den, noc (ráno, poledne, večer)	M - čas
➤ Seznámit se s novým denním režimem (nástup do školy, nové povinnosti)	Rozvržení denních činností (obecně) – ráno, poledne, odpoledne, večer	ŘV – didaktické hry
➤ Vědět, že je 7dnů v týdnu	Orientace v čase Pojmy - dny v týdnu	M - čas
➤ Hledat rozdíly v obdobích na obrázcích za pomoci učitele	Roční období - pojmy	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – rozmanitost přírody		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ podle obrázků oblečení poznat roční období	Charakteristika ročních období	PV – procházka po okolí
➤ určit podle obrázku zvířata, která zná žák z domova nebo okolí	Domácí zvířectvo	VV – kresba, malba, vykreslování
➤ poznat podle obrázku některé druhy ovoce a zeleniny	Základní druhy ovoce a zeleniny	VV – kresba, malba ovoce, zeleniny
➤ být seznámen se změnami počasí formou vycházek	Co je to počasí	
➤ chodit v rámci výuky do přírody a být seznamován se základními pravidly chování formou her a praktických cvičení (básniček, písniček)	Chování člověka v přírodě	EV - ekosystémy

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – člověk a zdraví		1. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umýt si ruce po a před jídlem a po použití toalety, používat ručník	Základy osobní hygieny	TV, PV, VV - hygiena
➤ Ukázat jednotlivé části svého těla	Lidské tělo	VV – malba, kresba TV – lidské tělo a aktivity
➤ Umět ukázat co ho bolí	Zdravotní potíže Dramatizace	ŘV – dramatizace
➤ Vědět, že si hrajeme na hřišti, ne na silnici	Základy dopravní výchovy	TV – dopravní výchova

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – místo, kde žijeme		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat název své obce a číslo domu	Obec, město Bydliště Domov a jeho okolí	TV, PV – orientace v prostoru
➤ Zvládat orientaci v budově školy	Škola, prostředí školy, orientace ve škole	TV, PV – orientace v prostoru
➤ Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída)	Domov a jeho okolí Škola, prostředí školy, třída	TV, PV – orientace v prostoru
➤ Být seznámen se základními pravidly bezpečnosti při cestě do školy	Bezpečnost Základy dopravní výchovy	TV – dopravní výchova, zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé kolem nás		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět rozlišovat další rodinné příslušníky-prarodiče, tety, strýce, sestřenice, bratrance	Já a moje rodina Příbuzenské vztahy	ŘV – povídání o rodině
➤ Znat jména svých spolužáků ve třídě a celé jméno svého třídního učitele	Škola Prostředí školy, třída	ŘV, TV – relaxační, psychomotorické hry
➤ Umět požádat, poprosit a poděkovat spolužáka či dospělého za pomoc	Základní pravidla společenského chování	ŘV – zásady slušného chování
➤ Na obrázku pojmenovat známé lidské činnosti	Lidská práce Pracovní činnosti	PV – lidské činnosti a zaměstnání
➤ Vědět, že pokud je osloven neznámý člověk, mají se svěřit uč. nebo rodičům	Osobní bezpečí	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé a čas		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět říct, zda je ráno, poledne, večer	Orientace v čase	M - čas
➤ Umět říct, jaké činnosti dělá ráno, v poledne, večer	Rozvržení denních činností (obecně) – ráno, poledne, odpoledne, večer	M – čas ŘV – povídání, vyprávění, dramatizace
➤ S pomocí učitele říct dny v týdnu, jak jdou po sobě	Orientace v čase Pojmy -dny v týdnu	M - čas
➤ S pomocí učitele vyjmenovat roční období	Roční období	PV – pěstitelské práce

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – rozmanitost přírody		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ vyjmenovat názvy ročních období	Roční období	PV – procházka po okolí PV – pěstitelské práce
➤ vyjmenovat některá domácí zvířata a jejich mláďata	Domácí zvířata a jejich mláďata	VV – kresba, malba, vykreslování
➤ vyjmenovat některé druhy ovoce a zeleniny	Ovoce a zelenina	VV – kresba, malba ovoce, zeleniny
➤ vědět, jak se oblékat , chovat a co používat při nepřízní počasí	Charakteristika ročních období	PV – pěstitelské práce
➤ podle obrázku poznat správné a špatné chování v přírodě	Chování člověka v přírodě	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – člověk a zdraví		2. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Používat kapesník při kýchání, dávat si ruku před ústa	Základy osobní hygieny	TV, PV, VV - hygiena
➤ Pojmenovat jednotlivé části těla s pomocí učitele	Lidské tělo	VV – malba, kresba TV – lidské tělo a aktivity, psychomotorické hry
➤ Slovně vyjádřit, jaké má potíže s pomocí doprovodných pedagogových otázek	Zdravotní potíže	ŘV – dramatizace
➤ Znat , jaké mu hrozí nebezpečí při koupání	Bezpečné chování	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – místo, kde žijeme		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat název své obce a adresu bydliště	Obec, město Bydliště Domov a jeho okolí	TV, PV – orientace v prostoru ŘV – vyprávění, poslech
➤ Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí	Obec, město Orientace v okolí bydliště a školy	TV, PV – orientace v prostoru M – pravolevá, prostorová orientace
➤ Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)	Domov a jeho okolí Škola, prostředí školy, třída	TV, PV – orientace v prostoru M – třídění předmětů dle určených vlastností
➤ Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	Základy dopravní výchovy	TV – dopravní výchova, zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé kolem nás		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	Já a moje rodina Příbuzenské vztahy	ŘV – povídání o rodině
➤ Znat jména spolužáků a svých učitelů	Škola Prostředí školy, třída	ŘV, TV – relaxační, psychomotorické hry OSV – <i>poznávací schopnosti</i>
➤ Mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	Základní pravidla společenského chování	ŘV – zásady slušného chování
➤ Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	Lidská práce Pracovní činnosti	PV – lidské činnosti a zaměstnání
➤ Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	Osobní bezpečí	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé a čas		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	Orientace v čase (obecně)	M - čas
➤ Znat rozvržení svých denních činností	Rozvržení denních činností (konkrétně)	M – čas ŘV – povídání, vyprávění, dramatizace
➤ Znat dny v týdnu	Orientace v čase	M - čas
➤ Rozlišit roční období podle charakteristických znaků	Orientace v čase Roční období – kalendář přírody	PV – pěstitelské práce

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – rozmanitost přírody		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Roční období	PV – procházka po okolí PV – pěstitelské práce
➤ Poznat nejběžnější druhy domácích zvířat	Domácí zvířectvo	VV – kresba, malba, vykreslování ŘV - dramatizace
➤ Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	Základní druhy ovoce a zeleniny	VV – kresba, malba ovoce, zeleniny
➤ Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)	Počasí Změny počasí	PV – pěstitelské práce, procházka po okolí
➤ Znat základní zásady pobytu v přírodě	Chování člověka v přírodě	ŘV – dramatizace, poslech

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – člověk a zdraví		3. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	Základy osobní hygieny	TV, PV, VV - hygiena
➤ Pojmenovat hlavní části lidského těla	Lidské tělo	VV – malba, kresba TV – lidské tělo a aktivity, psychomotorické hry
➤ Dokázat upozornit na své zdravotní potíže	Základy osobní hygieny	ŘV – dramatizace
➤ Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	Bezpečné chování	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – místo, kde žijeme		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat cestu do školy	Obec město Orientace v okolí bydliště a školy	TV, PV – orientace v prostoru ŘV – vyprávění, poslech
➤ Znat nejbližší důležitá místa v okolí školy	Obec, město Orientace ve městě	TV, PV – orientace v prostoru M – pravolevá, prostorová orientace
➤ Vědět, kde byl žák na výletě	Okolní oblasti, region	TV, PV – orientace v prostoru VV – výtvarné ztvárnění zážitku
➤ Být seznámen se zásadami bezpečnosti při hrách	Bezpečnost	TV – zásady BOZP
ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé kolem nás		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Vědět, jaká pravidla jsou nutná pro soužití v rodině	Já a moje rodina	ŘV – povídání o rodině
➤ Vědět, že není správné se druhým posmívat, ale naopak pomáhat jim	Mezilidské vztahy	ŘV, TV – relaxační, psychomotorické hry
➤ Znat povolání svých rodičů	Lidská práce Pracovní činnosti	PV – práce v domácnosti, pěstitelské práce
➤ Umět upozornit na nevhodné chování ve svém okolí	Mezilidské vztahy Protiprávní pravidla, postih	ŘV - komunikace
➤ Umět a nebát se svěřit dospělému s problémem-v případě ohrožení vl. osoby	Chování v krizových situacích	TV – zásady BOZP
➤ V klidu vyslechnout žádost a pokyny dospělého v naléhavé situaci	Chování v krizových situacích	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé a čas		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Vědět, co jsou to hodiny a k čemu slouží	Hodiny analogové, digitální – vizuální rozdíly (plánování činností v čase)	M - čas
➤ S pomocí učitele odpovídat na otázky týkající se minulosti, přítomnosti, budoucnosti	Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě (budoucnost)	M – čas
➤ Vyjmenovat roční období, jak jdou po sobě ➤ Říct jednoduché znaky období	Orientace v čase Kalendář přírody – příroda na jaře, v létě, na podzim, v zimě	M – čas PV – procházka po okolí, pozorování přírody
➤ Poznat na obrázcích život lidí v současnosti a v minulosti s pomocí učitele	Obrázky z dějin	VV – návštěva výstavy ŘV, ČT – návštěva knihovny
➤ Seznámit se s městem Slavkov u Brna pomocí vyprávění a procházek	Slavkov – veřejná zařízení, úřady, obchody, továrny Historické památky – pamětihodnosti města,	PV, TV – procházka po okolí
ČLOVĚK A JEHO SVĚT – rozmanitost přírody		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ znát pojem strom, keř	Stromy a keře	PV – procházka po okolí PV – pěstitelské práce
➤ podle obrázku pojmenovat některá volně žijící zvířata	Volně žijící zvířata	VV – kresba, malba, vykreslování ŘV - dramatizace
➤ být seznámen s pojmy listnatý strom a listy a jehličnatý strom a jehličí	Stromy listnaté a jehličnaté	VV – kresba, malba PV – pozorování přírody TV – turistická procházka
➤ poznat podle obrázků, co přírodě škodí a co ne	Ochrana přírody	PV – pěstitelské práce
➤ znát pojem ochrana životního prostředí a vyjmenovat jednoduchá pravidla ochrany přírody, se kterými se žák může setkat	Ochrana přírody	PV – pěstitelské práce

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – člověk a zdraví		4. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat sebeobsluhu	Základy osobní hygieny	TV, PV, VV - hygiena
➤ Slovně vyjádřit, jaké má žák potíže	Zdravotní potíže, nemoci a úrazy	TV – lidské tělo a aktivity, psychomotorické hry
➤ Nebát se požádat učitele o pomoc	Přivolání pomoci	ŘV – dramatizace OSV - komunikace
➤ Umět očistit ránu a zalepit ji s pomocí učitele	Základy první pomoci	TV – zásady BOZP
➤ Vědět, že se chodí po chodníku	Základy dopravní výchovy	TV – zásady BOZP
➤ Zachovat klid při mimořádných událostech a naslouchat pokynům učitele	Mimořádné události	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – místo, kde žijeme		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Orientovat se při cestě do školy	Správně pojmenovat důležité orientační věci cestou do školy	TV, PV – orientace v prostoru ŘV – vyprávění, poslech M – závislosti, vztahy, práce s daty
➤ Znat důležitá místa v okolí bydliště	Obec město – obchody, pošta nádraží, lékárna, zdravotní středisko	TV, PV – orientace v prostoru M – pravolevá, prostorová orientace M – závislosti, vztahy, práce s daty
➤ Sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest pomocí otázek a obrázků	Vyprávění dle obrázků a otázek – logická návaznost faktů a slovních spojení	TV, PV – orientace v prostoru VV – výtvarné ztvárnění zážitku
➤ Znat zásady bezpečnosti při hrách	Bezpečnost	TV – zásady BOZP
ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé kolem nás		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Vědět, jaká pravidla jsou nutná pro dobré vztahy ve škole a mezi kamarády	Mezilidské vztahy Základní pravidla společenského chování	ŘV – povídání o rodině
➤ Uvědomit si, že každý jsme individualita a máme na to nárok	Mezilidské vztahy Základní pravidla společenského chování	ŘV, TV – relaxační, psychomotorické hry ŘV – dramatizace
➤ Pojmenovat povolání podle obrázků, popisu	Lidská práce, pracovní činnosti	PV – práce v domácnosti, péstitelské práce
➤ Umět zareagovat na nevhodné chování vůči slabšímu kamarádovi	Protiprávní pravidla a postih Mezilidské vztahy	ŘV - komunikace
➤ Znat důležitá telefonní čísla – linka důvěry, policie, lékař...	Péče o zdraví, bezpečnost Chování v krizových situacích	TV – zásady BOZP
➤ Umět v rychlosti správně zareagovat na pokyn učitele při mimořádné události	Chování v krizových situacích Situace hromadného ohrožení	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé a čas		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ S pomocí učitele poznat celou hodinu	Vizuální popsání hodin (číslice, ručičky)	M - čas
➤ Odpovídat na otázky týkající se minulosti, přítomnosti, budoucnosti	Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě (budoucnost)	M – čas
➤ Seznámit se s 12 měsíci	Orientace v čase Rok, roční období Měsíce – kalendář přírody	M – čas PV – procházka po okolí, pozorování přírody
➤ Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků s pomocí učitele	Současnost a minulost v našem životě	VV – návštěva výstavy ŘV, ČT – návštěva knihovny
➤ Říct jednu významnou událost Slavkovska	Historické události Slavkovska	PV, TV – procházka po okolí, návštěva výstav a akcí
ČLOVĚK A JEHO SVĚT – rozmanitost přírody		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ podle obrázku nebo v praktickém životě ukázat strom a keř	Rozdíly mezi stromy a keři	PV – procházka po okolí PV – pěstitelské práce
➤ vyjmenovat známá volně žijící zvířata	Volně žijící zvířata	VV – kresba, malba, vykreslování ŘV - dramatizace
➤ podle obrázku nebo na vycházce ukázat listnatý nebo jehličnatý strom	Stromy listnaté a jehličnaté	VV – kresba, malba PV – pozorování přírody TV – turistická procházka
➤ umět vyjmenovat vybrané škodlivé vlivy na přírodní prostředí	Ochrana přírody	PV – pěstitelské práce
➤ formou her a tématických filmů poznat základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	Ochrana přírody Sledování DVD, filmů Tématické hry	PV – pěstitelské práce

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – člověk a zdraví		5. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět říct příklady toho, co je zdravé a co nezdravé	Zdravý životní styl	TV, PV, VV - hygiena
➤ Slovně vyjádřit, jaké má potíže pomocí vět	Zdravotní potíže, nemoci a úrazy	TV – lidské tělo a aktivity, psychomotorické hry
➤ Znat důležitá telefonní čísla policie, hasiči, záchranná služba, 112	Přivolání pomoci Důležitá telefonní čísla	ŘV – dramatizace
➤ Umět očistit ránu a zalepit ji	Základy první pomoci	TV – zásady BOZP
➤ Vědět, která místa (přechod) jsou vyhrazena pro přechod silnice	Základy dopravní výchovy	TV – zásady BOZP
➤ Umět zavolat pomoc	Přivolání pomoci	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – místo, kde žijeme		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Popsat cestu do školy podle otázek	Pojmenování důležitých míst cestou do školy	TV, PV – orientace v prostoru ŘV – vyprávění, rozhovor
➤ Znat nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	Obec město – veřejná zařízení, úřady, historické památky, továrny	TV, PV – orientace v prostoru M – pravolevá, prostorová orientace M – závislosti, vztahy, práce s daty
➤ Sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	Vyprávění dle logicky seřazených faktů a slovních spojení	TV, PV – orientace v prostoru VV – výtvarné ztvárnění zážitku
➤ Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	Bezpečnost	TV – zásady BOZP
ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé kolem nás		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	Rodina a společnost Základní pravidla společenského chování	ŘV – povídání o rodině, dramatizace MUV – lidské vztahy
➤ Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	Mezilidské vztahy	ŘV, TV – relaxační, psychomotorické hry
➤ Pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	Lidská práce Pracovní činnosti	PV – práce v domácnosti, pěstitelské práce
➤ Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	Protiprávní pravidla a postih Základní pravidla společenského chování	ŘV - komunikace
➤ Vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	Důležitá telefonní čísla Chování v krizových situacích	TV – zásady BOZP
➤ Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Situace hromadného ohrožení	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – lidé a čas		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Poznat, kolik je hodin (celé hodiny)	Orientace v čase - den, hodina	M - čas
➤ Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	Orientace v čase	M – čas
➤ Znat roční období a měsíce	Orientace v čase Kalendář přírody - jarní, letní, podzimní a zimní měsíce	M – čas PV – procházka po okolí, pozorování přírody
➤ Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	Obrázky z dějin	VV – návštěva výstavy ŘV, ČT – návštěva knihovny
➤ Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	Regionální pověsti, tradice Významné historické objekty ve Slavkově	PV, TV – procházka po okolí, návštěva výstav a akcí
ČLOVĚK A JEHO SVĚT – rozmanitost přírody		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Poznat rozdíly mezi stromy a keři	Stromy a keře	PV – procházka po okolí PV – pěstitelské práce
➤ Poznat nejběžnější volně žijící zvířata	Volně žijící zvířata	VV – kresba, malba, vykreslování ŘV - dramatizace
➤ Rozlišit listnaté a jehličnaté stromy	Stromy listnaté a jehličnaté	VV – kresba, malba PV – pozorování přírody TV – turistická procházka
➤ Vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	Ochrana přírody	PV – pěstitelské práce EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
➤ Znat základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	Ochrana přírody	PV – pěstitelské práce

ČLOVĚK A JEHO SVĚT – člověk a zdraví		6. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	Zdravý životní styl	TV, PV, VV - hygiena
➤ Dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže	Zdravotní potíže, nemoci a úrazy	TV – lidské tělo a aktivity, psychomotorické hry
➤ Vědět, na koho se obrátit o pomoc	Přivolání pomoci	ŘV – rozhovor, vyprávění
➤ Zvládnout ošetření drobného poranění	Základy první pomoci	TV – zásady BOZP
➤ Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	Základy dopravní výchovy	TV – zásady BOZP
➤ Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Mimořádné události	TV – zásady BOZP

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Člověk a společnost** má významnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na předmět člověk a jeho svět. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích. U žáků se formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Předmět žákům poskytuje základní poznatky o vývoji lidstva, i vlastního národa, seznamuje je s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na II. stupni ve všech ročnících 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách nebo v učebně informatiky, neboť využíváme dostupné výukové programy a internet, uskutečňuje se ale také ve školní knihovně a v rámci exkurzí a návštěv úřadů.

Do vyučovacího předmětu občanská výchova jsou zařazena tato průřezová témata:
Multikulturní výchova - MuV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Využívá mezipředmětové vztahy
- Zpestřuje výuku zábavnými úkoly a hrami s množstvím názorných obrázků
- Naučí žáky pracovat s učebnicí, učebními materiály a pomůckami
- Neustále opakuje
- Využívá her a dramatizace
- Využívá situace ze života, naučí žáka znát základní termíny, znaky a symboly, které využije v každodenním životě
- Využívá jednouchých výukových her na PC dle možností a schopností žáka

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Zavádí modelové situace, dramatizace, didaktické hry
- Vlastní příklad pedagoga
- Vede rozhovory, vyprávění, společně řeší problémy
- Rozvíjí zdravé sebevědomí žáka
- Uplatňuje zásady psychohygieny, psychoterapeutické hry
- Seznámení s celým pedagogickým sborem, metodikem prevence, výchovným poradcem

Kompetence komunikativní

Učitel

- Pomáhá překonávat strach z komunikace z jinými lidmi
- Vede žáky nebát se projevit
- Rozvíjí sociální dovednosti
- Vede žáky k projevení svého názoru, nebát se říct, co si myslí
- Vede rozhovory s žáky
- Učí žáka obhájit svůj názor
- Vybírá a navrhuje vhodná témata k rozhovorům
- Vzbuzuje zájem u žáků o nové informace
- Podporuje integraci žáků do společnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Vlastní příklad chování pedagogů a nejbližších žáka
- Zařazuje skupinové práce
- Vede žáka k pomoci ostatním, podporuje spolupráci mezi žáky
- Učí základy společenského chování a pravidla slušného chování
- Seznamuje žáka se školním řádem
- Rozvíjí empatii
- Učí žáka uvědomit si, že rizikové chování s sebou nese důsledky a možný trest
- Předchází projevům šikany
- Snaží se, aby žáci pochopili negativní vlivy rizikového chování
- Spolupracuje s výchovným poradcem, metodikem prevence apod.

Kompetence občanské

Učitel

- Přípravuje videoprogramy s chováním ve společnosti
- Navštěvuje se žáky kulturní a společenské akce
- Zařazuje opakování již naučeného chování a jednání žáků v každodenních situacích
- Na reálných příkladech vysvětluje práva a povinnosti občana
- Ověřuje znalost společenských norem formou her

Kompetence pracovní

Učitel

- Učí žáka nebát se říct si o pomoc
- Vhodně motivuje žáka k práci
- Vede žáka k pracovní kázni
- Vede žáky k samostatnosti
- Opakovaně motivuje žáka během pracovní činnosti
- Učí žáka tolerovat ostatní žáky i dospělé
- Učí žáka respektovat pravidla

II. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – historie našeho národa		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ poznat pravěkého člověka na obrazovém materiálu ➤ podle obrázku poznat oblečení pravěkého člověka	Obrázky z historie Pravěk	VV – návštěvy výstavy, kresba, malba
➤ být seznámen s pojmem český stát	První státní útvary na našem území	
➤ mít povědomí o důležitých jménech z našich dějin	Významné osobnosti našich dějin	
➤ dokázat poslouchat vyprávění o vybraných historických událostech	Historické události Regionální pověsti	ČaPř – poznatky ze zeměpisu, orientace po okolí

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – člověk ve společnosti		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ znát pojem rodina ➤ vyjmenovat členy své rodiny	Rodina	Zdravověda - rodina
➤ znát pravidla slušného chování ➤ znát základní pravidla společenského chování	Základní pravidla společenského chování	Zdravověda – pravidla slušného a společenského chování
➤ trénovat na modelových situacích vhodné způsoby chování	Společenské chování	Zdravověda – pravidla slušného a společenského chování ŘV - dramatizace
➤ být seznámen s pojmem přátelství ➤ vědět, kdo je jeho kamarád	Přátelství	
➤ podle obrázků poznat odlišnosti na lidech ➤ vážit si práce ostatních	Rovnoprávnost Úcta k člověku Úcta k lidské práci	PV – lidské činnosti a zaměstnání <i>MuV- kulturní rozdíly</i>
➤ dokázat tolerovat názory a zájmy osoby ze svého okolí	Mezilidská komunikace	Řv - komunikace
ČLOVĚK A SPOLEČNOST – poznatky o společnosti		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat vlajku České republiky	Státní symboly	
➤ Být seznámen se základními právy a povinnostmi v rodině	Lidská práva Týrané a zneužívané dítě	Zdravověda – vztahy v rodině
➤ Umět rozlišit nebezpečí, které mu hrozí	Práva dítěte a jejich ochrana Diskriminace Nebezpečí návykových látek	Zdravověda – sociálně patologické jevy
➤ Vědět, co je Česká republika	Naše vlast	ČaPř – poznatky ze zeměpisu, orientace na mapě

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – péče o občana		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Nebát si říct o pomoc, o radu učiteli	Získávání informací	ŘV - komunikace
➤ Seznámit se s pojmem sociálně patologické jevy	Ohrožení soc. pat. jevy	Zdravověda – sociálně patologické jevy
➤ seznámit se s pojmem sociální péče	Zdravotní a sociální péče	Zdravověda – zdravý životní styl, já a moje zdraví
➤ Seznámit se typy služeb pomáhajících organizací	Pomáhající organizace	Zdravověda, Tv, PV – zásady BOZP
➤ Poznat nebezpečné situace	Volný čas Nebezpečí drog Sport	Zdravověda – zdravý životní styl TV – sport

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – historie našeho národa		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ poznat podle obrázku obydlí pravěkého člověka ➤ nakreslit obydlí pravěkého člověka ➤ vyjmenovat některá pravěká zvířata	Obrázky z historie Pračlověk Život v pravěku	VV – návštěvy výstavy, kresba, malba
➤ na obrázcích ukázat krále a knížata (využít pohádky) ➤ dokázat poslouchat čtené pohádky o naší historii	Knížata a králové Staré pověsti české	ČT – návštěvy knihovny, výstavy ŘV – pohádky, příběhy
➤ na obrázcích sledovat vybrané osobnosti z našich dějin	Významné osobnosti našich dějin	
➤ přiřadit obrázek k vyprávěné historické události	Historické události 1. světová válka Důsledky války	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – člověk ve společnosti		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ podle obrázku ukazovat pojmy: tatínek, maminka, dítě, dcera, syn, babička, dědeček, ➤ vyprávět o rodině (oslavy, Vánoce)	Vztahy v rodině	Zdravověda - rodina
➤ nacvičovat prvky slušného chování při hrách ➤ zvládat chování v obchodě ➤ zvládat chování u lékaře	Základní pravidla společenského chování	Zdravověda – pravidla slušného a společenského chování TV – hry, pravidla her
➤ umět rozlišit nepřiměřené chování	Společenské chování	Zdravověda – pravidla slušného a společenského chování ŘV - dramatizace
➤ všimnout si ve svém okolí lidí, kteří potřebují pomoc	Pomáháme lidem	Zdravověda – kontakt s lidmi
➤ vyhledat na obrázcích, co udělal vandal	Vandalismus	Zdravověda – brutalita a násilí
➤ doslechnout se z vyprávění o dalších skupinách v naší společnosti	Národnostní menšiny	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – poznatky o společnosti		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Vědět, jak se jmenuje prezident České republiky	Prezident ČR	
➤ Být seznámen se základními právy a povinnostmi ve škole	Lidská práva Šikana	Zdravověda – vztahy v rodině
➤ Umět odhadovat rizika svého jednání	Trestná činnost mládeže	Zdravověda – sociálně patologické jevy
➤ Být seznámen s pojmem Evropská unie	Vstup ČR do EU	ČaPř – poznatky ze zeměpisu, orientace na mapě

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – péče o občana		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Vyřídit jednoduché úkoly v rámci třídy, školy	Získávání informací	ŘV - komunikace
➤ Vědět, co jsou sociálně patologické jevy	Soc. pat. jevy	Zdravověda – sociálně patologické jevy
➤ Seznámit se s existencí služeb zaměřených na sociální péči	Sociální péče	Zdravověda – zdravý životní styl, já a moje zdraví
➤ Vědět, co je úkolem a náplní služeb pomáhajících organizací	Pomáhající organizace	Zdravověda, Tv, PV – zásady BOZP
➤ Vědět, kam se má obrátit o pomoc	Nástrahy a nebezpečí První pomoc	Zdravověda – zdravý životní styl TV – sport

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – historie našeho národa		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ vyprávět o dni v pravěku ➤ vyjmenovat některé pravěké zbraně	Život v pravěku	VV – návštěvy výstavy, kresba, malba
➤ pomocí obrázků poznat pověsti O Přemyslovi, O Krokovi a jeho dcerách	Obrázky z historie Staré pověsti české	ČT – návštěvy knihovny, výstavy ŘV – pohádky, příběhy Inf – vyhledávání na internetu
➤ přiřadit jednoduchou charakteristiku k vybrané osobnosti z našich dějin	Významné osobnosti našich dějin	VV – obrazy osobností
➤ vydržet sledovat vybrané filmy o historických událostech z našich dějin	Historické události 2. světová válka Důsledky války	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – člověk ve společnosti		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ dokázat vyjmenovat i širší rodinu ➤ znát pojmy: bratranec, sestřenice, teta, strýc ➤ vědět, jak vzniká rodina, ➤ chápat roli otce a matky	Struktura rodiny Funkce rodiny	Zdravověda - rodina
➤ respektovat pravidla slušného chování v praktických situacích	Základní pravidla společenského chování	Zdravověda – pravidla slušného a společenského chování
➤ dokázat vhodně reagovat na nepřiměřené chování	Společenské chování	Zdravověda – pravidla slušného a společenského chování ŘV - dramatizace
➤ dokázat vyjmenovat některé způsoby pomoci jiným lidem ➤ znát základy citového vztahu mezi chlapcem a dívkou	Pomáháme lidem Mezilidské vztahy	Zdravověda – kontakt s lidmi MuV – <i>lidské vztahy</i>
➤ rozpoznat některé projevy rasizmu podle obrázků ➤ vyhýbat problémovým skupinám	Rasismus	Zdravověda – brutalita a násilí
➤ být pomocí filmů seznámen s odlišnou kulturou a životním stylem některých skupin v naší společnosti	Národnostní menšiny	MuV – <i>etnický původ</i>

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – poznatky o společnosti		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat státní hymnu a státní znak	Státní symboly	Inf – vyhledávání na internetu
➤ Aktivně uplatňovat osvojená práva a povinnosti	Člověk a právo	Zdravověda – vztahy v rodině
➤ Vědět o důsledcích při porušení pravidel, znát pojem trest	Trestná činnost mládeže Postihy protiprávního jednání	Zdravověda – sociálně patologické jevy
➤ Být seznámen s lidskými právy (svoboda, právo na život)	Základní lidská práva	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – péče o občana		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Vědět, kde se může obrátit o radu v rámci rodiny, školy, města, instituce	Získávání informací	ŘV - komunikace
➤ Seznámit se s důsledky sociálně patologického chování	Soc. pat. jevy	Zdravověda – sociálně patologické jevy
➤ V rámci svého bydliště znát instituce, které poskytují sociální péči	Sociální péče	ŘV – komunikace, slovní zásoba
➤ Znat organizace, které pomáhají v rámci svého bydliště	Pomáhající organizace	PV, TV – procházka po okolí
➤ Umět aktivně přivolat pomoc	Volnočasové aktivity Nebezpečí při nevhodném využívání volného času První pomoc	Zdravověda – zdravý životní styl TV – sport, zásady BOZP

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – historie našeho národa		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	Život v pravěku	VV – návštěvy výstavy, kresba, malba
➤ Mít základní poznatky z období počátku českého státu	Český stát	ČT – návštěvy knihovny, výstavy ŘV – pohádky, příběhy
➤ Vědět o významných osobnostech našich dějin	Významné osobnosti našich dějin T. G. Masaryk	Inf – vyhledávání na internetu
➤ Mít představu o významných historických událostech v naší zemi	Historické události Vznik ČSR	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – člověk ve společnosti		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	Rodinné vztahy	Zdravověda - rodina
➤ Respektovat pravidla společenského soužití	Základní pravidla společenského chování	Zdravověda – pravidla slušného a společenského chování
➤ Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	Mezilidská komunikace	Zdravověda – pravidla slušného a společenského chování ŘV – dramatizace, slovní zásoba
➤ Znat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	Přátelství Pomáháme lidem	Zdravověda – kontakt s lidmi
➤ Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	Rasismus Vandalismus	Zdravověda – brutalita a násilí
➤ Tolerovat názory zájmy minoritních skupin ve společnosti	Národnostní menšiny	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – poznatky o společnosti		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	Státní symboly Prezident ČR	
➤ Být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	Práva a povinnosti občana	
➤ Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání	Trestná činnosti mládeže Policie Soudy	Zdravověda – sociálně patologické jevy TV – procházka po okolí
➤ Být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	Postavení ČR v rámci EU	ČaPř – poznatky ze zeměpisu, orientace na mapě

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – péče o občana		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	Získávání informací	ŘV - komunikace
➤ Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	Soc. pat. jevy	Zdravověda – sociálně patologické jevy
➤ Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	Sociální péče	Zdravověda – péče o občana
➤ Využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	Pomáhající organizace	Zdravověda – péče o občana
➤ Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	Mimořádné události První pomoc	Zdravověda – zdravý životní styl TV – sport

Vyučovací předmět: **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Člověk a příroda** dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na přírodu, učí se využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Předmět zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na II. stupni ve všech ročnících 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve třídách, ve školní knihovně a také venku v přírodě, kde žáci mohou uplatnit již získané znalosti z vyučovacích hodin a následně je také prohlubovat.

Do vyučovacího předmětu přírodopis jsou zařazena tato průřezová témata:
Environmentální výchova - EV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Zařazuje neustálé opakování a procvičování učiva
- Zpestřuje výuku zábavnými úkoly a hrami s množstvím názorných obrázků
- Podporuje žáky v nošení vlastních knih do školy
- Seznámí žáky s učebnicemi, učebními materiály a pomůckami
- Zařazuje relaxační chvíle a střídá činnosti, aby se žáci nepřetěžovali
- Procvičuje se žáky modelové situace každodenního života

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Rozvíjí sebeovládání, sebedůvěru, sebevědomí žáka
- Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě
- Uplatňuje žákovy znalosti v praxi a běžném životě
- Vede rozhovory, vyprávění, společně řeší problémy
- Předkládá reálný pohled na svět

Kompetence komunikativní

Učitel

- Srozumitelně podává veškeré informace s ohledem na možnosti každého žáka
- Respektuje sdělení, chování, reakce každého žáka
- Respektuje individuální formy písemné komunikace
- Respektuje názor každého žáka, vyjadřuje i svoje názory k tématu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Rozvíjí orientaci ve známém prostředí a blízkém okolí, vede žáka k tomu, aby znal základní orientační body ve svém okolí (škola, obchod, zastávka, apod.)
- Předává základní informace o prostředí
- Zadává jednoduché samostatné úkoly dle možností žáka
- Organizuje exkurze, výlety
- Využívá dostupných výukových a informačních materiálů

Kompetence občanské

Učitel

- Uvádí příklady ze života
- Využívá názorný obrazový materiál
- Zařazuje sledování TV pro školy
- Organizuje brigády
- Vede žáky k lásce k přírodě
- Učí žáky vzorcům chování

Kompetence pracovní

Učitel

- Názorně předvede postup úkolu, předvádí prakticky jednotlivé kroky při práci
- Postupuje od nejjednoduššího
- Zdůrazňuje nutnost bezpečnosti a ochrany zdraví
- Vede žáky k ochraně životního prostředí
- Používá výukové materiály (DVD, video k BOZP)
- Upozorňuje před každou činností na nebezpečí úrazu

II. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z fyziky		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Poznat, co je těleso	Fyzikální vlastnosti látek Mít představu o termínu těleso	M – základy geometrie
➤ Znat přírodní zdroje – Slunce, termální prameny, sopky	Rozeznat přírodní zdroje tepla od zprostředkovaných	PV – procházka VV – obrázky ŘV, ČT – návštěva knihovny
➤ Naučit se vyjmenovat jednotlivá skupenství	Skupenství	PV – práce s materiály
➤ Seznámit se s pojmem zvuk	Rozeznávat zdroje zvuku	ŘV, HV – fonemický sluch, sluchové vnímání
➤ Seznámit se s pojmem nadměrný hluk	Praktické ukázky nadměrného hluku - zdroje	ŘV, HV – fonemický sluch, sluchové vnímání
➤ Seznámit se s pojmem elektrický proud	Elektrická energie, elektrický proud	PV – práce v domácnosti
➤ Seznámit se s pojmem zdroj světla	Zdroje světla Odražené světlo	
➤ Mít představu o lidské práci – řemesla, povolání	Zaměstnání rodičů žáků, práce doma (řemesla, nástroje)	ČaS – rodina, zaměstnání
➤ Znat činnosti lidí během dne a noci. Roční doby – jaro, léto, podzim, zima – umět pozorovat přírodu	Denní rozvrh – volný čas, zájmy Orientace v čase	M – orientace v čase

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z chemie		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Vědět, co je rozpouštění	Proměny skupenství	PV – práce v domácnosti
➤ Znat koloběh vody v přírodě	Proměny skupenství Koloběh vody v přírodě	PV – pěstitelské práce
➤ Znat složení vzduchu	Dusík, kyslík, oxid uhličitý, další látky. Kyslík jako jedna ze složek vzduchu – nutná k dýchání Čistota ovzduší	PV – pěstitelské práce
➤ Seznámit se zákl. ekologickými tématy	Základní podmínky života Ekosystémy (česká příroda) Vztah člověka a přírody	EV - ekosystémy
➤ Poznat chemické prostředky v domácnosti	Prostředky dezinfekční, úklidové – ekologické , neekologické Pro zahradu a bazény Autokosmetika	PV – dezinfekce, hygiena při práci, práce v domácnosti
➤ Vědět, co jsou léky či návykové látky	Léky na předpis a volně dostupné – kladně působící na organismus Návyková látka - záporně	Zdravověda – sociálně patologické jevy

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z přírodopisu		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat průběh počasí během ročního období	Roční období a počasí	M – orientace v čase
➤ Znat a umět pečovat o volně žijící zvířata v zimním období	Volně žijící zvířata	VV – kresba, malba
➤ Znat nebezpečí jedovatých hub	Houby	PV – procházka po okolí
➤ Znat některé hospodářsky důležité rostliny – poznat je na obrázku	Hospodářsky důležité rostliny	PV – pěstování rostlin
➤ Znat vybrané zástupce rostlin	Rostliny	VV – kresba, malba PV – pěstování rostlin
➤ Znat názvy některých běžných hub	Houby	PV – vaření
➤ Znat jednotlivé části těla, umět je pojmenovat	Stavba těla	TV – lidské tělo a aktivity
➤ Znat, jak chránit lesní krajinu	Ochrana přírody	<i>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>
➤ Znat pravidla, jak se chovat v lese	Ochrana přírody	PV – procházka
➤ Znat naučená pravidla o ochraně přírody, která užije v praxi	Ochrana přírody	ŘV - dramatizace

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky ze zeměpisu		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Rozlišit na mapě podle barev vodstvo	Orientace na mapě	VV- barvy
➤ Najít na mapě Českou republiku.	Orientace na mapě	TV- orientace v prostoru
➤ Vědět kde bydlí a kde chodí do školy.	Orientace v místním regionu	<i>Ev – vztah člověka k prostředí</i>
➤ Seznámit se s mapou města.	Orientace v místním regionu Mapa	TV- orientace v prostoru
➤ Vědět jaká doprava jezdí v místě bydliště a školy.	Orientace v místním regionu Doprava	ŘV – popis VV – dopravní prostředky
➤ Znat přírodní zvláštnosti ve svém městě či vesnici.	Orientace v místním regionu	PV, TV – procházka po okolí
➤ Vědět jaké jsou zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Bezpečné chování v přírodě	TV – zásady BOZP
➤ Vědět, kdy může hrozit nebezpečí.	Bezpečné chování v přírodě	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z fyziky		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Poznat, co je mechanický pohyb – pohyb vzhledem k jinému tělesu	Pohyby těles, pohyb a klid těles	M – základy geometrie
➤ Seznámit se se zprostředkovanými zdroji tepla -s.panely, ➤ tepelná čerpadla, kotle,krby	Základní princip vyzáření tep. energie u jednotlivých zprostředkovaných zdrojů tepla	VV – obrázky ŘV, ČT – návštěva knihovny PV – práce montážní a demontážní
➤ Seznámit se s koloběhem vody a přechodem do pevného stavu	Koloběh vody Proměny skupenství	PV – procházka po okolí
➤ Určit co je zvuk	Chvění pružných těles – vnímáme jako vlnění Ozvěna	ŘV, HV – fonematický sluch, sluchové vnímání
➤ Znat zdroje nadměrného hluku – (stroje, dopravní prostředky,zesílená hudba)	Škodlivost nadměrného hluku na životní prostředí a člověka (práh bolesti)	ŘV, HV – fonematický sluch, sluchové vnímání
➤ Seznámit s využitím elektrického proudu, znát nebezpečí při špatné manipulaci s ním	Elektrické spotřebiče Úraz elektrickým proudem	PV – práce v domácnosti, zásady správné manipulace s nimi
➤ Znat přírodní zdroje– oheň, blesk, láva, Slunce, Měsíc	Zdroje světla – intenzita světla	Návštěva knihovny – encyklopedie
➤ Znat základní nástroje (stroje) při práci v základních oborech	Tři nejstarší stroje – rozvoj řemesel a nástrojů	ČaS – zaměstnání PV – práce s technickými materiály, práce montážní a demontážní
➤ Určovat čas na čtvrt hodiny,mít pojem o roku,měsíci,týdnu,dnu. Znat jarní,let-ní,podzimní,zimní měsíce.	Určování času, představa o čase, orientace v čase	M – orientace v čase

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z chemie		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat, co jsou látky nerozpustné a jejich vlastnosti	Látky nerozpustné ve vodě Faktory ovlivňující rozpustnost látek	PV – práce v domácnosti
➤ Vědět, co je pitná voda	Pitná voda – zdravotně nezávadná Zdroje - studny, vodárny Minerální vody	PV – práce v domácnosti, pěstitelské práce Zdravověda – správné stravovací návyky
➤ Seznámit se významem kyslíku v přírodě	Kyslík jako nezbytná součást vzduchu pro život	PV – pěstitelské práce
➤ Znat zdroje znečištění vody	Chemický odpad, pesticidy, fosfáty, herbicidy, bahno produkty ropy, kyselý déšť, těžké kovy, bakterie atd.	ŘV – vyprávění, poslech
➤ Znat využití chemických prostředků v domácnosti	Prostředky dezinfekční, úklidové – ekologické, neekologické Pro zahradu a bazény Autokosmetika	PV – dezinfekce, hygiena při práci, práce v domácnosti
➤ Znat rizika návykových látek a léků	Léky jako návykové látky	Zdravověda – sociálně patologické jevy

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z přírodopisu		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat reakce zvířat na počasí v průběhu ročního období	Roční období	M – orientace v čase
➤ Umět se starat o rostliny na jaře, léte a na podzim, znát jejich způsob péče	Rostliny	VV – kresba, malba
➤ Poznat nejčastější jedlé houby	Houby	PV – procházka po okolí
➤ Vědět k čemu je důležité pěstování hospodářských rostlin	Hospodářsky důležité rostliny	PV – pěstování rostlin
➤ Znat vybrané zástupce živočichů	Zvířata	VV – kresba, malba
➤ Poznat některé rostliny, které rostou v lese a na loukách	Rostliny	PV – vaření
➤ Znat důležité orgány v těle, umět je pojmenovat, znát jejich funkci	Stavba těla	TV – lidské tělo a aktivity
➤ Vědět, jak pomáhat čistým vodním zdrojům	Ochrana přírody	
➤ Znat pravidla, jak se chovat u pitných zdrojů	Ochrana přírody	PV – procházka
➤ Umět chránit jak své zdraví, tak i přírodu	Ochrana přírody	ŘV - dramatizace

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky ze zeměpisu		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Rozlišit na mapě podle barev horstvo	Orientace na mapě Horstvo	VV- barvy
➤ Vědět co jsou to státní hranice.	Orientace na mapě Státní hranice	TV- orientace v prostoru
➤ Vyhledat na mapě své bydliště a školu.	Orientace v místním regionu Mapa	TV- orientace v prostoru
➤ Znat jaké jsou významné body na mapě města.	Orientace v místním regionu Mapa	TV- orientace v prostoru
➤ Vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu.	Orientace v místním regionu Doprava	ŘV – popis VV – dopravní prostředky
➤ Vědět o přírodních zvláštěnostech a kulturních zajímavostech v místě školy	Orientace v místním regionu Přírodní a kulturní zajímavosti	PV, TV – procházka po okolí
➤ Vědět jak postupovat při zásadách bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Bezpečné chování v přírodě	TV – zásady BOZP
➤ Co může nebezpečí živelné pohromy způsobit.	Bezpečné chování v přírodě	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z fyziky		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Mít představu o termínech – pohyb, klid	Pohyby těles, pohyb a klid těles	M – základy geometrie
➤ Znat domácí elektrické a plynové tepelné spotřebiče	Spotřebiče v domácnosti – obsluha dodržení bezpečnosti	VV – obrázky Výukové programy na DVD ŘV, ČT – návštěva knihovny PV – práce montážní a demontážní
➤ Vědět, co je vzduch, některé plynné látky – některé vlastnosti	Kyslík jako jedna ze složek vzduchu – nutná k dýchání Čistota ovzduší	PV – procházka po okolí
➤ Seznámit se s ozvučnicí nástrojů, repro- duktory, sluchátka, hlasivky	Zdroje zvuku – chvění pružných těles	ŘV, HV – fonemický sluch, sluchové vnímání
➤ Vědět, jak se chránit proti nadměrnému hluku	Osobní ochrana proti nadměrnému hluku	ŘV, HV – fonemický sluch, sluchové vnímání
➤ Mít představu, co jsou elektrárny, k čemu slouží	Termín elektrárna	Sledování výukových programů
➤ Seznámit se s umělými zdroji-žárovky, svíčky	Základní princip vyzáření světelné energie u umělých zdrojů	Návštěva knihovny – encyklopedie
➤ Elektrické spotřebiče v domácnosti – znalost zacházet s nimi	Elektrické spotřebiče Úraz elektrickým proudem První pomoc	ČaS – zaměstnání PV – práce s technickými materiály, práce montážní a demontážní, zásady BOZP
➤ Vědět, co jsou planety a jejich pohyb (Slunce, Měsíc, Země).	Postavení planet vzhledem ke Slunci – dorůstání a couvání Měsíce, zatmění Měsíce a Slunce	M – orientace v čase Inf – práce na internetu

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z chemie		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat látky rozpustné, jejich vlastnosti.	Vliv teploty, míchání a tlaku na rozpustnost látek	PV – práce v domácnosti
➤ Vědět, co je voda odpadní	Znečištěná voda - vznik v domácnostech, v průmyslu, v zemědělství	PV – práce v domácnosti, pěstitelské práce
➤ Znat význam kyslíku pro organismy	Kyslík jako nezbytná součást vzduchu pro život	PV – pěstitelské práce
➤ Znat zdroje znečištění vzduchu	Teplárny, tepelné elektrárny na tuhá paliva, automobilová doprava, průmysl - smog	ŘV – vyprávění, poslech EV – <i>lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>
➤ Znat pravidla bezpečného používání chemických prostředků	Řídit se návodem na etiketě - dávkování, ochranné prostředky, emulze, reparační krém	PV – dezinfekce, hygiena při práci, práce v domácnosti
➤ Vědět jak ovlivňují návykové látky a léky život člověka	Návyková látka (droga) mění stav vědomí – vyvolává závislost	Zdravověda – sociálně patologické jevy

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z přírodopisu		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Znat reakce rostlin v závislosti na počasí v průběhu ročního období	Roční období a počasí Rostliny	M – orientace v čase
➤ Znat způsob péče o pokojové rostliny i ve volné přírodě, domácí a volně žijící zvířata	Rostliny Zvířata	VV – kresba, malba
➤ Znat rozdíl mezi jedlími a jedovatými houbami	Houby	Návštěva knihovny - encyklopedie
➤ Znat, kde a jak se pěstují některé hospodářské rostliny	Hospodářsky důležité rostliny	PV – pěstování rostlin
➤ Znat jednoduchou anatomii člověka	Stavba těla člověka	VV – kresba, malba Návštěva knihovny – encyklopedie Inf – výukové programy
➤ Znat některé druhy listnatých a jehličnatých stromů, důležitost lesů	Stromy a keře	PV – procházka po okolí
➤ Vědět, jak se máme o tělo starat, znát pojem zdraví, nemoc, prevence	Péče o zdraví	TV – lidské tělo a aktivity Zdravověda – zdravý životní styl
➤ Umět chránit přírodu	Ochrana přírody	
➤ Znat pravidla při ostatních aktivitách v přírodě	Ochrana přírody	PV – procházka
➤ Vědět, jak recyklovat odpad	Ochrana přírody	PV – práce v domácnosti, pěstitelské práce

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky ze zeměpisu		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Rozlišit na mapě podle barev nížiny	Orientace na mapě	VV- barvy
➤ Být seznámen, kde leží na mapě sousední státy ČR.	Orientace na mapě Sousední státy	TV- orientace v prostoru
➤ Vědět v jakém kraji (regionu) se nachází jeho bydliště a škola.	Orientace v místním regionu	TV- orientace v prostoru
➤ Orientovat se s pomocí na mapě města podle významných bodů.	Orientace v místním regionu	TV- orientace v prostoru
➤ Vědět o druzích a způsobech dopravy na území ČR	Orientace v místním regionu Doprava	ŘV – popis VV – dopravní prostředky PV – tématická procházka po okolí
➤ Vědět o přírodních zvláštěnostech a kulturních zajímavostech v blízkosti svého bydliště	Orientace v místním regionu Doprava	PV, TV – procházka po okolí
➤ Řídit se zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	Bezpečné chování v přírodě	TV – zásady BOZP
➤ Jak postupovat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	Bezpečné chování v přírodě	TV – zásady BOZP

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z fyziky		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu	Pohyby těles, pohyb a klid těles (relativní a absolutní)	M – základy geometrie
➤ Rozeznat zdroje tepla	Přírodní a zprostředkované zdroje tepla	VV – obrázky Výukové programy na DVD ŘV, ČT – návštěva knihovny
➤ Rozpoznat jednotlivá skupenství	Proměny skupenství	PV – práce s materiály
➤ Rozeznat zdroje zvuku	Zdroje zvuku – chvění pružných těles	ŘV, HV – fonematický sluch, sluchové vnímání
➤ Vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Osobní ochrana proti nadměrnému hluku	ŘV, HV – fonematický sluch, sluchové vnímání
➤ Být informován o zdrojích elektrického proudu	Druhy elektráren – výroba elektrické energie	Sledování výukových programů
➤ Rozpoznat zdroje světla	Využití zrcadel a optických přístrojů	Návštěva knihovny – encyklopedie
➤ Znat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	Návod s bezpečným zacházením přístroje Úraz elektrickým proudem První pomoc	ČaS – zaměstnání PV – práce s technickými materiály, práce montážní a demontážní, zásady BOZP
➤ Být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období	Pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce	M – orientace v čase Inf – výukové programy

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z chemie		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	Rozpustnost v rozpouštědlech Rozpustnost ve vodě – faktory ovlivňující rozpustnost	PV – práce v domácnosti
➤ Rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	Hygienicky závadná a nezávadná voda Voda obsahující toxiny	PV – práce v domácnosti, pěstitelské práce Zdravověda – zdravý životní styl
➤ Vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin	Kyslík jako složka vzduchu nutná pro dýchání živých organismů	PV – pěstitelské práce
➤ Vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta	Továrny a zařízení, které nejvíce znečišťují vzduch a vodu	ŘV – vyprávění, poslech
➤ Poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	Řídit se návodem na etiketě - dávkování, ochranné prostředky, emulze, reparační krém	PV – dezinfekce, hygiena při práci, práce v domácnosti, zásady BOZP
➤ Získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	Přiložené letáky k lékům – možnost kontraindikací	Zdravověda – sociálně patologické jevy

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky z přírodopisu		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	Roční období	M – orientace v čase
➤ Vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	Rostliny Zvířata Roční období	VV – kresba, malba
➤ Poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	Houby	Návštěva knihovny - encyklopedie
➤ Vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	Hospodářsky důležité rostliny	PV – pěstování rostlin
➤ Znat vybrané zástupce rostlin a živočichů	Rostliny Zvířata	VV – kresba, malba Návštěva knihovny – encyklopedie Inf – výukové programy
➤ Znat význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub	Les- společenství rostlin a zvířat	PV – procházka po okolí
➤ Znat jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích	Stavba těla člověka	TV – lidské tělo a aktivity Zdravověda – zdravý životní styl
➤ Vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	Ochrana přírody	
➤ Dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	Ochrana přírody	PV – procházka
➤ Vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince	Ochrana přírody	PV – práce v domácnosti, pěstitelské práce

ČLOVĚK A PŘÍRODA – poznatky ze zeměpisu		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	Orientace na mapě	VV- barvy
➤ Najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	Orientace na mapě Sousední státy	TV- orientace v prostoru
➤ Vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	Orientace na mapě	TV- orientace v prostoru
➤ Orientovat se na mapě města podle významných bodů	Orientace na mapě	TV- orientace v prostoru
➤ Vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	Orientace v místním regionu Doprava	ŘV – popis VV – dopravní prostředky PV – tématická procházka po okolí
➤ Vědět o přírodních zvláštěnostech a kulturních zajímavostech svého regionu	Orientace v místním regionu Doprava	PV, TV – procházka po okolí
➤ uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Bezpečné chování v přírodě	TV – zásady BOZP
➤ Adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	Bezpečné chování v přírodě	TV – zásady BOZP

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět **Hudební výchova** vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči. Předmět má rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonání únavy.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na I. stupni i II. stupni 2 hodiny týdně, na druhém stupni jsme využili 4 hodiny z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá ve třídách, také v logopedické poradně a venku.

Do vyučovacího předmětu hudební výchova jsou zařazena tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Využívá mezipředmětové vztahy
- Zpestřují výuku zábavnými úkoly a hrami s množstvím názorných obrázků
- Neustále opakuje
- Využívá pochvaly, motivace a povzbuzení
- Poskytuje žákům rady a pomoc, když ji potřebují
- Využívá motivační a dramatické hry z každodenního života k rozvoji komunikace a odstranění ostychu
- Navštěvuje s žáky kulturní a společenské akce

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě
- Rozvíjí komunikační schopnosti
- Rozvíjí empatii, pozorovací schopnosti
- Rozvíjí zdravé sebevědomí žáka
- Uplatňuje zásady psychohygieny, psychoterapeutické hry

Kompetence komunikativní

Učitel

- Rozvíjí slovní zásobu
- Podporuje sebevědomí žáka
- Vhodně motivuje, vytváří klidnou atmosféru, podnětné prostředí
- Vede žáky nebát se projevit
- Zařazuje slovní hry
- Co nejvíce používá názoru, pomůcek, dostupných výukových materiálů, počítače, DVD, radiomagnetofony, knihy
- Zařazuje hry, dramatizace

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Zajišťuje společenské a kulturní akce
- Uvádí vlastní příklad chování pedagogů a nejbližších žáků
- Předává základní informace o prostředí
- Vede žáka k pomoci ostatním
- Zařazuje skupinové práce

Kompetence občanské

Učitel

- Zapojuje do výuky pravidla slušného chování
- Navozuje modelové situace (hry)

Kompetence pracovní

Učitel

- Odbourává rušivé vlivy
- Opakovaně motivuje žáka
- Střídá činnosti, zařazuje relaxaci a odpočinek
- Používá dílčí hodnocení
- Učí žáka respektovat pravidla

I. stupeň

Všechny školní výstupy za I. a II. období (1.-3. ročník a 4.-6. ročník) začínají spojením **žák by měl . . .**

HUDEBNÍ VÝCHOVA		I. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Seznámit se s jednoduchými písněmi ➤ Zpívat písně přiměřené individuálním schopnostem	Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu Hlasové, řečové, sluchové, dechové činnosti	ŘV – hlasové, řečové, sluchové, dechové činnosti OSV – komunikace
➤ Seznámit se s jednoduchými hudebními nástroji ➤ Společně s učitelem používat jednoduché hudební nástroje dle svých možností	Hra na jednoduché hudební nástroje Seznámení s Orffovým instrumentářem Rytmický doprovod jednoduchých písní	PV, TV - motorika
➤ Vnímat zvuky a reagovat na ně ➤ Rozlišovat, zda se jedná o hudební nebo nehudbní zvuk	Rozpoznávání hudebního a nehudbního zvuku	ŘV – sluchové vnímání
➤ Poslouchat velmi krátké známé a oblíbené písničky, říkadla v učitelově podání ➤ Poslouchat velmi krátké známé a oblíbené písně v podání ostatních žáků	Melodie a skladby určené dětem – poslech	ČT - poslech
➤ Zvládat klidné dýchání ➤ Mít navozen měkký hlasový začátek dle svých schopností	Zpěv písní s měkkým hlasovým začátkem Nácvik měkkého hlasového začátku	ŘV – měkký hlasový začátek, dechová, artikulační, fonační cvičení
➤ Dle svých možností reagovat na hudbu (pohybem různými částmi těla, výkřiky, úsměvem...) ➤ S pomocí učitele reagovat na hudbu	Pohybová improvizace na hudební doprovod	TV – pohyb na hudbu

HUDEBNÍ VÝCHOVA		II. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zpívat jednoduché, krátké písně ➤ Zpívat písně přiměřené individuálním schopnostem	Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu Hlasové, řečové, sluchové, dechové činnosti	ŘV – hlasové, řečové, sluchové, dechové činnosti
➤ Rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas ➤ Rozeznat tóny krátké - dlouhé	Rozpoznávání hudebního a nehudebního zvuku Krátký-dlouhý tón Mluvený-zpívaný hlas	ŘV – sluchová, dechová cvičení a hry, fonemický sluch
➤ Správně dýchat a vyslovovat při zpěvu dle jeho individuálních možností ➤ Správně a hospodárně dýchat a snažit se o co nejlepší výslovnost při zpěvu a při rytmicizaci říkadel	Hlasová, dechová, sluchová, řečová cvičení Rytmicizace říkadel Cvičení správné výslovnosti a délky dechu při zpěvu	ŘV – sluchové vnímání, přednes říkadel Individuální logopedie
➤ Vnímat poslech jednoduchých skladeb ➤ Udržet pozornost na poslech jednoduchých skladeb	Poslech jednoduchých skladeb a melodií – dětské skladby	ČT - poslech
➤ Být seznámen s vybranými rytmickými hudebními nástroji ➤ Poznat vybrané rytmické hudební nástroje	Nástroje Orffova instrumentáře Úlohy a hry s rytmickými nástroji	ŘV – měkký hlasový začátek, dechová, artikulační, fonační cvičení PV – manipulace s předměty
➤ Vnímat hudbu pohybem ➤ Propojit vlastní pohyb s hudbou	Pohybová improvizace na hudební doprovod, taneční hudbu	TV – pohyb na hudbu OSV - <i>psychohygienu</i>

II. stupeň

Všechny dílčí výstupy za III. a IV. období (7.- 8. ročník a 9.- 10. ročník) začínají spojením **žák by měl ...**

HUDEBNÍ VÝCHOVA		III. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět zvládat dech podle svých možností při zpěvu písní ➤ Správně vyslovovat dle svých možností texty písní i běžný mluvený projev	Dechové činnosti Zpěv písní Znalost textů písní, rozvíjení mluveného projevu	ŘV – hlasové, řečová, sluchové, dechové činnosti ČT – slovní zásoba Individuální logopedie OSV – komunikace
➤ Umět zazpívat na přiměřené úrovni lidovou píseň ➤ Umět zazpívat na přiměřené úrovni umělou píseň	Zpěv lidové i umělé písně Rozvíjení hudební paměti	PV, TV – motorika ŘV – fonemický sluch
➤ Zvládnout podle svých možností doprovod jednoduché písně na rytmické nástroje ➤ Umět využít rytmické nástroje při doprovodu jednoduchých písní a skladeb	Rytmická a instrumentální cvičení Hra na rytmické nástroje – doprovod jednoduchých písní	ŘV – sluchové vnímání TV - motorika
➤ Umět se dle svých schopností zaměřit na poslech hudby ➤ Zvládnout soustředění poslechu výběru vážné hudby	Poslech vážné hudby – z děl hudebních skladatelů Muzikoterapie	ČT - poslech
➤ Zvládnout některý z moderních disko tanců dle svých možností a schopností	Moderní tance Hudebně pohybové činnosti	TV – pohyb doprovázený hudbou

HUDEBNÍ VÝCHOVA		IV. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat správné dýchání při zpěvu a dbát na správnou výslovnost textů písní dle svých možností	Dechové činnosti Zpěv, texty písní Cvičení paměti – texty písní	ŘV – hlasové, řečová, sluchové, dechové činnosti ČT – slovní zásoba
➤ Pokusit se o sólový zpěv vzhledem ke svým individuálním možnostem ➤ - zazpívat lidovou a umělou píseň	Sólový zpěv lidové, umělé písně	PV, TV – motorika ŘV – fonemický sluch Individuální logopedie
➤ Umět si vybrat a využít k doprovodu písní rytmické nástroje dle svých schopností a dovedností	Instrumentální a rytmická cvičení Instrumentální doprovod k písním	ŘV – sluchové vnímání TV – motorika PV – manipulaci s předměty
➤ Dokázat se soustředit na hudbu a popsat prožitek dle svých možností a schopností	Poslech děl některých hudebních skladatelů Muzikoterapie Relaxace	ČT – poslech OSV - <i>psychohygiena</i>
➤ Zvládnout polkové taneční kroky dle svých možností a schopností ➤ Zvládnout valčíkové taneční kroky dle svých možností a schopností	Hudebně pohybové činnosti Taneční hry	TV – pohyb doprovázený hudbou

Vyučovací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu **Výtvarná výchova** dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na I. a II. stupni 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, ale také v celém areálu školy a venku.

Do vyučovacího předmětu výtvarná výchova jsou zařazena tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Dbá na správné zacházení se školními pomůckami
- Používá dostupné učební prostředky, pomůcky, nástroje, nářadí, programy a informačními technologie
- Odstraňuje všechny rušivé vlivy
- Zařazuje relaxační chvíle a střídá činnosti, aby se žáci nepřetěžovali
- Žáka neustále pozitivně motivuje
- Poskytuje žákům rady a pomoc, když ji potřebují
- Využívá pochvaly a povzbuzení při své práci
- Zařazuje do výuky hry, soutěže a procházky

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Rozvíjí sebeovládání, sebedůvěru, sebevědomí žáka
- Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě
- Uplatňuje žákovy znalosti v praxi a běžném životě
- Rozvíjí empatii, pozorovací schopnosti
- Předkládá reálný pohled na svět
- Vyzvedává přednosti žáka
- Uplatňuje zásady psychohygieny, psychoterapeutické hry

Kompetence komunikativní

Učitel

- Podporuje sebevědomí žáka
- Srozumitelně podávat veškeré informace s ohledem na možnosti každého žáka
- Respektuje sdělení, chování, reakce každého žáka
- Vhodně motivuje, vytváří klidnou atmosféru, podnětné prostředí
- Vede žáky nebát se projevit

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Společně s žáky navštěvuje společenské a kulturní akce
- Seznamuje žáka s pravidly slušného chování
- Rozvíjí prostorovou, pravolevou představivost
- Rozvíjí orientaci ve známém prostředí a blízkém okolí
- Zadává jednoduché samostatné úkoly dle možností žáka
- Zařazuje skupinové práce
- Vede žáka k pomoci ostatním
- Podporuje sebedůvěru a sebevědomí žáka

Kompetence občanské

Učitel

- Zapojuje do výuky pravidla slušného chování
- Učí žáky vnímat a pozorovat chování ostatních lidí kolem sebe
- Používá vhodné výukové materiály

Kompetence pracovní

Učitel

- Zdůrazňuje nutnost hygieny
- Vede žáka k samostatnosti
- Učí žáka nebát se říct si o pomoc
- Rozvíjí u žáka jemnou motoriku
- Názorně předvede daný úkol, dbá na správné provádění pracovní činnosti, dbá na dokončení práce
- Opakovaně vysvětluje postup při práci
- Vede žáka k pracovní kázni, vede žáka k soustředění na pracovní úkon
- Postupuje od nejjednoduššího, předkládá písemný nebo kreslený postup jako pomůcku
- Odbourává rušivé vlivy
- Učí žáka sebehodnocení
- Upozorňuje před každou činností na nebezpečí úrazu
- Dbá na dodržování přestávek, zařazuje relaxaci, odpočinek

I. stupeň

Všechny školní výstupy za I. a II. období (1.-3. ročník a 4.-6. ročník) začínají spojením **žák by měl . . .**

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		I. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládnout dle svých možností hygienu pracovního místa ➤ Umět držet výtvarné náčiní a pracovat s ním dle svých možností	Hygiena pracovního místa Pastelky, fixy, voskové pastely, křídly, vodové barvy, tempéry	PV, TV – hygiena, hygiena práce, motorika
➤ Rozpoznávat a pojmenovat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na jednoduchých příkladech	Kresba tvarově nenáročných předmětů Pojmenovávání předmětů	OSV – rozvoj schopností poznávání
➤ S pomocí učitele uplatňovat tvůrčí činnost ➤ Při práci použít své prožitky a fantazii dle svých schopností	Kresba tvarově nenáročných předmětů	ŘV – dramatizace, hry, rozvoj fantazie

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		II. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat s pomocí učitele základní dovednosti pro vlastní tvorbu	Malování, kreslení dle instrukcí	PV, TV – jemná motorika PS – grafomotorika
➤ Rozlišovat a pojmenovat linie, barvy a tvary, ➤ Porovnávat a třídit linie, barvy, tvary a objekty	Kresba předmětů vycházejících z kruhu (sněhulák), čtverce(kapesník), obdélníku(ručník, okno) a barvy	M, PV – barvy, práce s materiálem
➤ Orientovat ve svých zrakových, hmatových a sluchových vjemech ➤ Při tvorbě by měl používat zrakové, sluchové a hmatové vjemy, svou fantazii a prožitky	Kresba tvarově nenáročných předmětů.	ŘV – dramatizace, hry, rozvoj fantazie
➤ Vyjádřit dle svých schopností své pocity ➤ Vyjádřit dle svých schopností pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti	Barevné vyjádření svých pocitů pomocí malby	ČT, ŘV – vyjádření svých zážitků, pocitů na základě poslechu, přečteného, viděného

II. stupeň

Všechny dílčí výstupy za III. a IV. období (7.- 8. ročník a 9.- 10. ročník) začínají spojením **žák by měl ...**

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		III. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět zacházet s výtvarným materiálem ➤ Rozvíjet svoji výtvarnou schopnost pomocí různosti materiálu a barev	Užití pastelů, vodových barev, kříd. Práce s různými druhy papírů a přírodních materiálů	PV, TV – hygiena, hygiena práce, motorika, manipulace s materiálem
➤ Umět kreslit a malovat podle předlohy dle svých individuálních možností	Ukázky ilustrací K. Svolinského, J. Trnky, J. Čapka, J. Lady Kreslit a malovat dle jednoduchých předloh (zvířátka apod.)	ČT – čtení, poslech pohádek, básní Návštěva knihovny
➤ Při své práci využívat své fantazie ➤ Při tvorbě uplatňovat vzpomínky i nové zkušenosti	Vyjadřování vlastních pocitů kresbou a malbou	ŘV – dramatizace, hry, rozvoj fantazie
➤ Seznámit a využívat vhodné techniky pro danou tvorbu ➤ Využívat netradiční techniky a postupy práce při vlastní tvorbě	Využívání netradičních technik – ubrousková technika, vyškrabávání, rozfukávání, kašírování apod.	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA		IV. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Využívat ve své práci barvy a různé materiály-umět s nimi zacházet	Práce s vodovými a temperovými barvami, pastely, křídami. Práce s přírodninami a různými druhy papírů.	PV, TV – motorika, manipulace s materiálem
➤ Pracovat samostatně, podle vlastního tvůrčího záměru, využívat barvy, plochu	Vyžívání celé plochy papíru Hygiena prostředí Barevné ladění	PV –zásady BOZP
➤ Při své vlastní tvorbě využívat svých představ, dojmů, fantazie	Vyjadřování vlastních pocitů malbou a kresbou.	ČT, ŘV – vyjádření svých zážitků, pocitů na základě poslechu, přečteného, viděného
➤ Znat základní výtvarné techniky práce a činností ➤ Volit s dopomocí učitele vhodné postupy a prostředky k vyjádření	Využívat různé výtvarné techniky – koláž, kašírování, ubrousková technika, rozpíjení, rozfukávání apod.	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **ZDRAVOVĚDA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah předmětu **Zdravověda** poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní návyky, rozvíjí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Vyučovací předmět se vyučuje pouze na II. stupni, a to od 7. do 10. ročníku po jedné hodině týdně. Využili jsme 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá ve třídách, také ve školní knihovně a učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných a vhodných výukových programů a také formou exkurzí a sledováním naučných videoprogramů.

Do vyučovacího předmětu český jazyk a literatura jsou zařazena tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – OSV
Multikulturní výchova - MuV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Vede s žáky rozhovory, vysvětluje, co jim není jasné
- Procvičuje se žáky pravidla slušného chování
- Navazuje modelové situace
- Využívá situace ze života, učí žáka znát základní termíny, znaky a symboly, které využije v každodenním životě
- Neustále opakuje
- Používají dostupné učební prostředky, pomůcky, nástroje, programy a informačními technologie

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě
- Zavádí modelové situace
- Seznamuje žáka s pravidly společenského chování
- Uvádí vlastní příklad pedagogů
- Uplatňuje žákovy znalosti v běžném životě
- Vede rozhovory, vyprávění, společně řeší problémy
- Využívá dostupných výukových a mediálních materiálů a pomůcek
- Upevňuje důvěru a dobré vztahy: žák – učitel, žák – žák
- Seznamuje s celým pedagogickým sborem, metodikem prevence, výchovným poradcem
- Učí důležitá telefonní čísla (policie, hasiči, záchranka, linka důvěry)

Kompetence komunikativní

Učitel

- Rozvíjí slovní zásobu
- Náhorně a srozumitelně podává sdělení, zadává kontrolní otázky, aby si ověřil pochopení
- Co nejvíce používá názoru, pomůcek, dostupných výukových materiálů, počítače, DVD, radiomagnetofony, knihy
- Podporuje u žáků jejich názor, respektuje názor každého žáka, vyjadřuje i svoje názory k tématu
- Zavádí diskusní kroužky, zařazuje slovní hry, vede rozhovory s žáky
- Učí žáka obhájit svůj názor

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Využívá dostupných výukových a informačních materiálů
- Mluví s žáky o možném nebezpečí
- Navazuje modelové situace
- Spolupráce s metodikem prevence, výchovným poradcem a dalšími institucemi
- Pořádá besedy
- Snaží se o pochopení negativního vlivu rizikového chování
- Předchází projevům šikany
- Propaguje zdravý životní styl
- Nabízí každému žákovi nějakou vhodnou aktivitu, zálibu
- Vede žáka k pomoci ostatním

Kompetence občanské

Učitel

- Zapojuje do výuky pravidla slušného chování, připravuje videoprogramy s chováním ve společnosti
- Navštěvuje se žáky různé akce
- Zařazuje výchovné filmy, používá vhodné výukové materiály
- Opakovaně zdůrazňuje důležitost zdraví
- Využívá názorný obrazový materiál

Kompetence pracovní

Učitel

- Zdůrazňuje nutnost bezpečnosti a ochrany zdraví
- Vysvětluje význam hygieny při práci, vysvětluje význam čistoty v předcházení nemocí
- Vede žáky k ochraně životního prostředí
- Používá výukové materiály (DVD, video k BOZP)
- Provádí praktické ukázky a praktická cvičení žáků
- Upozorňuje před každou činností na nebezpečí úrazu
- Učí žáka respektovat pravidla

II. stupeň

Všechny školní výstupy v jednotlivých ročnících začínají spojením **žák by měl ...**

ZDRAVOVĚDA		7. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ vyprávět o soužití v rodině	Já a moje rodina Vztahy v rodině	ČaS – rodina, vztahy
➤ vyjmenovat některé základní životní potřeby	Základní životní potřeby Režim dne	ČaPř – denní režim
➤ znát svůj zdravotní stav ➤ vědět o zdravotním stavu svých vrstevníků	Já a moje zdraví	TV – lidské tělo, sport, zdraví, nemoci
➤ dodržovat návyky správného stravování	Zdravá výživa	ČaS – zdravý životní styl PV – zdravá výživa, vaření
➤ umět přivolat pomoc ➤ znát pojem konflikt ➤ dokázat komunikovat s neznámými lidmi	Bezpečné chování Komunikace mezi lidmi	OSV – <i>seberegulace a sebeorganizace</i>
➤ být seznamován pomocí výukových CD a DVD s různými formami soc.pat. jevů ➤ vyjmenovat některé rizikové jevy	Zdravý životní styl	ČaS – péče o občana
➤ znát pojem násilí ➤ dokázat vyjmenovat některé druhy násilí	Násilí a jeho důsledky	ČaS – péče o občana
➤ být přesvědčen o škodlivosti drog, kouření, alkoholu	Návykové látky	ČaPř – péče o občana
➤ nacvičovat a opakovat důležitá tel. čísla zpaměti	Ochrana člověka za mimořádných událostí	TV, PV , ČaS – ochrana člověka za mimořádných událostí
➤ vyjmenovat některé mimořádné události ➤ sledovat filmy jak se chovat v mimořádných situacích	Ochrana člověka za mimořádných událostí	TV, PV , ČaS – ochrana člověka za mimořádných událostí

ZDRAVOVĚDA		8. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ vyprávět o soužití s vrstevníky ve třídě	Já a moje třída	ČaS – rodina, vztahy ŘV - vyprávění
➤ být seznámen se zdravým životním stylem	Zdravý životní styl	ČaPř – denní režim
➤ znát a dodržovat hygienické návyky ➤ umět povědět o svých potížích a problémech	Já a moje zdraví	TV – lidské tělo, sport, zdraví, nemoci
➤ sestavit zdravý jídelníček (snídaně, oběd, večeře)	Zdravá výživa	ČaS – zdravý životní styl PV – zdravá výživa, vaření
➤ nacvičovat způsoby bezpečného chování ➤ znát pojem krizová situace ➤ rozpoznat nebezpečí ➤ znát rizika komunikace s neznámými lidmi	Bezpečné chování Komunikace mezi lidmi	 <i>MuV – lidské vztahy</i>
➤ znát vybrané písně, básně a povídky přibližující tuto problematiku a vzít si z těchto příběhů ponaučení	Bezpečné chování	ČaS – péče o občana
➤ sledovat filmy s touto problematikou ➤ vyprávět o násilí a vědět, že je to špatné	Násilí a jeho důsledky	ČaS – péče o občana
➤ ukázat na obrázkovém materiálu, které orgány jsou užíváním drog, pitím alkoholu a kouřením poškozovány	Návykové látky	ČaPř – péče o občana
➤ dokázat vyhledat důležitá tel. čísla v seznamu ➤ vypsát si důležitá tel. čísla a mít je při sobě	Ochrana člověka za mimořádných událostí	TV, PV , ČaS – ochrana člověka za mimořádných událostí
➤ nacvičovat jak se chovat při mimořádných událostech ➤ vyprávět o mimořádných událostech z blízkého okolí	Ochrana člověka za mimořádných událostí	TV, PV , ČaS – ochrana člověka za mimořádných událostí

ZDRAVOVĚDA		9. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ vyprávět o soužití s vrstevníky v místě bydliště	Já a moje bydliště	ČaS – rodina, vztahy
➤ naplňovat své základní životní potřeby v souladu se zdravým životním stylem	Zdravý životní styl Základní životní potřeby	ČaPř – denní režim
➤ mít povědomí o prevenci před nemocemi ➤ znát důležitost sportu pro zdraví	Já a moje zdraví	TV – lidské tělo, sport, zdraví, nemoci
➤ znát důsledky nesprávných stravovacích návyků	Zdravá výživa	ČaS – zdravý životní styl PV – zdravá výživa, vaření
➤ umět vhodně reagovat při konfliktu ➤ nacvičovat zvládání emocí, agrese (modelové situace) ➤ při hrách trénovat komunikaci s lidmi	Bezpečné chování Komunikace mezi lidmi	TV – hry, komunikace při hře ČaS – člověk ve společnosti OSV – <i>mezilidské vztahy</i>
➤ umět říci NE ➤ požádat o pomoc při pocitu ohrožení a ➤ vědět na koho se obrátit	Násilí a jeho důsledky	ČaS – péče o občana
➤ umět odsoudit i menší náznak násilí a brutality	Násilí a jeho důsledky	ČaS – péče o občana
➤ vyprávět o negativním vlivu drog, alkoholu a kouření na naše zdraví	Návykové látky	ČaPř – péče o občana
➤ nacvičovat přivolání pomoci telefonem (mobil, pevná linka, telefonní budka)	Ochrana člověka za mimořádných událostí	TV, PV , ČaS – ochrana člověka za mimořádných událostí OSV- <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>
➤ vědět na koho se v případě potřeby obrátit ➤ poslechnout odpovědnou osobu	Ochrana člověka za mimořádných událostí	TV, PV , ČaS – ochrana člověka za mimořádných událostí

ZDRAVOVĚDA		10. ročník
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Já a moje rodina Já a moje třída	ČaS – rodina, vztahy
➤ Chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve schodě se zdravím	Základní životní potřeby	ČaPř – denní režim
➤ Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže	Já a moje zdraví	TV – lidské tělo, sport, zdraví, nemoci
➤ Znat správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	Zdravá výživa	ČaS – zdravý životní styl PV – zdravá výživa, vaření
➤ Uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc	Bezpečné chování Komunikace mezi lidmi	OSV – <i>seberegulace a sebeorganizace</i>
➤ Uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	Návykové látky a další negativní jevy	ČaS – péče o občana
➤ Zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	Násilí a jeho důsledky	ČaS – péče o občana
➤ Vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví	Vliv návykových látek na naše zdraví	ČaPř – péče o občana
➤ Používat důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci	Ochrana člověka za mimořádných událostí	TV, PV , ČaS – ochrana člověka za mimořádných událostí
➤ Řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	Ochrana člověka za mimořádných událostí	TV, PV , ČaS – ochrana člověka za mimořádných událostí

Vyučovací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** umožňuje žákům aktivně využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu, k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů.

Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybového nadání, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení mohou být preventivně zařazována a využívána v hodinách tělesné výchovy všech žáků nebo jsou využívána pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Žákům s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina) škola současně nabízí *Zdravotní tělesnou výchovu*, jako alternativní formu tělesné výchovy, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení. Do Zdravotní tělesné výchovy jsou žáci zařazováni na doporučení lékaře.

Vyučovací předmět má časovou dotaci na I. stupni v 1. a 2. ročníku 3 hodiny týdně a ve 3. až 6. ročníku 4 hodiny týdně. Na II. stupni je týdenní časová dotace ve všech ročnících po 4 vyučovacích hodinách. Byla využita disponibilní časová dotace 4 hodiny na každém stupni.

Výuka probíhá většinou v prostorách třídy speciální školy, také je možné využít prostory tělocvičny a areálu místního stadionu a zahradu. Ve všech ročnících probíhá výuka i venku, v okolí školy a prostředí města, zejména pak při turistických vycházkách a relaxačních hodinách Tělesné výchovy.

Do vyučovacího předmětu tělesná výchova, v níž je zahrnuta i Zdravotní tělesná výchova, jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Neustále opakuje
- Vytváří stereotypy v učení
- Snaží se žáky udržet co nejdéle v pozornosti, mění často činnosti, zařazuje odpočinek, hry
- Spravedlivě hodnotí všechny žáky
- Vyhledává pro žáky podněty, kterými je zaujmou

Kompetence k řešení problému

Učitel

- Uplatňuje zásady psychohygieny, psychoterapeutické hry
- Vyzvedává přednosti žáka
- Vede rozhovory, společně řeší problémy

Kompetence komunikativní

Učitel

- Podporuje sebevědomí žáka
- Seznamuje žáka se základními pravidly komunikace v tělesné výchově
- Srozumitelně podávat veškeré informace s ohledem na možnosti každého žáka
- Rozvíjí sociální dovednosti
- Vede rozhovory s žáky
- Zařazuje taktilně-haptické komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Předává základní informace o prostředí
- Vede žáka k pomoci ostatním
- Učí základy společenského chování a pravidla slušného chování
- Předchází projevům šikany
- Propaguje zdravý životní styl
- Nabízí každému žákovi nějakou vhodnou aktivitu

Kompetence občanské

Učitel

- Zapojuje do výuky pravidla slušného chování
- Opakovaně zdůrazňuje důležitost zdraví
- Plánuje vycházky do přírody, vede žáky k lásce k přírodě
- Nacvičuje chování v krizových situacích (cvičný poplach)
- Formou her učí žáky základy první pomoci

Kompetence pracovní

Učitel

- Zdůrazňuje nutnost hygieny
- Vysvětluje význam čistoty v předcházení nemocí
- Vede žáka k samostatnosti, k dokončení
- Rozvíjí u žáka jemnou motoriku
- Názorně předvede daný úkol
- Dbá na správné provádění úkonu
- Postupuje od nejjednoduššího
- Navozuje příjemnou pracovní atmosféru

I. stupeň

Všechny školní výstupy za I. a II. období (1.-3. ročník a 4.-6. ročník) začínají spojením **žák by měl . . .**

TĚLESNÁ VÝCHOVA		I. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Seznámit se s různými pohybovými aktivitami ➤ Být vhodně motivován k pohybovým aktivitám	Motivace Pohybový režim Spontánní pohybové činnosti a hry Hudebně pohybové činnosti Rytmické činnosti Základy sportovních her	PV, VV – jemná, hrubá motorika, koordinace pohybu HV, ŘV – sluchové, dechové, rytmizační cvičení
➤ Seznámit se s přípravou k pohybové činnosti ➤ Zvládat podle pokynů a s pomocí učitele přípravu na pohybovou aktivitu	Příprava na cvičení Relaxační cvičení Uklidnění po zátěži, protahovací cvičení Správné držení těla	ŘV, HV – poslech, odpočinek, relaxace
➤ Seznámit se základními pokyny a povely ➤ Reagovat na základní pokyny a povely s asistencí učitele	Organizace v TV Komunikace v TV Smluvené signály a povely	<i>OSV – rozvoj schopností poznávání</i>
➤ Mít osvojenou prostorovou orientaci dle svých individuálních předpokladů ➤ Mít osvojeny základní pohybové lokomoce dle svých individuálních předpokladů	Koordinace Chůze – různé varianty Běh - krátké vzdálenosti, vytrvalostní běh Skoky – snožmo, poskoky, skok přes čáru, skok do dálky Lezení Házení a chytání Základy gymnastiky – cvičení na vybraném nářadí Plavání Turistika Pohyb na sněhu	PV, VV – jemná, hrubá motorika, koordinace pohybu, procházky po okolí HV, ŘV – sluchové, dechové, rytmizační cvičení
➤ Seznámit se se základními zásadami bezpečnosti při pohybových činnostech ➤ Seznámit se se základními hygienickými návyky při pohybových aktivitách	Zásady BOZP Hygiena při TV, osobní hygiena, vhodná obuv a oblečení	PV, VV – zásady BOZP

TĚLESNÁ VÝCHOVA		II. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Být motivován k pohybu ➤ Snažit o správné držení těla ➤ Zlepšovat svou tělesnou zdatnost	Motivace Správné držení těla Pohybový režim	PV, VV – jemná, hrubá motorika, koordinace pohybu HV, ŘV – sluchové, dechové, rytmizační cvičení
➤ Zvládat jednoduchá korektivní cvičení	Příprava na cvičení Relaxační cvičení Protahovací cvičení Koordinační, kompenzační cvičení	ŘV, HV – poslech, odpočinek, relaxace
➤ Provádět pohybové činnosti dle svých možností a schopností ➤ Rozvíjet základní pohybové dovednosti	Koordinace Chůze – různé varianty Běh - krátké vzdálenosti, vytrvalostní běh Skoky – snožmo, poskoky, skok přes čáru, skok do dálky Lezení Házení a chytání Základy gymnastiky – cvičení na vybraném nářadí Plavání Turistika Pohyb na sněhu	
➤ Rozumět základní tělocvičné terminologii ➤ Umět komunikovat v tělesné výchově s učitelem	Organizace v TV Komunikace v TV Smluvené signály a povely	ŘV – komunikace, rozvoj slovní zásoby
➤ Zvládat základní strečinkové, protahovací a relaxační prvky s pomocí učitele	Příprava na cvičení Relaxační cvičení Uklidnění po zátěži, Protahovací cvičení Koordinační, kompenzační cvičení	Během celého dne – relaxační chvílky
➤ Seznámen s pravidly her ➤ Zapojovat se do her a soutěží dle svých možností	Spontánní pohybové činnosti a hry Hudebně pohybové činnosti Rytmické činnosti Základy sportovních her	HV, ŘV – sluchové, dechové, rytmizační cvičení OSV – <i>spolupráce a soutěživost</i>
➤ Uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	Zásady BOZP Hygiena při Tv, osobní hygiena, vhodná obuv a oblečení	PV, VV – zásady BOZP

II. stupeň

Všechny dílčí výstupy za III. a IV. období (7.- 8. ročník a 9.- 10. ročník) začínají spojením **žák by měl ...**

TĚLESNÁ VÝCHOVA - činnosti ovlivňující zdraví		III. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Snažit o správné provedení a zdokonalení lokomoce a pohybových dovedností	Průpravná, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení Motivace	ŘV – didaktické hry
➤ Být vhodně motivován na pohybovou činnost	Motivace Pohybový režim Kondiční cvičení	ŘV – didaktické hry
➤ Zvládat základní strečinkové, protahovací a relaxační prvky	Příprava na cvičení Relaxační cvičení Uklidnění po zátěži, Protahovací cvičení Koordinační, kompenzační cvičení	ŘV, HV – poslech, odpočinek, relaxace OSV - <i>psychohygiena</i>
➤ Seznámit s bezpečným chováním v přírodě a v silničním provozu	Zásady BOZP Hygiena při Tv, osobní hygiena, vhodná obuv a oblečení	PV, VV, Zdravověda – zásady BOZP
➤ Znat zásady ošetření drobných poranění	První pomoc	PV, VV, Zdravověda – zásady BOZP

TĚLESNÁ VÝCHOVA - činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		III. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět se zařadit do her, soutěží s pomocí učitele ➤ Rozvíjet své pohybové dovednosti v rámci her, soutěží	Spontánní pohybové činnosti a hry Hudebně pohybové činnosti Základy sportovních her	ŘV, HV – sluchová, dechová, fonační cvičení
➤ Seznámit s různými druhy pohybových činností ➤ Vykonávat různé pohybové činnosti dle svých schopností	Koordinace Chůze – různé varianty, v řadě, skupině, dvojicích Běh - starty, krátké vzdálenosti na 10-16m, vytrvalostní běh, změny směru běhu, změny tempa Skoky – snožmo, poskoky, skok přes čáru, skok do dálky, Lezení Házení a chytání – hod míčkem, granátem Základy gymnastiky – cvičení na vybraném nářadí Turistika Pohyb na sněhu	PV, VV – jemná, hrubá motorika, koordinace pohybu, procházky po okolí HV, ŘV – sluchové, dechové, rytmizační cvičení

TĚLESNÁ VÝCHOVA - činnosti podporující pohybové učení		III. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Respektovat pravidla her a soutěží ➤ Respektovat spoluhráče a protihráče v rámci her a soutěží	Sportovní hry Základní pravidla her Tolerance, respekt k ostatním	ŘV – didaktické hry OSV – <i>spolupráce a soutěživost</i>
➤ Reagovat na smluvené signály, povely a gesta	Komunikace v Tv Povely, signály, gesta	ŘV - komunikace

TĚLESNÁ VÝCHOVA - činnosti ovlivňující zdraví		IV. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Snažit o správné provedení a zdokonalení lokomoce a pohybových dovedností ➤ Rozvíjet své pohybové schopnosti	Průpravná, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení Motivace Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových schopností	
➤ Být vhodně motivován na pohybovou činnost a její ukončení	Motivace Pohybový režim Kondiční cvičení	ŘV – didaktické hry Zdr – zdravý životní styl
➤ Uvědomovat nezbytnost kompenzačních a relaxačních technik ➤ Využívat a zvládat kompenzační a relaxační techniky	Příprava na cvičení Relaxační cvičení Uklidnění po zátěži, Protahovací cvičení Koordinační, kompenzační cvičení	ŘV, HV – poslech, odpočinek, relaxace
➤ Znat a uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu ➤ Uvědomovat si ohrožení zdraví při nevhodném chování v přírodě a v silničním provozu	Zásady BOZP Hygiena při Tv, osobní hygiena, vhodná obuv a oblečení	PV, VV, Zdravověda – zásady BOZP
➤ Znat zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc	První pomoc	PV, VV, Zdravověda – zásady BOZP

TĚLESNÁ VÝCHOVA - činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		IV. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět se zařadit do her, soutěží ➤ Uplatňovat své pohybové dovednosti v rámci her, soutěží, při rekreačních činnostech	Spontánní pohybové činnosti a hry Hudebně pohybové činnosti Základy sportovních her	ŘV, HV – sluchová, dechová, fonační cvičení <i>OSV – spolupráce s soutěživostí</i>
➤ Snažit se o správné provedení pohybové činnosti	Koordinace Chůze – různé varianty, v řadě, skupině, dvojicích Běh - starty, krátké vzdálenosti na 10-16m, vytrvalostní běh, změny směru běhu, změny tempa Skoky – snožmo, poskoky, skok přes čáru, skok do dálky, Lezení Házení a chytání – hod míčkem, granátem, vrh koulí Základy gymnastiky – cvičení na vybraném nářadí Turistika Pohyb na sněhu	PV, VV – jemná, hrubá motorika, koordinace pohybu, procházky po okolí

TĚLESNÁ VÝCHOVA - činnosti podporující pohybové učení		IV. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dodržovat pravidla her a soutěží ➤ Spolupracovat v rámci her a soutěží	Sportovní hry Základní pravidla her Tolerance, respekt, spolupráce	ŘV – didaktické hry <i>OSV – spolupráce a soutěživost</i>
➤ Orientovat se v základní terminologii ➤ Seznámen s významem sportu	Komunikace v Tv Povel, signály, gesta Sportovní soutěže	ŘV - komunikace

I. stupeň

Všechny školní výstupy za I. a II. období (1.-3. ročník a 4.-6. ročník) začínají spojením **žák by měl . . .**

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		I. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	Správné držení těla Speciální cvičení dle typu oslabení Relaxační, dechová cvičení	PV, VV – jemná a hrubá motorika, koordinace pohybu, manipulace s předměty PS- grafomotorika Relaxační chvílky po celý den
➤ Zaujímat správné základní cvičební polohy	Speciální cvičení dle typu oslabení Koordinační cvičení	PV, VV – jemná a hrubá motorika, koordinace pohybu, manipulace s předměty PS- grafomotorika
➤ Zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Pohybové činnosti s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni postižení	PV, VV – jemná a hrubá motorika, koordinace pohybu, manipulace s předměty PS- grafomotorika

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		II. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládat základní techniku speciálních cvičení, korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	Správné držení těla Speciální cvičení a pohybové činnosti dle typu oslabení Relaxační, dechová, Koordinační cvičení	PV, VV – jemná a hrubá motorika, koordinace pohybu, manipulace s předměty PS- grafomotorika Relaxační chvílky po celý den

II. stupeň

Všechny dílčí výstupy za III. a IV. období (7.- 8. ročník a 9.- 10. ročník) začínají spojením **žák by měl ...**

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		III. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Opakovaným cvičením rozvíjet vytrvalost ➤ Motivován k cvičení	Denní a pohybový režim z pohledu zdravotního oslabení Motivace Soustředění	<i>OSV – rozvoj schopností poznávání</i>
➤ Být seznámen s cviky, které jsou pro něj vhodné a které ne ➤ Snažit o optimální provedení cvičení	Speciální cvičení a pohybové činnosti dle typu oslabení Relaxační, dechová, Koordinační cvičení Výdrž a správnost provedení cviku	PV, VV – jemná a hrubá motorika, koordinace pohybu, manipulace s předměty PS- grafomotorika HV, RV – relaxace, sluchová, dechová, fonační cvičení

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		IV. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení	Motivace Soustředění Výdrž a správnost provedení cviku	
➤ Zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení	Speciální cvičení a pohybové činnosti dle typu oslabení Relaxační, dechová, Koordinační cvičení	PV, VV – jemná a hrubá motorika, koordinace pohybu, manipulace s předměty PS- grafomotorika HV, RV – relaxace, sluchová, dechová, fonační cvičení

Vyučovací předmět: **PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah předmětu **Pracovní vyučování** zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků a tím přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Obsah předmětu je rozdělen na tematické okruhy :

- *Sebeobsluha*
- *Práce s drobným materiálem)*
- *Práce montážní a demontážní*
- *Pěstitelské práce*
- *Práce v domácnosti*
- *Práce s technickými materiály (II. stupeň)*

Způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách, možnostech školy a schopnostech žáků. Učivo celého předmětu je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám.

V 1. až 3. ročníku má předmět časovou dotaci 3 hodiny, ve 4. až 6. ročníku 4 hodiny, v 7. a 8. ročníku 5 hodin a v 9. a 10. ročníku 6 hodin týdně. Nebyla použita žádná disponibilní hodina.

Výuka probíhá ve třídách, starší ročníky mají k dispozici dvě školní dílny. Pro pěstitelské práce je užíván školní pozemek, často i okolí školy. Dobře vybavená je školní cvičná kuchyně.

Do vyučovacího předmětu pracovní výchova jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Environmentální výchova – EV

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- Žáka neustále pozitivně motivuje
- Mění činnosti
- Dělá výuku pro dítě zajímavou
- Poskytuje žákům rady a pomoc, když ji potřebují
- Odstraní všechny rušivé vlivy
- Neustále opakuje
- Vytvoří stereotypy v učení
- Snaží se žáky udržet co nejdéle v pozornosti, mění často činnosti, zařazuje odpočinek, hry
- Učí žáky pracovat s učebními materiály a pomůckami
- Dbá na správné zacházení se školními pomůckami, maximální využití

Kompetence komunikativní

Učitel

- Podporuje sebevědomí žáka
- Srozumitelně podávat veškeré informace s ohledem na možnosti každého žáka
- Zadává kontrolní otázky, aby si ověřil pochopení
- Zadané úkoly kontroluje po jednotlivých krocích
- Vhodně motivuje, vytváří klidnou atmosféru, podnětné prostředí
- Vede žáky nebát se projevit

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Zařazuje skupinové práce
- Vede žáka k pomoci ostatním
- Seznamuje žáka se školním řádem
- Vytváří společně se žáky pravidla slušného chování ve třídě, skupině

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- Rozvíjí sebeovládání, sebedůvěru, sebevědomí žáka
- Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě

Kompetence pracovní

Učitel

- Rozvíjí u žáka jemnou motoriku
- Náznorně předvede daný úkol, předvádí prakticky jednotlivé kroky při práci, postupuje od nejjednoduššího, předkládá písemný nebo kreslený postup jako pomůcku
- Dbá na správné provádění pracovní činnosti, dbá na dokončení práce
- Opakovaně vysvětluje postup při práci, vhodně motivuje žáka k práci
- Radí žákům a dává jim možnost výběru
- Vede žáka k pracovní kázni, vysvětluje význam hygieny při práci
- Vede žáky k samostatnosti, vede žáka ke spolupráci s ostatními
- Střídá pracovní činnosti, zařazuje relaxaci a odpočinek
- Používá dílčí hodnocení, učí žáka sebehodnocení
- Učí žáka respektovat pravidla
- Organizuje výstavku prací

Kompetence občanské

Učitel

- Učí žáky vnímat a pozorovat chování ostatních lidí kolem sebe, uvádí příklady ze života
- Používá vhodné výukové materiály, využívá názorný obrazový materiál
- Opakovaně zdůrazňuje důležitost zdraví
- Vede žáky k lásce k přírodě, plánuje vycházky do přírody
- Nacvičuje chování v krizových situacích (cvičný poplach)
- Demonstruje žákům varovné signály a učí je žáky poznávat

I. stupeň

Všechny školní výstupy za I. a II. období (1.-3. ročník a 4.-6. ročník) začínají spojením **žák by měl . . .**

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – sebeobsluha		I. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zvládnout základní hygienické návyky s asistencí učitele ➤ Zvládnout základní sebeobslužné činnosti s asistencí učitele	Základní hygienické návyky, osobní hygiena	TV,VV – hygiena při sportu, při práci, sebeobsluha, motorika
➤ Zvládnout oblékání a svlékání oděvu ➤ Zvládnout obouvání	Svlékání a oblékání oděvu, skládání oděvu, obouvání	TV - sebeobsluha
➤ Vědět, kde mají věci své místo ➤ Udržovat pořádek s pomocí učitele	Péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí	VV – pořádek, úklid pracovního místa

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce s drobným materiálem		I. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev ➤ Určit co je velké-malé, kulaté-hranaté, černobílé-barevné	Různé drobné materiály a jejich užití	VV – kresba, malba M – rozlišování podle vlastností OSV – rozvoj schopností poznávání
➤ Seznámit se základními manuálními dovednostmi při práci s jednoduchými materiály ➤ Zvládat základní manipulaci s pomůckami pro práci s drobným materiálem s pomocí učitele	Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	VV – různé materiály, pomůcky
➤ Seznámit se s jednoduchými postupy při výrobě různých předmětů ➤ Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z netradičních materiálů s pomocí učitele	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla; užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů Keramika	TV, VV – motorika, manipulace s předměty
➤ Snažit se udržet pozornost při prezentaci slovního návodu ➤ Pracovat podle slovního návodu s pomocí učitele	Návod výroby výrobku	ŘV – komunikace, soustředění, pozornost, poslech

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce montážní a demontážní		I. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Seznámit se různými druhy stavebnic	Stavebnice, plošné, prostorové; sestavování jednoduchých modelů	M – třídění materiálů podle vlastností, počtu

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – pěstitelské práce		I. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Učit se vnímat předměty a činnosti v přírodě kolem sebe	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo	Člověk a jeho svět – rostliny, ovoce a zelenina <i>EV – základní podmínky života</i>
➤ Seznámit s péčí o rostliny v bytě	Pěstování pokojových rostlin, podmínky pro pěstování	Člověk a jeho svět - rostliny
➤ Seznámit se s lehkým zahradním náčiním	Zásady bezpečné práce s rostlinami; lehké zahradní náčiní	Člověk a jeho svět – rostliny, roční období, změny v přírodě

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce v domácnosti		I. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ umět rozdat prostírání a narovnat ho na stole ➤ nachystat talíře a příbory na stůl	Stolování; jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	ŘV – didaktické hry, dramatizace
➤ zapojit se do přípravy jednoduchého pokrmu studené kuchyně za dohledu a pomoci učitele	Příprava jednoduchého pokrmu studené kuchyně; potraviny, výběr, nákup a skladování potravin	PV – cesta na nákup
➤ dokázat sedět při jídle ➤ jíst správně příborem ➤ dodržovat zásady slušného chování při jídle	Stolování; jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	Člověk a jeho svět – pravidla slušného chování
➤ vědět, kde se ve škole nachází školní cvičná kuchyň ➤ spojit obrázek kuchyňského vybavení s reálným předmětem	Základní vybavení kuchyně; práce s drobným kuchyňským náčiním, bezpečnost při zacházení s kuchyňskými pomůckami	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ dodržovat osobní hygienu při práci v kuchyni	Osobní hygiena při práci v kuchyni; drobné úklidové práce, utírání prachu, mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání prachu	TV, VV – hygiena při práci, motorika, manipulace

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – sebeobsluha		II. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dbát na upravený zevnějšek ➤ Dbát na své osobní věci	Péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí	TV, VV, ČaJS – hygiena při sportu, při práci, sebeobsluha, motorika
➤ Udržovat svoje oblečení v čistotě ➤ Udržovat obuv v čistotě	Běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění	TV, ČaJS - sebeobsluha
➤ Rozlišovat vhodné oblečení podle ročního počasí ➤ Rozlišovat vhodné oblečení při různých činnostech	Zásady účelného oblékání	VV – pořádek, úklid pracovního místa

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce s drobným materiálem		II. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů s pomocí učitele ➤ samostatně pracovat podle předlohy se slovní pomocí učitele	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	VV – kresba, malba M – rozlišování, třídění podle vlastností TV – motorika, koordinace pohybu
➤ Využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii, prvky lidových tradic	Lidové zvyky, tradice, řemesla; užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů	VV – různé materiály, pomůcky
➤ Seznámit se s vlastnostmi různých druhů materiálů ➤ Umět používat různé pracovní pomůcky, nástroje a náčiní při práci s drobným materiálem	Různé drobné materiály a jejich užití; pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití Keramika	TV, VV – motorika, manipulace ss předměty
➤ Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ Udržovat pořádek na pracovním místě	Pořádek na pracovním místě, zásady hygieny a BOZP	ŘV – komunikace, soustředění, pozornost, poslech ČaJS – hygiena, sebeobsluha

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce montážní a demontážní		II. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Seznámit se s jednoduchou montáží a demontáží stavebnice	Jednoduchá montáž a demontáž stavebnice	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ Seznámit se s existencí slovních návodů a předloh, podle kterých se dá pracovat	Práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy	ŘV - poslech
➤ Spojovat jednoduché předměty s pomocí učitele	Montáž a demontáž jednoduchých předmětů	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ Udržovat pořádek na svém pracovním místě	Pořádek na pracovním místě, zásady hygieny a BOZP	TV, VV – zásady BOZP, hygiena při práci ČaJS – hygiena, sebeobsluha

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – pěstitelské práce		II. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Seznámit se s tím, co potřebují rostliny k životu (voda, teplo, světlo, půda, vzduch)	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo	ČaJS – rozmanitost přírody
➤ Naučit se přiměřeně zalévat, vymývat misky, kypřit půdu, omývat listy	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo	ČaJS – rozmanitost přírody
➤ Seznámit se s pracovním náčiním (podle druhu činnosti)	Pracovní náčiní (podle druhu činnosti)	ČaJS – rozmanitost přírody
➤ Naučit se rozeznávat nejvíce pěstované pokojové rostliny a nejvíce vyskytující se venkovní rostliny	Pěstování rostlin na zahradě Pěstování pokojových rostlin, podmínky pro pěstování Zásady bezpečné práce s rostlinami	VV – obrázky Návštěva knihovny – obrázkové knihy, encyklopedie ČaJS – rozmanitost přírody
➤ Dbát na správnou úroveň při práci na zahradě a být poučen o možnostech úrazu při práci s jednotlivým nářadím, dbát na hygienu během prací i po ní.	Zásady bezpečné práce s rostlinami	TV, VV - BOPZ

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce v domácnosti		II. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ orientovat se v kuchyňském prostředí	Základní vybavení kuchyně, kuchyňské prostředí	ŘV – slovní zásoba
➤ za dohledu a pomoci učitele připravit jednoduché pohoštění studené kuchyně	Pohoštění studené kuchyně	
➤ vyjmenovat některé zdravé potraviny	Potraviny, výběr, nákup a skladování potravin	Člověk a jeho svět – pravidla slušného chování
➤ nacvičovat při hrách roli hosta i hostitele	Role hosta Role hostitele	ŘV – dramatizace Zdravověda - Vztahy
➤ vědět k čemu slouží vybrané jednoduché kuchyňské nástroje	Práce s drobným kuchyňským náčiním, bezpečnost při zacházení s kuchyňskými pomůckami	TV, VV – hygiena při práci, motorika, manipulace s předměty
➤ znát jednoduché prvky úklidu	Drobné úklidové práce, utírání prachu, mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání prachu	TV, VV – hygiena při práci, motorika, manipulace s předměty
➤ dodržovat pořádek a čistotu na svém pracovním místě ➤ dbát na osobní hygienu ➤ mít povědomí o možných nebezpečích v kuchyni	Pořádek a čistota pracovního místa Zásady hygieny a BOZP v domácnosti	TV, VV, Zdravověda - BOPZ

II. stupeň

Všechny dílčí výstupy za III. a IV. období (7.- 8. ročník a 9.- 10. ročník) začínají spojením **žák by měl ...**

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce s technickými materiály		III. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Rozlišovat různé druhy dřeva ➤ Rozlišovat různé druhy kovu a plechu	Různé druhy dřeva Různé druhy kovu a plechu	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ Získat základní vědomosti o dřevě, hlině, nástrojích a pracovních postupech používaných při opracovávání dřeva, hlíny ➤ Získat základní vědomosti o kovu a plechu, nástrojích a pracovních postupech používaných při opracovávání kovu a plechu	Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy; materiály, vlastnosti, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Keramika	ŘV – poslech TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu – dřevo ➤ Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu – kov a plech	Jednoduché pracovní operace a postupy (dřevo, kov a plech)	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ Znat jednoduché pracovní postupy	Jednoduché pracovní operace a postupy	Výukové programy
➤ Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky při opracovávání dřeva, kovu a plechu	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování dřeva, kovu a plechu	VV – kresba, malba
➤ Dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	Obecné zásady hygieny a BOZP Hygiena a BOZP s nástroji a nářadím	TV, VV – zásady BOZP, hygiena při práci

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce montážní a demontážní		III. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Zkoušet pod vedením učitele sestavit jednoduchý model	Sestavování jednoduchého modelu	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ Seznámit se s principy montáže a demontáže stavebnice ➤ Ovládat prvky jednoduché montáže a demontáže stavebnice	Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ Znat funkčnost vybraných předmětů ➤ Pochopit princip a potřebu provádění údržby	Údržba jednoduchých předmětů	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ Seznámit se se zásadami bezpečnosti a hygieny práce ➤ Pod kontrolou učitele dodržovat primární základy bezpečnosti a hygieny práce	Hygiena a BOZP	TV, VV – zásady BOZP, hygiena při práci

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce pěstitelské		III. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Umět správně postupovat při setí rostlin podle daného postupu ➤ Umět se správně věnovat rostlinám, které začínají růst	Základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy; výživa rostlin	Člověk a příroda – rostliny, houby, stavba těla rostlin
➤ Umět pravidelně zalévat květiny ve třídě, utírat z nich prach	Okrasné rostliny, pokojové květiny, péče o ně	Člověk a příroda – rostliny, roční období
➤ Vědět, jak se připravuje zem na výsev ➤ Znat postup při setí, sázení zeleniny, přísad	Základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy; setí, sadba, výživa rostlin	Člověk a příroda – rostliny, houby, roční období <i>EV – základní podmínky života</i>
➤ Vědět, které nářadí se k čemu používá-hrabání, kopání atd.	Nářadí pro práci na zahradě	VV – malba, kresba nářadí
➤ Bezpečně poznat na obrázku běžné druhy ovoce ➤ Podle chuti poznat běžné druhy ovoce	Ovoce, druhy ovoce, způsob pěstování drobného ovoce, skladování, konzervování	Člověk a příroda – rostliny, ovoce, zelenina VV – kresba, malba ovoce, zeleniny
➤ Na obrazovém materiálu poznat vybrané léčivé rostliny ➤ Vědět, jaký nám léčivé rostliny přinášejí užitek ➤ Vědět, které rostliny jsou jedovaté, jaké je jejich nebezpečí	Léčivé rostliny, koření, pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; alergie	Člověk a příroda – léčivé, jedovaté rostliny Zdravověda – zdravý životní styl
➤ Poznat domácí zvířata, znát jejich názvy, čím se živí, jaký mají pro nás přínos ➤ Vědět, kde se můžou setkat s chovem zvířat, jak je o ně postaráno	Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty	Člověk a příroda – zvířata
➤ Znat základní zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	základní zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	TV, VV, Zdravověda – BOPZ

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce v domácnosti		III. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ být seznámen se základními činnostmi v domácnosti – praktické ukázky ➤ zkoušet jednoduché pracovní postupy základních činností v domácnosti formou her a modelových situací	Údržba a úklid v domácnosti, úklidové prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; práci a čisticí prostředky a zacházení s nimi	ŘV – tématické hry TV – koordinace pohybu, manipulace s předměty Zdravověda – zdraví, ochrana člověka
➤ být seznámen s vybranými prostředky používanými v domácnosti ➤ poznat vybrané prostředky pro práci v domácnosti	Vybrané prostředky používané v domácnosti Vybrané prostředky pro práci v domácnosti	ŘV – slovní zásoba
➤ pojmenovat vybrané druhy kuchyňského inventáře a ukázat je v kuchyni ➤ za dohledu učitele používat vybrané druhy kuchyňského inventáře	Kuchyně, základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu, kuchyňský inventář	TV, Zdravověda – zásady BOZP
➤ rozlišit zdravé a škodlivé potraviny pro lidský organismus ➤ nacvičovat přípravu zdravých pokrmů ve školní kuchyni za pomoci učitele	Příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy	ŘV – dramatizace Zdravověda – zdraví, zdravý životní styl, nemoci OSV – <i>spolupráce a soutěživost</i>
➤ pamatovat na principy správného stolování v každodenním životě ➤ dokázat prostřít stůl na snídani, oběd a večeři	Principy správného stolování v každodenním životě	Člověk a společnost – zásady slušného a společenského chování
➤ být opakovaně poučován o základních hygienických a bezpečnostních pravidlech a předpisech při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky ➤ vyjmenovat některá důležitá pravidla a předpisy	Elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem	TV, VV – hygiena při práci, motorika, manipulace s předměty Člověk a příroda – poznatky z fyziky

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce s technickými materiály		IV. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Rozlišovat různé druhy skla a plastu	Různé druhy skla a plastu	VV – práce s materiály, tvary, objekty
➤ Získat základní vědomosti o sklu a plastu, hlině, nástrojích a pracovních postupech používaných při opracovávání skla, plastu, hlíny	základní vědomosti o sklu a plastu, nástrojích a pracovních postupech používaných při opracovávání skla a plastu Keramika	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace VV – práce s materiály, tvary, objekty
➤ Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu – sklo a plast	vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu – sklo a plast	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace ŘV - rozhovor
➤ Mít představu o jednoduchých pracovních návodech	Jednoduché pracovní návody	Výukové programy
➤ Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky při opracovávání skla a plastu	vhodné pracovní nástroje a pomůcky při opracovávání skla a plastu	VV – kresba, malba
➤ Dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	TV, VV – zásady BOZP, hygiena při práci

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce montážní a demontážní		IV. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Sestavit sám velmi jednoduchý model	velmi jednoduchý model	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ zvládnout jednoduchou montáž a demontáž stavebnice	jednoduchá montáž a demontáž stavebnice	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ S pomocí učitele provádět jednoduchou údržbu	jednoduchá údržba	TV, VV – motorika, manipulace s předměty, koordinace
➤ Samostatně dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	TV, VV – zásady BOZP, hygiena při práci

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce pěstitelské		IV. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ Dbát o správný a dobrý vzhled rostoucích rostlin, pečovat o ně	Zelenina, osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny	Člověk a příroda – rostliny, houby, stavba těla rostlin
➤ Dle svých možností dokázat vyzdobit místo květinami ➤ Umět přesadit pokojovou rostlinu	Okrasné rostliny, pokojové květiny, péče o ně, aranžování, přesazování	Člověk a příroda – rostliny, roční období
➤ Znat a vědět o důležitosti okopávání, pletí, závlahy rostlin	Základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy; výživa rostlin	Člověk a příroda – rostliny, houby, roční období
➤ Umět správně zacházet s pracovním náradím	Pracovní nářadí, zásady hygieny a BOZP na zahradě	VV – malba, kresba nářadí
➤ Poznat běžné druhy ovoce i jejich stromy	Ovoce, druhy ovoce, způsob pěstování drobného ovoce, skladování, konzervování	Člověk a příroda – rostliny, ovoce, zelenina VV – kresba, malba ovoce, zeleniny

➤ Umět v přírodě vyhledat některé léčivky a poznat některé jedovaté rostliny	některé léčivky některé jedovaté rostliny	Člověk a příroda – léčivé, jedovaté rostliny Zdravověda – zdravý životní styl
➤ Znat nebezpečí z kontaktu s cizím zvířetem-zásady	nebezpečí z kontaktu s cizím zvířetem-zásady	Člověk a příroda - zvířata
➤ Znat základní zásady hygieny pro práci na zahradě i zásady bezpečnosti	základní zásady hygieny pro práci na zahradě i zásady bezpečnosti	TV, VV, Zdravověda - BOPZ

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – práce v domácnosti		IV. období
Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
➤ zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti důležité pro praktický život	jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti důležité pro praktický život	ŘV – tématické hry, dramatizace TV – koordinace pohybu, manipulace s předměty Zdravověda – zdraví, ochrana člověka
➤ vědět na co se vybrané prostředky v domácnosti používají	Údržba a úklid v domácnosti, úklidové prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi	ŘV – slovní zásoba Výukové programy Člověk a příroda – poznatky z chemie
➤ za pomoci učitele obsluhovat vybrané spotřebiče	Elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem	TV, Zdravověda – zásady BOZP Člověk a příroda – poznatky z fyziky
➤ zvládnout připravit jednoduchý zdravý pokrm za dohledu učitele	Příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy	ŘV – dramatizace Zdravověda – zdraví, zdravý životní styl, nemoci OSV – <i>rozvoj schopností poznávání</i>
➤ sledovat demonstraci obsluhy u stolu a nacvičovat vybrané prvky obsluhy	Obsluha u stolu Vybrané prvky obsluhy	Člověk a společnost – zásady slušného a společenského chování
➤ dbát na hygienu a bezpečnost práce v kuchyni a domácnosti	hygiena a bezpečnost práce v kuchyni a domácnosti	TV, VV – hygiena při práci, motorika, manipulace s předměty Člověk a příroda – poznatky z fyziky

6. Hodnocení žáků

Obecné zásady hodnocení

- Hodnocení žáků upravuje vyhláška č. 48/2005 Sb.
- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu (co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dál)
- Nehodnotíme chování ani osobu žáka, ale konkrétní ověřovaný jev
- Při hodnocení přihlížíme k individuálním schopnostem, mentální úrovni žáka a momentální situaci
- Učitel při hodnocení uplatňuje pedagogický takt
- U průběžného hodnocení používáme různé formy od klasifikace, přes slovní hodnocení až po sebehodnocení
- Na vysvědčení používáme slovní hodnocení
- Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě
- Předměty s výchovným zaměřením – řečová výchova, hudební výchovy, výtvarná výchova, tělesná výchova, zdravotní výchova
- Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (kombinované postižení) na naší škole jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu
- Za první pololetí můžeme vydat žákovi výpis z vysvědčení, za druhé pololetí vysvědčení
- Zákonné zástupce informuje třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů o prospěchu a chování žáka průběžně prostřednictvím žákovské knížky nebo deníčku a na rodičovských schůzkách (po dohodě kdykoliv)

Kritéria pro hodnocení vědomostí:

- **výkon žáka**, přičemž přihlížíme k:
 - zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních a mentálních možností a schopností žáka
 - schopnosti vykonávat činnosti
 - originalitě (kreativitě)
 - dodržení tématu
 - dodržení postupu
 - snaze
 - aktivitě
 - domácí přípravě

Pravidla

- Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků upravuje školní řád
- Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:
1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný
(viz tabulka slovního hodnocení v jednotlivých předmětech)

Kritéria pro hodnocení dovedností:

- **dovednost žáka**, přičemž přihlížíme k:
 - samostatnosti
 - spolupráci
 - schopnosti vzájemné pomoci
 - úrovni komunikace
 - schopnosti poradit si s problémem nebo úkolem, hledat řešení
 - postoji k práci, učivu
 - schopnosti respektovat pravidla, společenské a školní normy

Formy ověřování vědomostí a dovedností

- jednoduché písemné práce
- jednoduché slohové práce
- primární testy
- jednoduché diktáty
- ústní zkoušení
- grafické, praktické a pohybové zkoušky
- domácí úkoly
- zpracování prací k danému tématu (např. obrázky)
- úprava sešitů
- aktivní práce navíc (např. pomoc učiteli)
- projektové a skupinové práce
- soustavné pozorování žáka

Sebehodnocení

Na 1. i 2. stupni probíhá sebehodnocení žáků ústně, gesty nebo obrázky.

Ověřování klíčových kompetencí

Ke konci 6. roku školní docházky a v prvním pololetí 9. roku školní docházky probíhá průběžně na základě pozorování žáka v procesu výuky a formou projektových dnů. Třídní učitel vypracuje písemnou zprávu nebo výstupní hodnocení.

Hodnocení chování žáka

Pravidla pro hodnocení výsledků chování žáků upravuje školní řád. Hodnocení žáka se odvíjí od dodržování školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími na pedagogické radě. Využívá se tří stupňů hodnocení:

1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé

Tabulka slovního hodnocení

Čtení

- 1 – čte samostatně, popřípadě s malou pomocí, s plným porozuměním textu, případně obsahu
- 2 – čte s pomocí, pomoc při čtení i porozumění obsahu
- 3 – čte pouze s trvalou pomocí a podrobnými instrukcemi
- 4 – čte s velkými obtížemi i při výrazné pomoci
- 5 – učivo celkově nezvládá

Psaní

- 1 – píše úhledně a čitelně
- 2 – píše s částečnou pomocí
- 3 – píše s trvalou pomocí a podrobnými instrukcemi, napodobuje tvary písmen a slov
- 4 – píše s velkými obtížemi, jde zejména o grafomotorická cvičení
- 5 – učivo celkově nezvládá

Matematika

- 1 – počítá samostatně, popřípadě s malou pomocí a drobnými chybami
- 2 – počítá s pomocí
- 3 – počítá pouze s trvalou pomocí a podrobnými instrukcemi
- 4 – počítá s velkými obtížemi i při výrazné pomoci
- 5 – učivo celkově nezvládá

Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Zdravověda

- 1 – učivu rozumí, reprodukuje s malými nepřesnostmi, vyjadřuje se samostatně případně s malou pomocí
- 2 – učivu rozumí, ale nedokáže se přesně vyjádřit, na otázky odpoví
- 3 – v pochopení učiva má větší nedostatky, pracuje s trvalou pomocí a podrobnými instrukcemi
- 4 – učivo chápe s velkými obtížemi i při výrazné pomoci učitele
- 5 – učivo celkově nezvládá

Informatika

- 1 – učivu rozumí, má zájem o počítač a práci na něm, pracuje samostatně případně s malou pomocí učitele
- 2 – učivu rozumí, na otázky odpoví, pracuje s pomocí učitele
- 3 – v pochopení učiva má větší nedostatky, pracuje s trvalou pomocí a podrobnými instrukcemi
- 4 – učivo chápe s velkými obtížemi i při výrazné pomoci učitele
- 5 – učivo celkově nezvládá

Pracovní vyučování a Výtvarná výchova

- 1 – je tvořivý a pracuje s malou pomocí
- 2 – při práci vyžaduje vedení
- 3 – při práci vyžaduje pomoc, pracuje s podrobnými instrukcemi
- 4 – pracuje s velkými obtížemi i při výrazné pomoci učitele
- 5 – učivo celkově nezvládá

Tělesná výchova

- 1 – je obratný, popřípadě méně obratný, ale snaží se
- 2 – snaží se cvičit podle svých možností, vyžaduje vedení
- 3 – je neobratný, vyžaduje výraznou pomoc s podrobnými instrukcemi
- 4 – cvičí s velkými obtížemi i při výrazné pomoci učitele
- 5 – ke cvičení nemá vztah, nesnaží se, cvičení nezvládá ani při plné pomoci učitele

Hudební výchova

- 1 – rád a pěkně zpívá, má dobrý sluch
- 2 – rád zpívá a poslouchá hudbu, aktivně se zapojuje, snaží se
- 3 – zpívá rád, ale neudrží melodii a ani rytmus, vyžaduje pomoc a podrobné instrukce
- 4 – k hudbě má vztah, snaží se, zpěv ale nezvládá
- 5 – k hudbě nemá vztah, nesnaží se, zpěv nezvládá ani při plné pomoci učitele

7. Autoevaluace

Cílem autoevaluace je zhodnotit práci školy z různých úhlů pohledu a zjištěné nedostatky využít ke zlepšení celkové práce.

8. Přílohy

- a. Klíčové kompetence – výchovně vzdělávací strategie
- b. Metody, formy a aktivity
- c. Průřezová témata

a. Klíčové kompetence – výchovně vzdělávací strategie

Kompetence komunikativní		
Na konci základního vzdělávání žák	Co dělají učitelé	Hlavní realizační formy, metody a aktivity
Komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svých schopnostem	▪ Rozvíjí slovní zásobu ▪ Podporuje sebevědomí žáka ▪ Vhodně motivuje, vede žáka nebát se komunikovat, projevit své názory ▪ Navozuje modelové situace ▪ Pomáhá překonávat strach z komunikace z jinými lidmi ▪ Seznamuje žáka se základními pravidly komunikace	B, D, Hr, K, Mtd, Oo, P, Po, Poh, Pop, Pp, PsI, Rm, Rř, V, Vm,
Rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností	▪ Srozumitelně podávat veškeré informace s ohledem na možnosti každého žáka ▪ Náznorně a srozumitelně podává sdělení ▪ Zadává kontrolní otázky, aby si ověřil pochopení ▪ Zadané úkoly kontroluje po jednotlivých krocích ▪ Respektuje sdělení, chování, reakce každého žáka ▪ Ověřuje pochopení a porozumění sdělení	B, D, Hr, K, Mtd, Oo, P, Po, Poh, Pop, Pp, PsI, Rm, Rř, V, Vm,
Vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem	▪ Vhodně motivuje, vytváří klidnou atmosféru, podnětné prostředí ▪ Vede žáky nebát se projevit ▪ Rozvíjí sociální dovednosti ▪ Zařazuje slovní hry	B, D, Hr, K, Mtd, Oo, Po, Poh, Pop, Pp, PsI, Rm, Rř, T, V, Vm, Vč, Z
Chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály	▪ Co nejvíce používá názoru, pomůcek, dostupných výukových materiálů, počítače, DVD, radiomagnetofony, knihy ▪ Neustále opakuje, procvičuje, motivuje ▪ Kontroluje správnost chápání informací ▪ Zadává kontrolní otázky	D, Dp, Dpč, I, Mtd, Oo, P, Po, Poh, PsI, PsP, PsT, St, V, Vy

Zvládá jednoduchou formu písemné komunikace	▪ Učí žáky dle jejich možnosti různé druhy písemného projevu a komunikace ▪ Respektuje individuální formy písemné komunikace ▪ Vede žáka k tomu, aby porozuměl, pochopil jednoduché písemné komunikaci jiných osob ▪ Vytváří modelové situace	D, Dú, Hr, Mtd, Po, Pop, Pp, PsI, PsP, PsT, Vy
Vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhájí svůj názor	▪ Vhodná motivace, klidná atmosféra, nestresující prostředí ▪ Vést žáky k projevení svého názoru, nebát se říct, co si myslí ▪ Podporuje u žáků jejich názor, ▪ Zavádí diskusní kroužky ▪ Respektuje názor každého žáka, vyjadřuje i svoje názory k tématu ▪ Vede rozhovory s žáky ▪ Učí žáka obhájit svůj názor ▪ Vybírá a navrhuje vhodná témata k rozhovorům	B, D, Dú, Hr, K, Mtd, Oo, P, Po, R, Rř, T, V, Vm,
Využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky	▪ Využívá všech dostupných, případně pro komunikaci žáků upravených komunikačních prostředků – DVD, PC, TV, video, radiomagnetofon, interaktivní tabule, telefon, internet, ▪ Dopis, periodika, pohled, ▪ Zařazuje taktilně-haptické komunikační prostředky ▪ Využívá co nejvíce mimiky ▪ Dbá na dodržování pravidel slušného chování v komunikaci ▪ Vzbuzuje zájem u žáků o nové informace	B, D, Dú, Hr, K, Mtd, Oo, P, Po, Poh, Pp, PsI, PsP, PsT, T,
Využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci	▪ Navazuje přátelskou atmosféru ▪ Zařazuje hry, dramatizace, sociální učení, modelové situace ▪ Podporuje integraci žáků do společnosti ▪ Organizuje návštěvy kulturních a společenských akcí, ▪ Podporuje spolupráci s jinými školami, organizacemi ▪ Výuku zaměřuje na praxi, výuka pro běžný život	B, D, Hr, K, P, Po, Rř, Vyl, Pr

Kompetence pracovní		
Na konci základního vzdělávání žák	Co dělají učitelé	Hlavní realizační formy, metody a aktivity
Má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností	▪ Zdůrazňuje nutnost hygieny ▪ Vysvětluje význam čistoty v předcházení nemocí ▪ Vede žáka k samostatnosti ▪ Učí žáka nebát se říct si o pomoc	D, Dp, Dpč, Hr, I, Po, P, Vy
Zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech	▪ Vede žáka k samostatnosti ▪ Rozvíjí u žáka jemnou motoriku ▪ Náznorně předvede daný úkol ▪ Dbá na správné provádění pracovní činnosti, dbá na dokončení práce ▪ Opakovaně vysvětluje postup při práci ▪ Vhodně motivuje žáka k práci ▪ Radí žákům a dává jim možnost výběru ▪ Vede žáka k pracovní kázni	D, Dp, Dpč, Hr, I, Dú, M, Po, P, Pnt, Pok, PsP, PsT, Prč, Rjm, Sp, S, Vč, Vy, Zm
Pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly	▪ Náznorně předvede postup úkolu, předvádí prakticky jednotlivé kroky při práci ▪ Postupuje od nejjednoduššího ▪ Dbá na splnění úkolu a jeho dokončení, kontroluje prováděný pracovní postup ▪ Předkládá písemný nebo kreslený postup jako pomůcku ▪ Neustále opakuje, pomáhá radou ▪ Vede žáky k samostatnosti	D, Dp, Dpč, Hr, I, Dú, M, Po, P, Pnt, Pok, Pop, PsP, PsT, Prč, Rjm, Sp, S, Vč, Vy, Zm
Soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění	▪ Vede žáka k samostatnosti, k dokončení svého úkolu ▪ Vede žáka k soustředění na pracovní úkon ▪ Odbourává rušivé vlivy ▪ Opakovaně motivuje žáka během pracovní činnosti ▪ Předkládá vzorový výrobek ▪ Navozuje příjemnou pracovní atmosféru ▪ Střídá pracovní činnosti, zařazuje relaxaci a odpočinek ▪ Používá dílčí hodnocení	Hr, I, Po, P, Pok, Prč, Rjm, Sp, S, Vč,

Respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce	▪ Učí žáka tolerovat ostatní žáky i dospělé ▪ Vede žáka ke spolupráci s ostatními (práce ve dvojici, skupině) ▪ Zadává žákům jednotlivé části práce na společném výrobku ▪ Podporuje pozitivní vztahy mezi žáky ▪ Chválí za správně provedený pracovní úkon ▪ Učí žáka respektovat pravidla ▪ Organizuje výstavku prací	Hr, M, Po, P, Pnt, Pro, Vč, Vy, Zm
Přijímá posouzení výsledků své práce	▪ Učí žáka sebehodnocení ▪ Motivuje žáka pochvalou, povzbuzením ▪ Vyzdvihuje klady při nezdaru, vede žáky k vyrovnání se s neúspěchem ▪ Vytváří příjemnou atmosféru ▪ Kritizuje konstruktivně ▪ Radí a podporuje k další činnosti ▪ Dává žákům prostor k vyjádření	Hr, Oo, Po, P,
Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů	▪ Zdůrazňuje nutnost bezpečnosti a ochrany zdraví ▪ Vysvětluje význam hygieny při práci ▪ Vede žáky k ochraně životního prostředí ▪ Používá výukové materiály (DVD, video k BOZP) ▪ Provádí praktické ukázky a praktická cvičení žáků ▪ Upozorňuje před každou činností na nebezpečí úrazu ▪ Radami poskytuje informace během práce ▪ Dbá na dodržování domluvených pravidel ▪ Pravidelně žáky během pracovní činnosti kontroluje ▪ Dbá na dodržování přestávek, zařazuje relaxaci, odpočinek	D, Dp, Dpč, I, E, Po, P, Pnt, Vy

Kompetence k učení		
Na konci základního vzdělávání žák	Co dělají učitelé	Hlavní realizační formy, metody a aktivity
Ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání	▪ Učí žáky číst, psát a počítat podle schopností a možností žáků ▪ Učí žáky porozumět čtenému ▪ Využívá mezipředmětové vztahy ▪ Postupuje od jednoduchého ke složitějšímu ▪ Využívá vhodných metod a motivačních pomůcek, pochval a povzbuzení ▪ Zařazuje neustálé opakování a procvičování učiva ▪ Zpestřují výuku zábavnými úkoly a hrami s množstvím názorných obrázků ▪ Podporují žáky v nošení vlastních knih do školy	Dú, H, Hr, Kr, Mmt, Oo, Pnt, Poh, Pp, PsT, Rjm
Používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky	▪ Seznámí žáky s učebnicemi, učebními materiály a pomůckami, učí žáky vyhledávat nové pomůcky (kabinet, knihovna, internet) ▪ Naučí žáky pracovat s učebnicí, učebními materiály a pomůckami ▪ Dbá na správné zacházení s knihou a školními pomůckami, maximální využití ▪ Vede k samostatné práci, zadává žákům vyhledávání obrázků a textů v učebnici ▪ Používají dostupné učební prostředky, pomůcky, nástroje, nářadí, programy a informačními technologie ▪ Vyhledávají pro žáky novinky v oblasti pomůcek ▪ Jednodušší pomůcky vyrábí spolu se žáky	Vy, Vvt, St, S, PsP, Rjm, PsI, Pro, I, D, Po
Dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení	▪ Odstraní všechny rušivé vlivy ▪ Neustále opakuje ▪ Vytvoří stereotypy v učení ▪ Snaží se žáky udržet co nejdéle v pozornosti, mění často činnosti, zařazuje odpočinek, hry, rozhovory ▪ Vhodnou motivací učí žáky učit se ▪ Zařazuje relaxační chvíle a střídá činnosti, aby se žáci nepřetěžovali	Dpč, Dú, Hr, K, Oo, Ozt, Pnt, Pr, Rm, Te, Z

Chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků	▪ Žáka neustále pozitivně motivuje ▪ Mění činnosti ▪ Dělá výuku pro dítě zajímavou, využívá her a dramatizace ▪ Využívá pochvaly, motivace a povzbuzení při své práci ▪ Poskytuje žákům rady a pomoc, když ji potřebují ▪ Učí žáky vyhledávat informace (internet, knihy...) ▪ Navozují klidnou a příjemnou atmosféru ▪ Spravedlivě hodnotí všechny žáky ▪ Vyhledávají pro žáky podněty, kterými je zaujmou	Te, K, Z, V, Po, Hr
Používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života	▪ Využívá situace ze života, naučí žáka znát základní termíny, znaky a symboly, které využije v každodenním životě ▪ Při každodenním kontaktu se žáky rozvíjí komunikační schopnosti žáků, jejich vyjadřování ▪ Využívá motivační a dramatické hry z každodenního života k rozvoji komunikace a odstranění ostychu z mluvení ▪ Procvičují se žáky modelové situace každodenního života ▪ zařazují do výuky hry, soutěže a procházky, při kterých se žáci s termíny, znaky a symboly mohou setkat	Hr, Pr, Dr, Dp, E, M, N, Po, Pr, St, Zm, Vyl, Vč
Ovládá elementární způsoby práce s počítačem	▪ Seznámí žáky se základní prací na počítači, seznamuje žáky s elementární činností na počítači ▪ Využívá jednouchých výukových her na PC dle možností a schopností žáka ▪ Využívají počítač ve výuce ▪ Názorně předvádí žákům práci na počítači ▪ Často se žáky opakují již naučené způsoby ovládání počítače	Vy, PsI, Po
Uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích	▪ Navazuje modelové situace ▪ Využívá ve výuce prvky dramatizace ▪ Navštěvuje s žáky kulturní a společenské akce ▪ Využívá hru ▪ Vede s žáky rozhovory, vysvětluje, co jim není jasné ▪ Procvičují se žáky pravidla slušného chování	B, Dr, D, Hr, N, Pr, Pro, Prč, Zm, Vyl

Kompetence k řešení problému

Na konci základního vzdělávání žák	Co dělají učitelé	Hlavní realizační formy, metody a aktivity
Překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem	▪ Rozvíjí sebeovládání, sebedůvěru, sebevědomí žáka ▪ Vytváří klidné prostředí a atmosféru ve skupině, třídě ▪ Zavádí modelové situace ▪ Seznamuje žáka se základními pravidly společenského chování ▪ Rozvíjí komunikační schopnosti	B, K, Po, P, Zm
Řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností	▪ Zavádí modelové situace, dramatizace, didaktické hry ▪ Vlastní příklad pedagogů ▪ Uplatňuje žákovy znalosti v praxi a běžném životě ▪ Spolupracuje s rodinou	Dr, Hr, K, Po, P, Rř, V, Zm, Vy
Vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností	▪ Uplatňuje sociální učení, modelové situace, hry, dramatizace ▪ Rozvíjí empatii, pozorovací schopnosti ▪ Vede rozhovory, vyprávění, společně řeší problémy ▪ Využívá dostupných výukových a mediálních materiálů a pomůcek ▪ Upevňuje naučené stereotypy, procvičování, opakování ▪ Předkládá reálný pohled na svět	Dr, Hr, K, Po, P, Rř, St, V, Vy, Zm

Nenechá se při řešení problému odradit nezdarem	▪ Motivace, pochvala, kladné hodnocení ▪ Vyzvedává přednosti žáka ▪ Rozvíjí zdravé sebevědomí žáka ▪ Uplatňuje zásady psychohygieny, psychoterapeutické hry ▪ Uplatňuje sociální učení, modelové situace, hry, dramatizace ▪ Upevňuje důvěru a dobré vztahy: žák – učitel, žák – žák	Hr, Po, P, Dr,
Ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů	▪ Upevňuje důvěru a dobré vztahy: žák – učitel, žák – žák ▪ Učí nebát se sdělit problém kompetentní osobě ▪ Seznámení s celým pedagogickým sborem, metodikem prevence, výchovným poradcem ▪ Učí důležitá telefonní čísla (policie, hasiči, záchranka, linka důvěry) ▪ Uplatňuje sociální učení	K, Po, P, Rř, St,

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák	Co dělají učitelé	Hlavní realizační formy, metody a aktivity
Využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti	▪ Zapojuje do výuky pravidla slušného chování ▪ Přípravuje videoprogramy s chováním ve společnosti ▪ Navštěvuje se žáky kulturní a společenské akce ▪ Zařazuje opakování již naučeného chování a jednání žáků v každodenních situacích	B, Dr, Hr, K, N, Po, P, vy
Má povědomí o základních právech a povinnostech občanů	▪ Ukazuje ve zjednodušené podobě tištěné formy zákonů a Názorně je doplňuje obrazovým materiálem ▪ Vede cvičné debaty ▪ Na reálných příkladech vysvětluje práva a povinnosti občana	Hr, K, Po, P, PsP, PsT, St, Rř, V, Vy
Dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití	▪ Vytváří projekty sledující chování žáků ▪ Ověřuje znalost společenských norem formou her ▪ Navozuje modelové situace ▪ Učí žáky pozorovat ostatní spoluobčany kolem sebe ▪ Uvádí příklady ze života ▪ Používá vhodné výukové materiály ▪ Zařazuje výchovné filmy	B, Dr, Hr, K, Po, P, St, Rř, V, Vy, Zm
Chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí	▪ Opakovaně zdůrazňuje důležitost zdraví ▪ Organizuje besedy s lékaři ▪ Využívá názorný obrazový materiál ▪ Zařazuje sledování TV pro školy ▪ Organizuje brigády ▪ Zařazuje projekty na téma „Les“, „Sad“, „Voda“ apod. ▪ Plánuje vycházky do přírody ▪ Vede žáky k lásce k přírodě	Hr, K, E, Po, P, St, Pr, Vyl

Dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob	▪ Nacvičuje chování v krizových situacích (cvičný poplach) ▪ Formou her učí žáky základy první pomoci ▪ Navozuje modelové situace (hry) ▪ Zařazuje exkurze (hasiči, rychlá zdravotnická pomoc) ▪ Demonstruje žákům varovné signály a učí je žáky poznávat ▪ Procvičuje se žáky důležitá telefonní čísla ▪ Učí žáky vzorcům chování ▪ Používá názorný výukový materiál (DVD, obrázky)	B, Dr, Hr, E, Po, P, St, Rř, V, Vy
---	---	---

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák	Co dělají učitelé	Hlavní realizační formy, metody a aktivity
Má základní představu o vztazích mezi lidmi	▪ Zařazuje modelové situace ▪ Navštěvují společenské a kulturní akce ▪ Organizuje společná setkávání rodičů, žáků, pedagogů ▪ Seznamuje žáka s pravidly slušného chování ▪ Vlastní příklad chování pedagogů a nejbližších žáka	B, Dr, Hr, K, N, Po, P, Poh, St, Rř, V, Vy
Orientuje se v prostředí, ve kterém žije	▪ Rozvíjí prostorovou, pravolevou představivost ▪ Rozvíjí orientaci ve známém prostředí a blízkém okolí, vede žáka k tomu, aby znal základní orientační body ve svém okolí (škola, obchod, zastávka, apod.) ▪ Předává základní informace o prostředí ▪ Zadává jednoduché samostatné úkoly dle možností žáka	B, Dr, Hr, K, E, N, Po, P, Pr, Rř, V, Vy, Zm, Vyl
Podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách	▪ Navštěvují společenské a kulturní akce ▪ Organizuje společná setkávání rodičů, žáků, pedagogů ▪ Organizuje exkurze, výlety ▪ Zařazuje skupinové práce ▪ Vede žáka k pomoci ostatním	Hr, K, N, E, Pr, Vyl
Uplatňuje základní návyky společenského chování	▪ Učí základy společenského chování a pravidla slušného chování ▪ Zařazuje hry, dramatizace, modelové situace ▪ Vlastní příklad chování pedagogů a ostatních žáků ▪ Seznamuje žáka se školním řádem ▪ Vytváří společně se žáky pravidla slušného chování ve třídě, skupině	B, Dr, Hr, K, N, Po, P, St, Rř, V, Vy
Navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi	▪ Rozvíjí empatii ▪ Zařazuje společné hry ▪ Zařazuje skupinové práce ▪ Rozvíjí komunikaci a základní zásady komunikace ▪ Podporuje spolupráci mezi žáky ▪ Podporuje kamarádské vztahy ve škole a mimo školu	B, Dr, Hr, K, V, Zm

Rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky	▪ Seznamuje žáky se školním řádem ▪ Učí je chovat se podle pravidel – školních, společenských, sociálních ▪ Učí žáka uvědomit si, že rizikové chování s sebou nese důsledky a možný trest ▪ Snaží se o pochopení negativního vlivu takového chování ▪ Spolupracuje s výchovným poradcem, metodikem prevence apod. ▪ předchází projevům šikany ▪ propaguje zdravý životní styl ▪ nabízí každému žákovi nějakou vhodnou aktivitu, zálibu ▪ pořádá besedy	B, Dr, Hr, K, Po, P, PsI, St, Rž, V, Vy, Zm
Uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby	▪ Využívá dostupných výukových a informačních materiálů ▪ Mluví s žáky o možném nebezpečí ▪ Navazuje modelové situace ▪ Spolupráce s metodikem prevence, výchovným poradcem a dalšími institucemi ▪ Pořádá besedy	B, Dr, Hr, K, Po, P, PsI, Vy
Prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí	▪ Podporuje sebedůvěru a sebevědomí žáka ▪ Dramatizace, hry, modelové situace ▪ Navštěvují společenské a kulturní akce ▪ Organizuje společná setkávání rodičů, žáků, pedagogů ▪ Rozvíjí pocity a prožitky žáka ▪ Využívá motivace, povzbuzení a vyzdvihuje kladné vlastnosti a přednosti žáka	B, Dr, Hr, K, E, N, Vyl

b. Metody, formy a aktivity ve výuce

1. B - Beseda

Popis: jedná se o vyprávění jedné či více osob na určitý problém, na určité téma, poté následují otázky a dotazy publika, většinou se jedná o besedy, které navazují na výuková témata, mohou to být besedy s policisty, lékaři, sociálními pracovníky, výchovným poradcem, metodikem prevence, s cestovateli, s lidmi, kteří jsou vyléčení ze závislostí atd.

Učitel: zajistí dostatečně erudovaného člověka, který je ochoten uspořádat besedu a následně promluvit se žáky, může přednášejícímu naznačit, na jaký problém by se měl více zaměřit, o čem by žáci měli vědět co nejvíce informací.

Žáci: zúčastní se besedy, poslouchají přednášejícího, kladou mu doplňující otázky, beseda by pro ně měla být přínosem.

2. Dr - Dramatické metody

Popis: tyto metody těží z dětské hry, u mladších žáků možno doplnit loutkou (technika vedení maňáška je nejméně náročná), u starších žáků se nejčastěji používá dramatizace textu. Hra s sebou přináší efekt projekce do různých sociálních rolí a situací, umožňuje žákům „jako“ proniknout do vztahů ukrytých pod povrchem věcí a jevů, vcit'ovat se do charakteristik postav a především zvládat a řešit nejrůznější životní situace.

Učitel: využívá klasickou dramatizaci v literární výchově (čítankové předlohy, pohádky), lze ale dramatizovat jakékoliv jevy (i věci neživotné), rozděluje žákům role, řídí a kontroluje dramatizaci.

Žáci: vcit'ují se do určených rolí a hrají.

3. D - Demonstrace

Popis: metoda se používá jako úvodní nebo průběžná motivace, ale také jako doprovodná součást jiné metody, využívá přímý názor a tím vzbuzuje zájem žáků.

Učitel: připraví si pomůcky, které má v úmyslu žákům demonstrovat (obraz, přírodnina, bzučák, audiovizuální prostředky,...). Vychází z efektu novosti – nevystavuje demonstrační pomůcky ve třídě před začátkem hodiny.

Žáci: vnímají demonstrované předměty, jevy, situace, signály, používají je ke své činnosti v hodině.

4. Dk - Demonstrace komparativní

Popis: metoda podporuje aktivitu žáků, vlastní projev žáků, vyjádření vlastního názoru, myšlenek, při pravidelném používání odbourává stud žáků.

Učitel: udržuje žáky v soustředění, dává jim prostor pro vlastní zhodnocení.

Žáci: vybraní žáci předvedou např. kotoul a ostatní žáci srovnávají, hodnotí, nebo v pracovním vyučování nebo výtvarné výchově řadí žáci společně finální výrobky vedle sebe od nejdokonalejšího až po ten nejméně zdařilý.

5. Dp - Demonstrace pohybová

Popis: metoda vhodná převážně v pracovním vyučování a v hodinách tělesné výchovy, většinou následuje nácvik dovedností.

Učitel: předvádí žákům požadovaný úkon, činnost, doplňuje slovním doprovodem.

Žáci: pozorně sledují předváděnou činnost nebo např. cvik a snaží se ho napodobit.

6. Dpč - Demonstrace pracovní činnost

Popis: metoda navazuje na instruktáž, dává žákům skutečnou představu o práci při sázení stromků (výrobku).

Učitel: demonstruje žákům pracovní úkon, doplňuje slovním doprovodem.

Žáci: pozorují učitele a snaží se zapamatovat jednotlivé úkony.

Obměna: demonstrují vybraní žáci (s lepšími pracovními schopnostmi).

7. Dú – Domácí úkoly

Popis: jedná se různé druhy a typy zadání, které má žák splnit doma, aby si procvičil to, co se ve škole naučil, mohou to být úkoly v jednotlivých předmětech, mohou to být úkoly výchovné, didaktické, na rozvoj zájmů, samostatnosti, úkoly individuální, skupinové.

Učitel: zadá úkol, upřesní a vysvětlí žákům, co je jejich domácím úkolem, určí, kdy mají úkol přinést, přesvědčí se, že žáci si úkol poznamenali a pochopili, co mají doma dělat.

Žáci: řádně si poznamenají, co mají za domácí úkol, kladou učiteli otázky, které mu pomohou pochopit zadání, doma pak úkol vypracuje, splní.

8. E - Exkurze

Popis: metoda formuje u žáků představy o životní realitě, buduje kladný vztah ke společnosti a přírodě, podílí se na jejich profesní orientaci, upevňuje návyky společenského chování a plní i rekreační a rehabilitační úlohu. Poznatky takto získané mají trvalejší charakter, žákům jsou blízké pro svoji konkrétnost i praktičnost, značný je i emocionální dopad.

Učitel: předem stanoví cíl, obeznámí se s objektem návštěvy a vypracuje plán akce. Seznámí žáky se stanovenými úkoly a cílem a poučí je o kázni a bezpečnosti. V místě exkurze zmotivuje žáky krátkým rozhovorem. Může zadat skupinové či individuální úkoly pozorování. Na závěr zveřejní poznatky, provede vyhodnocení.

Žáci: chovají se dle pokynů učitele, pozorují, popřípadě vypracovávají zadané úkoly, během exkurze dodržují pravidla slušného chování a dbají na bezpečnost svou i ostatních.

9. H - Hádanky

Popis: žáci se snaží samostatně pracovat, hledat hádanky, číst je, metoda vhodná na úvod hodiny, při větším rozsahu do hlavní části hodiny.

Učitel: rozdělí žáky na dvě skupiny, rozdá žákům knihy s hádankami, řídí soutěž.

Žáci: sedí ve skupinách v řadách naproti sobě, dohodnou se na pěti hádankách, které budou předčítat druhé skupině, vzájemně si kladou hádanky, ve čtení se střídají, vyhrává skupina, která uhodne víc hádanek.

10. Hr – Hra

Popis: posláním je určitá činnost sama o sobě s tím, že se může jednat o hru jednotlivce nebo kolektivu.

Učitel: zapojuje hry do výuky, během volných chvil, přestávek, výletů, určí pravidla hry a během hry dává pozor na dodržování těchto pravidel a usměrňuje účastníky hry, snaží se je přivést k výsledku.

Žáci: hrají hru dle určených pravidel, snaží se dosáhnout výsledku.

11. I - Instruktaž

Popis: metoda nutná před začátkem každé práce, neboť žákům předává nové poznatky pro budoucí činnost.

Učitel: seznamuje žáky s podstatou činnosti a jejím praktickým využitím, zobecňuje žákovskou zkušenost, hovoří krátce, doplňuje nákresem (diaprojekcí) nebo filmem s odbornými termíny.

Žáci: soustředí se na učitelův projev a vstřebávají nové informace, při nepochopení kladou otázky.

12. K - Kruh

Popis: děti sedí v kruhu na koberci (polštáři, žiněnce). Každé dítě říká, co mu leží na srdci, vypravuje, ptá se.

Učitel: věnuje pozornost pořadí žáků při vyprávění, uděluje slovo věnuje pozornost poznámkám, zabráňuje odbočení od tématu, nedovolí vyrušování, zaujme stanovisko k problému.

Žáci: pozorně naslouchají ostatním, rozvíjí si souvislé vyjadřování, osvojuje si zdvořilost a zkušenost v řečovém jednání, učí se vyslovit názor.

Obměny: kruh s nabídkou – učitel nabízí témata, kruh plánovací – učitel dopředu žákům téma naplánuje, kruh diskusní – učitel navodí problém (konflikty ve třídě apod.), kruh herní – hry zaměřené na procvičování

13. M – Modelování

Popis: pomocí modelovací hmoty (plastelína, slané těsto, hlína) žáci tvoří např. písmena, číslice.

Učitel: rozdává žákům podložky, plastelínu, vysvětlí jim, co budou modelovat, případně jim to názorně ukáže, poté sleduje, jak žáci pracují, pomáhá a radí jim.

Žáci: modelují různé tvary dle pokynů učitele.

14. Mmt - Metoda motivačního textu

Popis: hodí se do úvodních hodin tématu. Metoda žáky motivuje a vede k očekávání. Dovedou si představit o čem bude řeč.

Učitel: vytvoří text, očíslovuje jednoduché (krátké) pravdivé věty k tématu.

Žáci: označí každou větu: ! to znám, - tomu nevěřím, + to je nové(to neznám), ? o tom bych se chtěl dozvědět více.

15. Mtd - Metoda tvořivého deníku

Popis: metoda vedení deníku je nástroj, který na základě malování, kreslení a psaní procvičuje jazykové schopnosti, pomáhá vyjadřovat pocity a myšlenky, posiluje pozitivní sebepojetí, podporuje sebeúctu, rozvíjí obrazotvornost. Lze ji využít v krizových situacích, které dítě prožívá (např. při neúspěchu, problémech v rodině apod.).

Učitel: podporuje žáky při vedení deníku, vymezuje čas při práci na deníku, vhodně motivuje.

Žáci: vlastní deník, do něj si píší, kreslí, lepí své pocity, názory, nálady, myšlenky nebo píší na dané téma během celého roku podle potřeby a nálady.

16. N - Nakupování

Popis: metoda seznamuje žáky s praktickým životem.

Učitel: v hodinách věcného učení (pracovního vyučování, počty, jazyková výchova) si učitel připraví spolu se žáky seznam nákupu potravin pro běžnou denní spotřebu, odhadne s nimi přibližnou hodnotu útraty a vydá se spolu s nimi nakupovat. Upozorní je, jak se mají v obchodě chovat, jak zacházet se zbožím.

Žáci: rozdělí se mezi sebou, kdo bude vybírat zboží, kdo bude platit. Vzájemně si radí a pomáhají. Ve škole vše zkontrolují, srovnají účet se zbožím. Určí, kam by nákup uložili (co do lednice, do komory, skříňky...).

17. Oo - Metoda orientačních otázek

Popis: metoda vhodná na úvod hodiny pro opakování, ale také jako oživení motivace během výkladu nového učiva nebo na závěr hodiny - - - soutěž, během které je možno žáky hodnotit, zvlášť pokud na to byli předem připraveni.

Učitel: ústně klade žákům otázky, (rozhodí žákům lístky s otázkami po třídě, nechá žáky otázky losovat), sleduje práci žáků, opravuje chybné odpovědi.

Žáci: dle pokynů se rozmístí po třídě nebo usadí v kruhu, odpovídají na základě získaných znalostí na dotazy.

18. Ozt - Opakování za tabulí

Popis: 2 (popř.1) žáci pracují za tabulí, ostatní do sešitu. Vhodné např. na začátek hodiny k procvičení základních početních operací v matematice (vyjm. slov, diktátů v ČJ, atd.) . Doba trvání maximálně 20 minut.

Učitel: nadiktuje zadání (většinou 4 příklady), při samostatné práci kontroluje správné zapsání zadání u žáků v lavicích, odpovídá na dotazy a hodnotí práce – žákům v lavici jen „malými 1“ (za 10 jedna velká). Žákům u tabule známkou do ŽK.

Žáci: vypracovávají příklady, prochází příklady spolužáků u tabule a odhalují chyby. Opravují si chyby své. Učí se správné algoritmy (postupy). Žáci u tabule se sami hodnotí.

19. P – Poslech

Popis: jedná se o poslech magnetofonových kazet, CD, rádia, poslouchat se mohou pohádky, příběhy, písně, říkadla, bajky, relaxační hudba, instrumentální skladby, moderní nebo vážná hudba, z rádia se mohou poslouchat zprávy, názory, komentáře, reklamy, soutěže atd.

Učitel: podle typu hodiny si připraví, co budou žáci poslouchat např. do hodiny ŘV připraví kazety s pohádkami a říkadly, do hodiny HV si připraví kazety s písněmi, hudbou do hodiny TV si nachystá kazety s relaxací do hodiny Obč. nauky si nachystá poslech rádia a denních zpráv atd., učitel žáky nejdříve seznámí s tím, co budou poslouchat, po poslechnutí vede žáky, aby pohádku povyprávěli, našli poučení nebo vyjádřili názor na to, co slyšeli.

Žáci: poslouchají připravené úryvky z kazet, CD, rádia, po poslechnutí žáci vypravují, diskutují o tom, co slyšeli, vytváří závěry.

20. Pnt - Práce na tabuli

Popis: metoda může být použita v úvodu hodiny jako motivace nebo v hlavní části.

Učitel: připraví text (např. na doplňování určitých rýmů, gramatických jevů) na tabuli (křídou nebo na kartách), postupně vyvolává jednotlivé žáky k tabuli.

Žáci: přepisují text do sešitu nebo jen sledují, vyvolaní žáci dopisují chybějící tvary nebo připevňují hodící se karty, které vyhledávají na zemi.

21. Po – Pozorování

Popis: tato metoda je opřena o přímé nazírání bez nějakého působení na pozorovaný jev.

Učitel: např. na procházce upozorní děti, aby si všímaly změn počasí, rostlin, dopravních prostředků, aby pozorovaly zvířata, chování lidí atd.

Žáci: pozorují, vnímají sledovaný předmět, kladou učiteli doplňující otázky.

22. Poh - Pohádka

Popis: metoda je vhodná do motivační části hodiny nebo na závěr.

Učitel: rozdá žákům obálky , ve kterých jsou proužky s větami z pohádek.

Žáci: čtou si jednotlivé věty a musí je seřadit od začátku do konce pohádky (krátce 5- 6 vět) (samostatná práce nebo ve dvojicích).

Obměna: proužky z různých pohádek jsou rozházeny na koberec a každý žák si vylosuje jednu pohádku, věty z jeho pohádky musí najít a seřadit .

23. Pok - Pokus

Popis: tato metoda je vhodná ve výuce fyziky a chemie. Je to metoda, která podporuje rozvoj myšlení a úsudku žáků, vyjadřování vlastních myšlenek.

Učitel: předvádí žákům danou činnost, udržuje jejich pozornost, dává žákům otázky k řešení problémů na danou pozorovanou činnost, provádí frontální nebo skupinové práce se žáky, dbá na dodržování BOZP.

Žáci: pozorně sledují předváděnou činnost, hodnotí výsledky předváděné činnosti, provádí stručný zápis pozorované činnosti, nákresy schémat, aparatur, použitých pomůcek, případně porovnávací tabulky, dokáží provádět jednoduché pokusy s dodržováním BOZP a postupů určených učitelem.

24. Pop - Popis

Popis: metoda postrádá emoční efekt, je více zaměřena na vlastní sdělení, vhodné zařazovat jako součást vyprávění (př. popis historických událostí) nebo s doplňující demonstrační metodou.

Učitel: verbálně sděluje žákům důležité informace, doprovází popis demonstračními pomůckami.

Žáci: poslouchají výklad učitele, popřípadě si zaznamenávají důležité údaje do sešitu, sledují obrázky v učebnici a používají další demonstrační pomůcky.

25. Pp – Písemná práce

Popis: může se jednat o různé druhy písemného projevu uplatnitelné ve všech předmětech, např. opis psacího textu, přepis tiskacího textu, slohové práce, různé zápisky, poznámky atd.

Učitel: zadá úkol, vše vysvětlí.

Žáci: píšou písemný projev dle určeného tématu, podle typu vyučovací hodiny.

26. Pr – Procházka

Popis: jedná se o procházku určeným terénem, jedná se o pohyb venku prostřednictvím chůze, procházka vždy sleduje nějaký cíl, může být spojena s pozorováním určitých jevů (např. zvířat, rostlin, dopravních prostředků, ptáků, lidí, staveb atd.), nebo se může jednat o kondiční a zdravotní procházky, procházky mohou být součástí všech hodin, zvláště TV, PV, ŘV, přírodovědných předmětů.

Učitel: naplánuje procházku, určí, co bude cílem procházky, upozorňuje žáky na pozorované jevy, dbá na slušné chování žáků, během procházky si s žáky povídá, může zařadit soutěživé a pohybové hry.

Žáci: chovají se slušně, sledují pozorované jevy, mohou si dělat poznámky, kladou učiteli otázky k tématu.

27. Pro - Projekt

Popis: na základě instrukcí učitele žáci pracují na určitém projektu, klade velké nároky na učitele i žáky, metoda je dlouhodobá, zájem u žáků může klesat, žáci musí mít motivaci a vidět nějaký výsledek.

Učitel: detailně propracuje projekt, zadá projekt žákům, průběžně kontroluje práci žáků, stanovuje pevné hranice a data, žáky motivuje.

Žáci: aktivně se dle instrukcí učitele zapojují do projektu, postupují podle stanovených pokynů, sami vyhledávají informace o zadaném tématu.

28. PsI - Práce s internetem

Popis: metoda podporuje samostatnost žáků (skupinovou práci) – orientace na internetu, vyhledání potřebného údaje, orientace v textu. Práce je časově náročnější, hodí se do hlavní části opakovací hodiny.

Učitel: vysvětlí práci, zadá žákům heslo (nechá žáky vylosovat) a kontroluje samostatnou práci, slabším pomáhá při vyhledávání, odpovídá na případné dotazy.

Žáci: samostatně nebo ve dvojicích vyhledávají zadaný údaj a písemně odpovídají na předem připravené otázky nebo vypisují důležité informace z nalezeného textu.

29. PsP - Práce s prameny

Popis: cílem je naučit žáky pracovat samostatně s internetem, encyklopediemi, naučnými texty a k samostatnému používání těchto pramenů.

Učitel: podá nezbytné informace, nechá žáky samostatně pracovat, jednotlivě, popř. ve skupině, pomáhá a vyhodnocuje.

Žáci: plní zadané úkoly, zapisují si nalezené poznatky a později je prezentují.

30. PsT - Práce s textem

Popis: metoda vhodná do hlavní části hodiny.

Učitel: po přečtení článku klade žákům otázky.

Žáci: vyhledávají odpovědi v právě přečteném článku (lze použít i jako samostatnou práci písemnou formou – tvoření odpovědí celou větou), tvoří otázky.

31. Prč - Pracovní činnosti

Popis: metoda zaměřená na praktické osvojování vybraných vědomostí a získání nejelementárnějších dovedností (intelektových, ale především manuálních) a návyků. Jedná se o získání pracovních dovedností v dílnách, na pozemku, při úklidu třídy, šatny, při vaření, šití, vyšívání, háčkování, pletení, při nácviu poplachu atd. Postupem času nabývá charakteru samostatné práce žáků.

Učitel: seznámí žáky s danou třídou, prostředím, učebnou, zadá pracovní úkol, seznámí žáky s bezpečností práce, případně rozdá pomůcky, náradí, slovním doprovodem popřípadě pomocí vede žákovskou práci.

Žáci: vyslechnou pracovní postup, napodobují činnost učitele, pracují samostatně podle pokynů učitele, kladou učiteli doplňující otázky, mají vhodný oděv, dbají na bezpečnost vlastní i ostatních spolužáků při práci.

32. R - Referát

Popis: jedná se o předem připravený mluvní projev žáka před třídou na zvolené téma.

Učitel: zadá žákovi téma nebo ponechá výběr tématu na žákovi, určí den a předmět, ve kterém žák referát přednese, domluví se na formě referátu, v příslušnou vyučovací hodinu žáka vyzve k přednesení referátu, během projevu do mluvního projevu žáka nezasahuje, po přednesu vyzve žáky k diskusi, snaží se, aby žáci došli k nějakému závěru a aby byl pro ně referát a následná rozprava přínosná.

Žáci: připraví si referát na vybrané téma podle typu vyučovacího předmětu, mohou to být referáty na problémy slyšené v rádiu, viděné v televizi, čtené v tisku, žáci by si měli připravit písemně celý referát, případně nějaké poznámky či osnovu, svůj referát poté přednese ve třídě, zakončí ho vyjádřením vlastního názoru a případně vyzve žáky k vyjádření jejich pohledu na věc.

33. Rjm – Metoda rozvoje jemné motoriky

Popis: metoda rozvíjí jemnou motoriku, připravuje žáky, aby dosáhli správného držení psacích potřeb a naučili se správně psát.

Učitel: organizuje práci žáků, provádí nácvik se žáky, vysvětluje jak postupovat, má připravené pomůcky a materiál (tabule, velký formát balicího papíru, fix atd.).

Žáci: snaží se pochopit postup, dodržují pokyny učitele, využívají vhodných pomůcek, procvičují skládáním puzzlů, mozaik, modelováním, postupně směřují k dalším cílům.

34. Rm - Rozhovor motivační

Popis: motivační metoda, která má aktivující dopad na žáky.

Učitel: rozvádí dialog, klade žákům otázky typu: „představte si, že...“ „co byste dělali, kdyby...“.

Žáci: odpovídají na dotazy, rozvíjí svoji fantazii.

35. Rř - Rozhovor řízený

Popis: metoda podporující aktivitu a logické myšlení žáků. Je založena na verbální komunikaci. Vhodné pro výuku. Rozvíjí schopnost formulace a vyslovení vlastního názoru, respektování názoru druhých, kultury projevu a pocitu vlastní důležitosti.

Učitel: Nejprve seznámí žáky se zásadami této metody – otevřenost, bezpečnost, tolerantnost. Klade předem připravené otázky. Usiluje o aktivizaci vzpomínek (snaží se navázat na předchozí znalosti). Vede žáky k cíli poznání.

Žáci: Odpovídají na dané otázky. Snaží se přijít na poznávané. Sami se ptají. Nechají si vysvětlit, když nerozumí pojmu, myšlence.

36. S - Skládání stavebnice

Popis: metoda rozvíjí nejen motoriku, ale i tvořivost, samostatnost, kritické myšlení a odpovědnost.

Učitel: připraví technické pomůcky, stavebnice, plánek, vede a usměrňuje práci žáků, vede žáky k samostatnosti, k zodpovědnosti, ke spolupráci s ostatními, pokud pracují na společné práci.

Žáci: Staví výrobek, dle pokynů učitele, popř. plánu, demontují ho. Snaží se porozumět technickým principům, řeší problémy. Učí se pracovat podle pokynů.

37. Sp - Samostatná práce

Popis: metoda vhodná jako prostředek fixování vědomostí, dovedností, také k procvičování učiva nebo k hodnocení žáka.

Učitel: vede žáky ke schopnosti samostatně pracovat po malých krůčcích s okamžitou zpětnou vazbou, aby si žáci nefixovali chybně vypracované úkoly, ujistí se, zda žáci pochopili zadání.

Žáci: snaží se samostatně vypracovat zadaný úkol, pokud něčemu nerozumí, zeptají se, pracují vlastním tempem...

38. St – Sledování televize, videa a DVD

Popis: jedná se o záměrné a cílené sledování výukových i jiných programů, může se jednat o pořady výkladové, instruktážní, shrnující, pořady dokumentární, hrané, animované, pořady populárně naučné, publicistické atd.

Učitel: podle typu hodiny a probíraného tématu zvolí vhodný pořad a využije sledování např. hned na začátku hodiny nebo jako doplněk na konci hodiny, důležitá je následná diskuse o viděném, vyvození závěrů.

Žáci: sleduje zvolený pořad, zapojuje se do diskuse, odnáší si z diskuse a sledování pořadu poznatky.

39. T – Tanec

Popis: jedná se o pohybovou aktivitu, tanec může být za doprovodu instrumentální hudby, zpěvu, tanec může mít přesná pravidla nebo se může jednat o improvizaci, může to být lidový, společenský, umělecký tanec, pomocí tance žák může vyjádřit své pocity, nálady, tanec může být i na určité téma, může být realizovaný v civilu, v kroji, obleku, dresu, může se jednat o tanec jednotlivce, páru, skupiny lidí, žák může při tanci využít různých míčů, šátků, tyčí, stuh atd.

Učitel: podle typu hodiny zvolí příslušnou formu a realizaci tance.

Žáci: dbá pokynů učitele, tanec a pohybová aktivita by mu měla být přínosem, dbá pokynů učitele, tanec a pohybová aktivita by mu měla být přínosem, uvolněním a příjemným zpestřením.

40. Te - Teploměr

Popis: metoda se používá v úvodní hodině jako prostředek navození příjemné atmosféry ve třídě, podporuje kladné vztahy mezi učitelem a žáky, ale také žáky navzájem, zvyšuje se důvěra žáků k učiteli, navozuje téma k rozhovoru, dává prostor žákům k vyjádření svých pocitů, rozvíjí slovní zásobu a kultivovanost slovního vyjadřování, učí žáky naslouchat druhým a přemýšlet o jejich názorech, vede k hlubšímu poznání všech žáků.

Učitel: nakreslí na tabuli teploměr (+, -), jako první napíše své jméno k číselné hodnotě, která odpovídá jeho náladě a vysvětlí proč se tak cítí, vyzve žáky, aby ho následovali.

Žáci: jeden po druhém přichází k tabuli a zapisují svá jména k číselným hodnotám, vyjadřují své pocity, názory, vysvětlují proč se cítí tak, jak uvedli.

41. Tp - Tvůrčí psaní

Popis: činnost, při které vznikají texty. Cílem není napsat „pěkný text“, který bude kladně hodnocen, ale text, který zachytí jevy inspirované zážitkem, vzpomínkou. Není zadán slohový útvar. Hodnocení není formou klasifikace. Hodnotí se slovně kreativita a individuální styl. K textu a k následné prezentaci se vyjadřují ostatní žáci. Vhodné je i skupinové psaní. Odbourává blokády spojené se psaním, mizí rivalita a ostych při hledání témat a postupů k závěrečné úpravě textu. Využívá se i při vydávání školního časopisu, při hře na novináře.

Učitel: navodí atmosféru k tvůrčímu psaní. Např. po probraném učivu a shlédnutí filmu otázkami: Co tě zaujalo ve filmu (co jsi prožil)? Po přečtení zajímavé zprávy. Připrav novinářskou zprávu a informuj ostatní?... Může rozdělit žáky do skupin.

Žáci: píšou text, učí se aktivně číst, třídit informace, hledat mezi nimi souvislosti, propojovat je s dosavadním poznáním a spontánně si zapamatovávat ty důležité. Komunikují s ostatními ve skupině.

42. V - Vyprávění

Popis: jedna z monologických metod, kdy učitel předává žákům verbálně informace, většinou se kombinuje s další doplňující metodou (demonstrace obrázků, fotografií,...).

Učitel: snaží se svým vyprávěním zaujmout žáky, oživuje příklady ze života, zachovává kontakt se žáky.

Žáci: seskupí se do požadované formace (sedí v lavicích, na koberci, v kruhu na židlích), poslouchají vyprávění, zapojují se do vyprávění – vlastní zážitky, zkušenosti.

43. Vč – Výtvarná činnost

Popis: vytváření kreseb, maleb a jiných výtvarných výtvorů.

Učitel: připraví potřebné pomůcky (barvy, papír, tužky, tuhy, pastelky atd.), seznámí žáky s tématem, motivuje je, o tématu s žáky diskutuje, seznámí je s hygienickými zásadami práce, během samotné činnosti jim radí, povzbuzuje.

Žáci: snaží se výtvarně vyjádřit svůj názor, pocit, představu, pohled na dané téma.

44. Vm - Vyprávění motivační

Popis: je nejčastější motivací, která většinou navazuje na poznatky žáků a tím se snaží navodit jejich zájem. Cílem metody je upoutat záměrnou pozornost, zklidnit a soustředit třídu.

Učitel: začne vyprávět příběh s otevřeným koncem, navazuje na získané poznatky žáků.

Žáci: pokračují postupně ve vyprávění, příběh dokončí pravdivě, pokračování vyvodí na základě vlastních znalostí nebo použijí fantazii a vymyslí nový konec.

45. Vvt – Vyhledávání v textu

Popis: tuto metodu používají žáci, kteří ovládli základní čtenářské dovednosti a čtení s porozuměním.

Učitel: zadá žákům, aby v textu našli dané téma, daný problém, aby si udělali poznámku.

Žáci: vyhledávají v textu, dělají si poznámky.

46. Vy - Vysvětlování

Popis: základní metoda pro většinu výuky (př. gramatické jevy), nutné doprovodit demonstrací či ilustrací, vyžaduje zvýšenou aktivitu jak subjektu tak i objektu vyučování.

Učitel: vysvětluje učivo žákům, po výkladu jim klade doplňující otázky, využívá názorných pomůcek a obrázků.

Žáci: naslouchají výkladu učitele, kladou otázky k tématu.

47. Z – Zpěv

Popis: jedná se o zpívání většinou za doprovodu hudebních nástrojů, zpěv přispívá k uvolnění svalstva, k uvolnění napětí, zlepšuje emotivní stránku, může se jednat o zpěv sólový, sborový, může být doprovázen pohybem, v hodinách hudební, tělesné, řečové výchovy, v českém jazyce.

Učitel: připraví si píseň nebo písničky, seznámí žáky s textem, neznáme pojmy jim vysvětlí, sám píseň zazpívá, postupně se žáci přidávají.

Žáci: učí se nové písničky, texty si zapisuje nebo mu je učitel kopíruje, snaží se o správnou intonaci, rytmizaci, zpěv by pro ně měl být příjemným zpestřením a odreagováním.

48. Zd - Zájmový den

Popis: na základě zájmu žáků, možností školy a počasí připraví učitel den na zvolené a vybrané téma, tento den je založen na prožitku, zájmu, radosti žáků. Smysl spočívá v posilování pozitivního vztahu žáků ke škole a k hlubšímu poznání žáků třídním učitelem. Má pomáhat formovat vztahy mezi spolužáky v třídních kolektivech. Splňuje cíle prevence sociálně patologických jevů prohlubováním vztahů mezi žáky a nabídkou různých zájmových aktivit.

Učitel: připraví den podle toho, co zajímá žáky (např. počítače, vaření, příroda, hry, filmy, muzika atd.)

Žáci: mají pocit, že si jen hrají, že dělají co je zajímá a zatím si prohlubují znalosti o dané oblasti, rozvíjí se sledované kompetence a průřezová témata

49. Zm - Zážitková metoda

Popis: na základě vlastních prožitků probíhá proces učení (vaření, ...), podporuje lepší zapamatování a radost z výsledku.

Učitel: názorně předvádí činnost a motivuje žáky, upozorňuje na dodržování bezpečnosti, výsledky činnosti ukazuje a popisuje.

Žáci: dbají na bezpečnost práce a řídí se pokyny učitele, pracují ve skupinách.

50. Vyl - Výlet

Popis: jedná se o jednu z metod bezděčného učení, kdy žáci získávají vědomosti o jevech z dané oblasti v přirozených (nebo jen málo upravených) podmínkách. Žáci během výletu přímo poznávají skutečnosti, uplatňuje se zde taky hodnota poznávací i výchovná. Seznamují se s jevy v přírodě, ale i s kulturním a sociálním prostředím, s historií i současností našeho národa (historické památky, zajímavosti, kultura, zvyky a tradice apod.) Podporuje se zde upevňování uvědomělé kázně, rozvoj vztahu ve skupině žáků, výchova k šetrnému vztahu k přírodě i životnímu prostředí. Výlet prohlubuje u žáků estetické vnímání, rozvíjí jejich záliby a plní rekreační funkci.

Učitel: vymezí cíl, zvolí vhodný dopravní prostředek, vypracuje plán výletu, podle kterého postupuje, dává žákům pokyny, upozorňuje je na slušné chování v dopravním prostředku a bezpečnost vlastní i ostatních během cesty, odpovídá na zvědavé dotazy žáků, upoutává pozornost žáků, předává důležité (stručné) informace, které doplňuje vlastními zážitky a zajímavostmi, nepřehlčuje detaily, na závěr zhodnotí průběh výletu.

Žáci: seznámí se s cílem a plánem výletu, zopakují si důležité údaje a řídí se pokyny učitele, během výletu dodržují pravidla slušného chování a dbají na bezpečnost.

c. Průřezová témata

Integrace obsahu tématických okruhů průřezových témat do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu a celoškolních projektů

Jedná se o tyto čtyři průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Multikulturní výchova – MuV

Environmentální výchova – EV

Mediální výchova - MeV

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – OSV – osobnostní rozvoj

Tématický okruh	I. stupeň						II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Rozvoj schopností poznávání	M ŘV VV PV TV P1 P2 P3 P4	VV PV TV P1 P2 P3 P4	VV PV TV ŘV P1 P2 P3 P4	ČT P1 P2 P3 P4	M P1 P2 P3 P4	P1 P2 P3 P4	TV P1 P2 P3 P4	ČT TV M P1 P2 P3 P4	PV P1 P2 P3 P4	PV P1 P2 P3 P4
Sebepoznání a sebepojetí	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4
Seberegulace a sebeorganizace	P4	P4	P4	P4	P4	P4	Zdr P4	P4	P4	Zdr P4
Psychohygiena	P4	P4	P4	HV P4	HV P4	HV P4	TV P4	TV P4	ŘV HV P4	ČT HV P4

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - OSV– sociální rozvoj

Tématický okruh	I. stupeň						II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Poznávací schopnosti			ČaJS							
Mezilidské vztahy	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3	P2 P3	Zdr P2 P3	P2 P3
Komunikace	ČT ŘV HV P2 P3	HV ČT P2 P3	HV ČT P2 P3	ČaJS P2 P3	P2 P3	P2 P3	ČT ŘV HV P2 P3	HV PS P2 P3	ŘV P2 P3	P2 P3
Spolupráce a soutěživost	P1 P2 P3 P4	P1 P2 P3 P4	P1 P2 P3 P4	TV P1 P2 P3 P4	TV P1 P2 P3 P4	TV P1 P2 P3 P4	TV PV P1 P2 P3 P4	TV PV P1 P2 P3 P4	TV P1 P2 P3 P4	TV P1 P2 P3 P4

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - OSV – morální rozvoj

Tématický okruh	I. stupeň						II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti									Zdr	
Hodnoty, postoje, praktická etika	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - MuV

Tématický okruh	I. stupeň						II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Kulturní rozdíly							CaS			
Lidské vztahy	P2	P2	P2	P2	P2	ČaJS P2	P2	Zdr P2	ČaS P2	P2
Etnický původ									ČaS	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - EV

Tématický okruh	I. stupeň						II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Ekosystémy	ČaJS						ČaPř			
Základní podmínky života	PV	PV	PV				PV	PV		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						ČaJS	ČaPř		ČaPř	
Vztah člověka k prostředí	ČaJS P3	P3	P3	P3	P3	P3	ČaPř P3	P3	P3	P3

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - MeV

Tématický okruh	I. stupeň						II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Vnímání mediálních sdělení	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4	P4
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	P4	P4	P4	P4	P4	Inf P4	P4	P4	P4	P4
Fungování a vliv médií ve společnosti										Inf

VYSVĚTLIVKY ZKRATEK PŘEDMĚTŮ A CELOŠKOLNÍCH PROJEKTŮ

ČT	-	čtení	P1	-	projekt Advent
M	-	matematika	P2	-	projekt Ostatky
PS	-	psaní	P3	-	projekt Jaro
M	-	matematika	P4	-	projekt Normální je nekouřit
ČaJS	-	člověk a jeho svět	P5	-	projekt Pálení čarodějnic
ČaPř	-	člověk a příroda			
ČaS	-	člověk a společnost			
TV	-	tělesná výchova			
HV	-	hudební výchova			
VV	-	výtvarná výchova			
PV	-	pracovní vyučování			
Inf	-	informatika			
Zdr	-	zdravověda			
ŘV	-	řečová výchova			